

**Informacja na temat realizacji
zadań pomocy społecznej
przez Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Kutnie
w 2025 roku**

Kutno, kwiecień 2026 r.

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Cele i zadania Ośrodka	5
3. Struktura organizacyjna Ośrodka.....	7
3.1. Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników Ośrodka	7
4. Zakres pomocy dla mieszkańców Kutna realizowany przez Ośrodek	9
5. Diagnoza pomocy społecznej	10
6. Formy wsparcia w systemie pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek	26
6.1. Praca socjalna	26
6.2. Świadczenia pieniężne	27
6.3. Świadczenia niepieniężne.....	31
6.3.1. Dożywianie dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym	31
6.3.2. Posiłek przygotowywany w Centrum Seniora – Sekcji Dziennego Domu Pomocy Społecznej.....	31
6.4. Ubezpieczenie zdrowotne przy zasiłkach stałych.....	32
6.5. Sprawienie pogrzebu	32
7. Pomoc środowiskowa i instytucjonalna	34
7.1. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	34
7.2. Świetlica profilaktyczno-wychowawcza „Rodzinka”	36
7.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – „Różane Wsparcie”	38
7.4. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny i „Kutnowska Karta Dużej Rodziny 3+”	38
7.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	39
7.5.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	41
7.6. Placówki wsparcia.....	42
7.6.1. Centrum Seniora – Sekcja Dziennego Domu Pomocy Społecznej.....	43
7.6.2. Kompleks Terapeutyczno-Integracyjny „Wspólny Dom” – Sekcja Mieszkań Treningowych i Wspomaganych.....	45
7.6.3. Zespół Mieszkalno-Integracyjny z mieszkaniami wspomaganymi.....	47
7.6.4. Noclegownia.....	49
7.6.5. Ogrzewalnia	50
7.7. Pobyt w domu pomocy społecznej.....	51
8. Pomoc materialna wynikająca z innych ustaw	53
8.1. Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna, fundusz alimentacyjny, jednorazowe świadczenie „Za życiem” i ubezpieczenie zdrowotne przy świadczeniach rodzinnych	53
8.1.1. Świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna	53
8.1.2. Fundusz alimentacyjny	56
8.1.3. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	57
8.1.4. Ubezpieczenie zdrowotne przy świadczeniach rodzinnych	57
8.2. Dodatki mieszkaniowe.....	58
8.3. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	60
8.4. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.....	61

9. Pomoc obywatelom Ukrainy	63
9.1. Działalność zespołu koordynującego pomoc obywatelom Ukrainy.....	63
9.2. Wsparcie obywateli Ukrainy w obrębie pomocy społecznej realizowane na podstawie specjalnej ustawy	63
9.2.1. Świadczenia rodzinne i składki na ubezpieczenie społeczne	63
9.2.2. Świadczenia z pomocy społecznej.....	64
10. Kryzys energetyczny	65
10.1. Bon energetyczny.....	65
11. Inne działania Ośrodka na rzecz społeczności lokalnej	66
11.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	66
12. Aktywność programowo-projektowa Ośrodka	68
12.1. Programy	68
12.1.1. „Program Wspierania Rodziny w Mieście Kutno na lata 2025-2027”	68
12.1.2. „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Kutno na lata 2024-2030”	69
12.1.3. „Program Wychodzenia z Bezdomności i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu w Mieście Kutno na lata 2020-2025”	70
12.1.4. Program „Posiłek w szkole i w domu”	72
12.1.5. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027	72
12.1.6. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.....	73
12.1.7. Program „Korpus Wsparcia Seniorów”	74
12.1.8. Program Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”	74
12.1.9. Program „Asystent rodziny w 2025 r.”	75
12.1.10. Program „STABILNE ZATRUDNIENIE – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”	75
12.1.11. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	76
12.1.12. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	76
12.1.13. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030	77
12.2. Projekty	77
12.2.1. Projekt „Akcja Zima”	77
12.2.2. Projekt „Adaptacja budynku przy ul. Majdany 1 w Kutnie na mieszkania wspomagane”	78
12.2.3. Projekt partnerski „CIS na FUL”	78
12.2.4. Projekt „Nowe Horyzonty – Akademia Integracji Kutno”	79
12.2.5. Projekt grantowy „Premia społeczna”	80
12.2.6. Projekt „Rodzinka w Akcji”	80
12.2.7. Warsztaty „Stwórzmy coś razem”	81
12.2.8. Warsztaty „Ni z gruszki, ni z pietruszki”	81
12.2.9. Warsztaty „Jesienny Festiwal – DynioweLove”	82
12.3. Badania ankietowe	82
12.3.1. Badanie ankietowe oceniające jakość i potrzeby w zakresie usług opiekuńczych.....	82

12.3.2. Badanie ankietowe oceniające jakość i potrzeby w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych	82
12.4. Prace Zespołu ds. rozwoju i integracji społecznych	83
12.5. Działalność informacyjno-promocyjna Ośrodka	83
13. Wydatki i dochody oraz ich struktura	86
14. Podsumowanie	93
15. Rekomendacje	101
16. Spis rysunków tabel i wykresów	103
16.1. Spis rysunków	103
16.2. Spis tabel	103
16.3. Spis wykresów	104

1. Wstęp

Sprawozdanie w formie raportu zostało sporządzone na podstawie danych wewnętrznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie (zwanego dalej „Ośrodkiem” lub „MOPS w Kutnie”), statystyk Urzędu Miasta Kutno (zwanego dalej „UM Kutno”), Powiatowego Urzędu Pracy w Kutnie oraz informacji pochodzących z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Zawarte w nim analizy dotyczą w szczególności zadań w zakresie pomocy społecznej i innych świadczeń socjalnych realizowanych przez Ośrodek.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie jako instytucja sektora publicznego działa w sferze polityki społecznej, przyjmując tym samym na siebie rolę wykonawcy zadań przypisanych Miastu Kutno. Będąc przeto samorządowym ucieleśnieniem administracji wspierającej, o charakterze tak zadań własnych, jak i zleconych przez administrację rządową, których szczegółowy zakres określa ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, a także przepisy innych ustaw, stanowi już to zwornik, już to punkt odniesienia dla czynności przedsięwziętych w polu szeroko pojętej pomocy społecznej.

Jednym z kluczowych obowiązków, postawionych przez ustawodawcę gminie, jest przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Systematyczne, coroczne sporządzanie tego rodzaju ewaluacji w zakresie zasobów, obejmujących przede wszystkim: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej (bez względu na finansujący i realizujący je podmiot) oraz osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje dotyczących je problemów, jak i strukturę beneficjentów z podziałami wedle określonych kryteriów – ciąży na Ośrodku.

Pomoc społeczna nie polega wyłącznie na pracy socjalnej oraz materializowaniu założeń konstytuujących administrację usługową, czyli przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń. Jej istotnym wymiarem jest diagnoza społeczna, analiza i ocena zjawisk społecznych, które mogą rodzić zapotrzebowanie na kierowaną ze strony Ośrodka pomoc. Umiejętności właściwego rozpoznania sprawy i rozeznania w środowisku lokalnym – to priorytetowe kwestie, których nieustanne rozwijanie może przyczynić się do skutecznego poszukiwania nowych, alternatywnych metod i sposobów urzeczywistniania pomocy społecznej, nie tylko instytucjonalnej.

Wyzwaniem dla Ośrodka, podobnie jak dla całego sektora pomocy społecznej w Polsce, pozostaje urefleksyjniona sprawczość, czyli zdolność wpływania na otoczenie, możliwość stania się przyczyną, siłą wymiernego oddziaływania na rzeczywistość, beneficjentów i własne poczynania. Dlatego też za nadal aktualny uznaje się problem wcielania w życie zapisów ustawy dotyczących efektywnej pomocy społecznej, tzn. takiej, która, wspierając osoby i rodziny w ich trudnych sytuacjach życiowych, z jednej strony, respektując i zachowując ich autonomię oraz podmiotowość, dąży do zapewnienia im bezpieczeństwa socjalnego, a z drugiej – usiłuje w ramach pomocy wykorzystać zasoby rodziny, jej potencjał i aktywności.

W związku z tym skuteczna pomoc społeczna to nacechowane wzajemnym szacunkiem współdziałanie instytucji sfery polityki społecznej, podmiotów rynkowych, komercyjnych, prowadzących działalność w zakresie pomocy społecznej, profesjonalizowanych organizacji pożytku publicznego działających w zakresie pomocy społecznej oraz świadomych i aktywnych beneficjentów pomocy społecznej.

2. Cele i zadania Ośrodka

Cele i zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie w zakresie przyznawania pomocy społecznej i pomocy socjalnej określone są przez przepisy prawa. Do głównych celów należą praca na rzecz ograniczania marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie ich w dążeniach do zaspokajania niezbędnych potrzeb oraz umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

Pomoc społeczna jako element polityki społecznej państwa koncentruje się na stwarzaniu warunków osobom i rodzinom do przewycięzania trudnych sytuacji życiowych, w których się znalazły. Wśród najczęściej pojawiających się przyczyn udzielania pomocy społecznej trzeba wymienić chociażby: niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę – częstokroć związane z podeszłym wiekiem – ubóstwo czy bezrobocie. Pomoc ze strony państwa ma jednak charakter przejściowy, tymczasowy, bowiem jej intencja zakłada aktywizację, usamodzielnienie osób z niej korzystających. Tym niemniej dla niektórych osób, w tym np. seniorów, z uwagi na niemożliwe do zahamowania, a tym bardziej odwrócenia, zmiany – także wynikające z przyczyn obiektywnych – wsparcie przyjmuje charakter długotrwały i ciągły.

Za organizację tej pomocy odpowiedzialne są w szczególności organy administracji rządowej i samorządowej, które na zasadzie partnerstwa są wspierane w realizacji tych zadań przez organizacje społeczne i pozarządowe, Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby fizyczne i prawne. Postulowana kooperacja trzech sektorów (publicznego, prywatnego i społecznego) w ramach dostarczania usług publicznych w zakresie pomocy społecznej może doprowadzić do zoptymalizowania jakości świadczenia usług, jak również pozwolić na odciążenie struktur państwowych, wyłonienie się na rynku podmiotów świadczących wysokiej klasy usługi powszechnie dostępne oraz profesjonalizację organizacji pożytku publicznego funkcjonujących w segmencie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna przewiduje dwie formy pomocy:

1. pomoc środowiskowa

- realizowaną w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy;

2. pomoc instytucjonalną

- świadczoną – w oderwaniu od jego dotychczasowego miejsca zamieszkania – w domach pomocy społecznej oraz ośrodkach wsparcia (środowiskowych domach samopomocy, dziennych domach pomocy, ogrzewalniach, noclegowniach, schroniskach, mieszkaniach wspomaganych i treningowych).

Obok form pomocy społecznej występują także dwa rodzaje świadczeń:

1.

- pomoc pieniężna;

2.

- pomoc niepieniężna,

w ramach których może być udzielana zarówno pomoc środowiskowa, jak i instytucjonalna.

Reasumując, należy stwierdzić, iż pomoc w głównej mierze dotyczy:

1.

- pracy socjalnej;

2.

- prowadzenia i rozwijania niezbędnej infrastruktury socjalnej;

3.

- analizy i oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;

4.

- przyznawania i wypłacania przewidzianych ustawą świadczeń;

5.

- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;

6.

- rozwijania nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

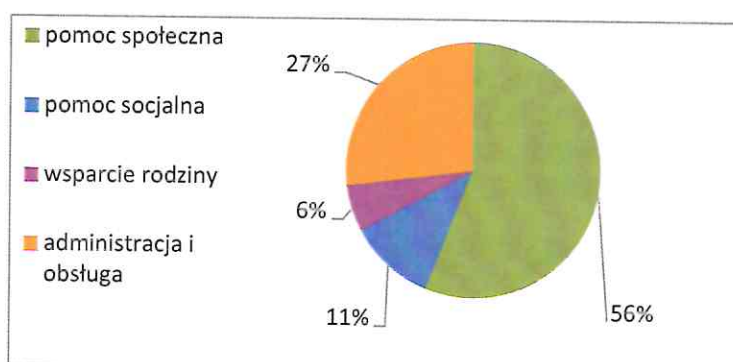
3. Struktura organizacyjna Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie w 2025 r. (stan na 31.12.2025 r.) zatrudniał, łącznie z zastępstwami wynikającymi z urlopów macierzyńskich i długotrwałych zwolnień, 96 pracowników realizujących zadania zarówno z zakresu pomocy społecznej, jak i wynikające z innych ustaw, czyli o 2 pracowników mniej niż w 2024 r.

Należy podkreślić, że przy zatrudnianiu pracowników przez Ośrodek ściśle przestrzegane są wymogi odnoszące się do kwalifikacji zawodowych i merytorycznego przygotowania. Stosowny tryb naboru nowych pracowników, w tym wyłaniania ich w drodze konkursu, jest konieczny głównie ze względu na bezustanne wzbogacanie zakresu zadań do realizacji oraz rosnące oczekiwania społeczne wobec wszystkich pracowników Ośrodka.

Zgodnie z regulacjami ustawy o pomocy społecznej odnośnie do niezbędnej liczby pracowników socjalnych (1 pracownik socjalny przypada na 2 000 mieszkańców), w Ośrodku w 2025 r. zatrudnionych było 20 pracowników socjalnych (o 2 pracowników mniej aniżeli w 2024 r.) funkcjonujących w rejonach opiekuńczych.

Wykres 1. Zatrudnienie w Ośrodku wedle klasyfikacji zadań, według stanu na 31.12.2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

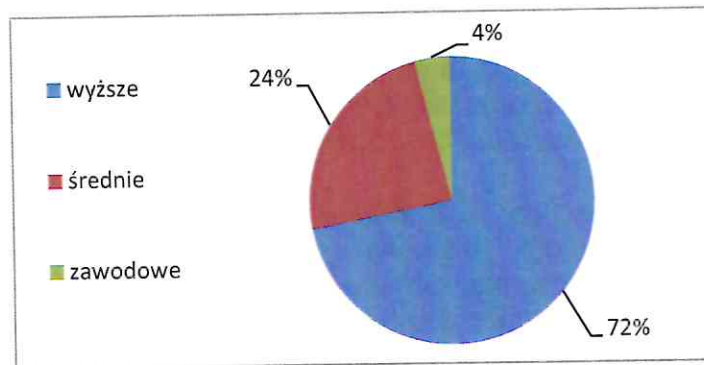
Jak pokazuje powyższy wykres najwięcej osób realizowało zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej – 54 osoby (56%), w tym 20 pracowników socjalnych. Następną kategorią pracowniczą pod względem liczebności była administracja i obsługa – 26 osób (27%). Prace związane m.in. ze świadczeniami rodzinnymi czy z funduszu alimentacyjnego oraz dodatkami mieszkaniowymi wykonywało 10 pracowników (11%). Z kolei 6 osób (6%) wypełniało swoje obowiązki w ramach wsparcia rodziny.

3.1. Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników Ośrodka

Warunkiem prawidłowego wykonywania zadań i realizacji celów jest odpowiednio wykwalifikowana kadra. Rzetelna i specjalistyczna wiedza zespołu pracowników podbudowana ich doświadczeniem zawodowym stanowi niezbędną podstawę dla tworzenia sprawnej organizacji pracy. Z racji zauważalnego w ostatnich latach stałego wzrostu liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań szczególnego znaczenia nabierają wysokie kwalifikacje, umiejętności i posiadana wiedza korpusu pracowników.

W tym celu pracownicy nie tylko uzupełniają swoje wykształcenie lub podnoszą kwalifikacje, ale również zdobywają szereg umiejętności związanych z pracą zawodową.

Wykres 2. Wykształcenie pracowników, według stanu na 31.12.2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. udział osób z wyższym wykształceniem wyniósł 72%, co oznacza, iż blisko trzech na czterech pracowników to osoby legitymujące się wyższym wykształceniem. Pracownicy Ośrodka podejmowali się ciągłego kształcenia, w tym korzystania ze szkoleń w formie wykładów online, w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, na co wskazuje poniższa tabela. Pośród kadry pracowniczej 96 osób (nie jest to liczba rzeczywista, co oznacza, że jedna osoba mogła skorzystać z kilku szkoleń) uczestniczyło w szkoleniach, konferencjach czy seminariach dotyczących 62 tematyk, 8 osób brało udział w szkoleniach specjalizacyjnych, zaś 1 osoba podjęła studia podyplomowe.

W związku z tym można wywnioskować, iż zapewniono odpowiedni poziom merytorycznej obsługi świadczeniobiorców oraz zadbano o skuteczność i jakość funkcjonowania pomocy społecznej.

Tabela 1. Pracownicy w trakcie kształcenia/dokształcania w 2025 r.*

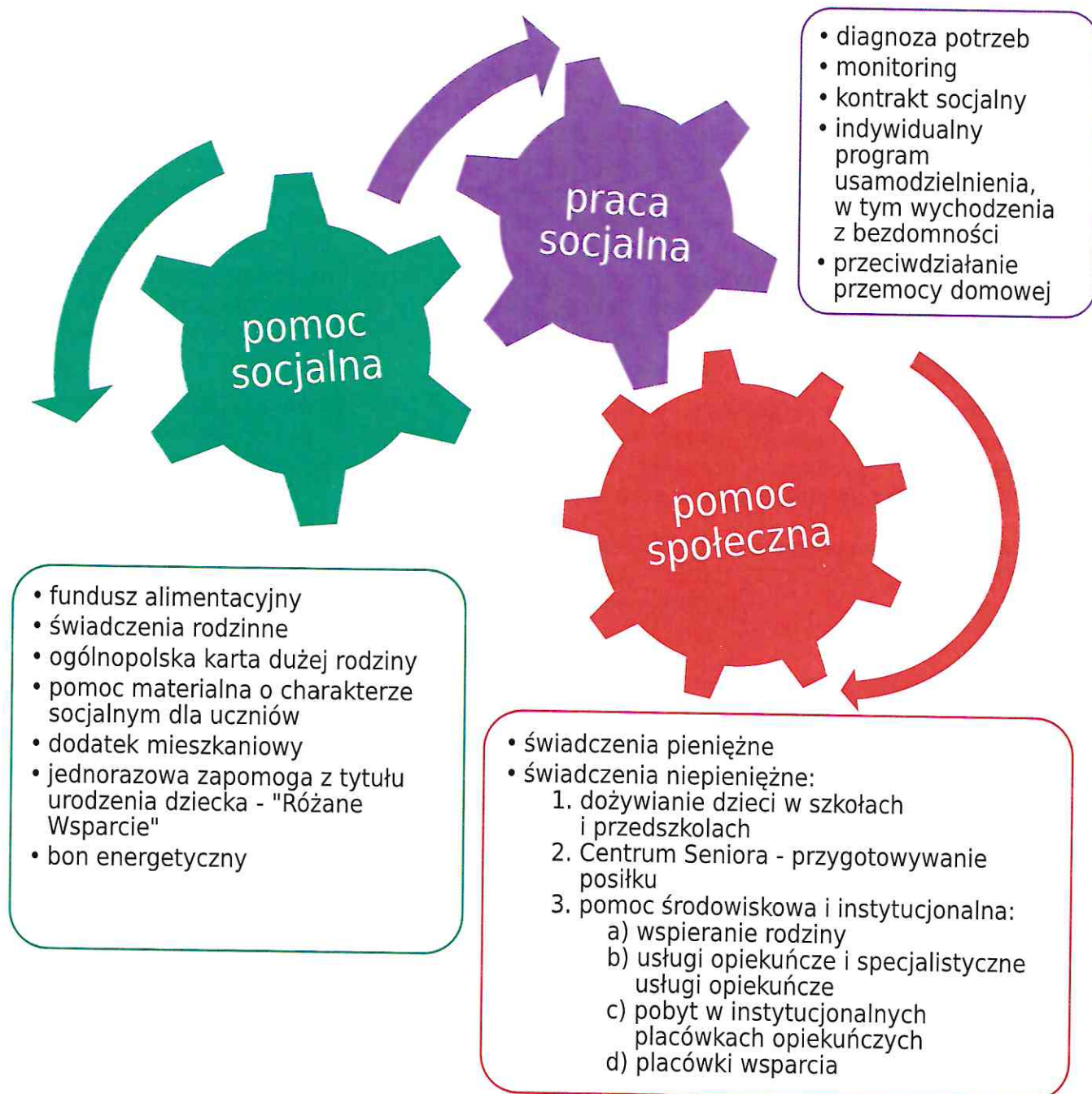
Poziom nauki	Liczba pracowników
Szkolenia/konferencje/seminaria	96
Szkolenia specjalizacyjne	8
Studia podyplomowe	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

* Jedna osoba może skorzystać z kilku form kształcenia/dokształcania.

4. Zakres pomocy dla mieszkańców Kutna realizowany przez Ośrodek

Rysunek 1. Schemat zakresu pomocy udzielanej mieszkańcom Kutna przez Ośrodek.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Podstawą pomocy społecznej jest praca socjalna. Na bazie jej rezultatów może zostać przyznana pomoc społeczna w formie pieniężnej lub niepieniężnej. Inne świadczenia z pomocy socjalnej wypłacane są na wniosek osoby zainteresowanej.

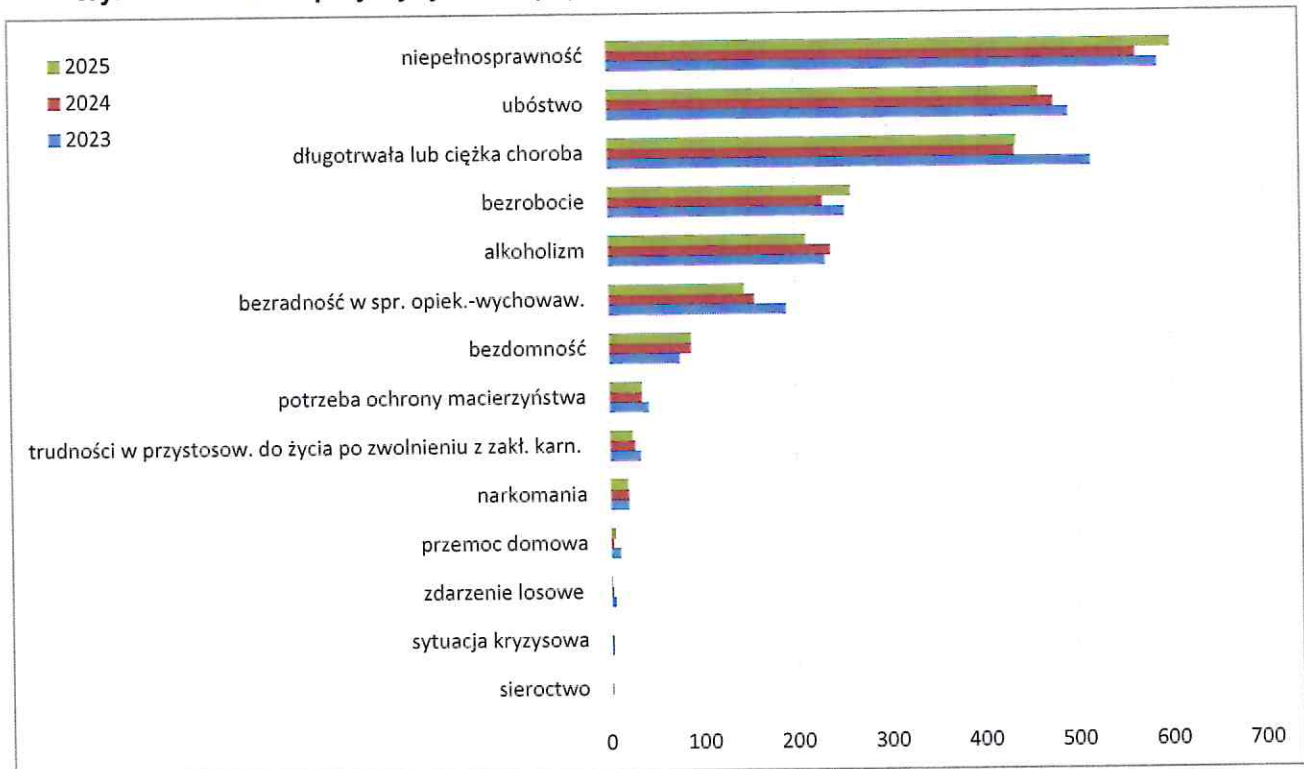
5. Diagnoza pomocy społecznej

Diagnoza społeczna służy identyfikacji problemów i dysfunkcji w otoczeniu społecznym. Jako proces prowadzący, na drodze obserwacji, a przede wszystkim pracy socjalnej realizowanej przez pracowników socjalnych, do uporządkowanego i całościowego opisu życia społecznego cechuje się wnikliwym rozpoznawaniem m.in. niepokojących przejawów w życiu zbiorowości i niezaspokojonych potrzeb mieszkańców miasta, umożliwiając tym samym udaremnienie niepożądanych zjawisk, a finalnie – zapobieganie powstawaniu problemów społecznych.

Gruntowne zanalizowanie środowiska skutkuje nie tylko scharakteryzowaniem ogólnej natury badanego obszaru poprzez prezentację mapy negatywnych zjawisk, czyli właściwą oceną stanu rzeczy, wyborem odpowiednich instrumentów pomocy społecznej, ale także pozwala zaobserwować rezultaty działań i wyniki środków naprawczych wdrożonych w następstwie wykonywanej poprzednio diagnozy społecznej. Badanie diagnostyczne dostarcza wiedzy umożliwiającej prognozowanie przyszłych zjawisk, a tym samym, pełniąc praktyczną funkcję, stanowi punkt wyjścia do wszczęcia procedury planowania i realizacji działań mających na celu optymalne rozwiązanie problemów społecznych.

Prowadzenie diagnozy wpisuje się w 4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej - „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

Wykres 3. Główne przyczyny trudnej sytuacji życiowej rodzin w latach 2023-2025*.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

* Jeżeli w rodzinie występuje kilka przyczyn powodujących trudną sytuację życiową, może taka rodzina zostać zaszeregowana do kilku tzw. grup dyspanseryjnych, tzn. wydzielonych ze względu na dominujący powód udzielenia pomocy.

Przyjmując dłuższą, bo ośmioletnią, poczynając od 2018 r., perspektywę czasową jako horyzont w sposób relatywnie dalece uprawdopodobniający warunkowość możliwości uprawnionej interpretacji dynamiki zmian przyczyn przyznawania wsparcia, można pokusić się o następujące konstatacje:

- **niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie to niezmiennie od lat cztery główne powody trudnej sytuacji życiowej;**
- **wartości liczbowe rodzin wnoszących o pomoc z tytułu tychże przyczyn fluktuują, tzn. są labilne, podlegają zmianom, zarówno pod kątem ich zestawienia rok do roku, co jest rzeczą oczywistą, jak i pod kątem uporządkowania hierarchicznego, umiejscowienia przyczyny w klasyfikacji frekwencji występowania, np. ubóstwo i długotrwała lub ciężka choroba wymieniają się kolejnością, raz jedna przyczyna raz druga zajmuje pozycję drugą;**
- **w odniesieniu do zdecydowanej większości pozostałych powodów ubiegania się o pomoc da się zauważyć spadek lub stabilizację wartości, aczkolwiek z drobnymi odchyleniami lub odstępstwami, które wszelako nie przeobrażając się w anomalie, nie dezawuuują nakreślonej tendencji;**
- **utrwała się rys socjologiczny charakteryzujący kondycję kutnowskich rodzin wskazujący na, noszącą znamiona prawidłowości, zaobserwowaną już dużo wcześniej rewizję, przebudowę struktury kategorii determinujących trudną sytuację życiową - z przesłanek o proweniencji strukturalnej, wymiarze całościowym, operujących w obrębie skali makro, jak ubóstwo czy bezrobocie, na przesłanki o charakterze jednostkowym, indywidualnym, związanym ze stanem zdrowia, odnoszących się do skali mikro, jak niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.**

Pośród pięciu najczęściej występujących powodów ubiegania się o pomoc w 2025 r. w porównaniu do lat 2023-2024 nadal znajdują się te same kategorie, aczkolwiek nastąpiły rozszady w ich uszeregowaniu (por. wykres 3):

- **niepełnosprawność - 603 rodziny (wzrost o 37 rodzin, tj. 6,5% więcej niż w 2024 r., oraz wzrost o 14 rodzin, tj. 2,4% więcej względem 2023 r.);**
- **ubóstwo - 462 rodziny (spadek o 16 rodzin, tj. 3,3% mniej niż w 2024 r., oraz spadek o 32 rodziny, tj. 6,5% mniej w stosunku do 2023 r.);**
- **długotrwała lub ciężka choroba - 438 rodzin (wzrost o 2 rodziny, tj. 0,5% więcej niż w 2024 r., oraz spadek o 79 rodzin, tj. 15,3% mniej w odniesieniu do 2023 r.);**
- **bezrobocie - 261 rodzin (wzrost o 30 rodzin, tj. 13,0% więcej niż w 2024 r., oraz wzrost o 7 rodzin, tj. 2,8% więcej aniżeli w 2023 r.);**
- **alkoholizm - 212 rodzin (spadek o 27 rodzin, tj. 11,3% mniej niż w 2024 r., oraz spadek o 21 rodzin, tj. 9,0% mniej wobec 2023 r.).**

Pozostałe znaczące ilościowo przyczyny trudnej sytuacji, np. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezdomność oraz potrzeba ochrony macierzyństwa, występują z podobną częstotliwością, co w latach ubiegłych.

❖ **Niepełnosprawność** jest zjawiskiem wielopłaszczyznowym, szczególnie jednak należy uwzględnić w nim kontekst psychologiczny i społeczny. Uwarunkowana wadami wrodzonymi, nabytymi albo długotrwałą lub ciężką chorobą skutkuje wykluczeniem lub poczuciem nieprzydatności. Co więcej, utrudnia, a czasem nawet uniemożliwia wykonywanie zadań społecznych, dodatkowo pogłębiając stan samotności, izolacji psychicznej, którą wywołała np. choroba. Ułomność nierzadko bywa skorelowana z bezrobociem i niezamożnością jako ich determinanta. Z pomocy społecznej w 2025 r. skorzystały 603 rodziny, w których przebywała przynajmniej jedna osoba z niepełnosprawnością.

❖ **Ubóstwo**, które wynika z niemożliwości zaspakajania życiowych potrzeb ludzkich na akceptowalnym społecznie poziomie, odpowiadając tym samym za pogorszenie się standardu życia rodzin, jest jedną z podstawowych dysfunkcji stanowiących nominalnie przesłankę do udzielenia świadczeń z pomocy społecznej. Niemniej ono samo – zgodnie z obowiązującymi unormowaniami prawnymi – nie jest warunkiem wystarczającym do uzasadnionego przyznania świadczeń. Stanowi zatem kategorię z punktu widzenia pomocy społecznej nieostrą i ze względu na tę niejednoznaczność zubożenie często jest pojmowane jako przesłanka dodatkowa względem innej przyczyny ubiegania się o pomoc. Najczęściej, na co wskazują statystyki Ośrodka, ubóstwo współwystępuje z takimi zjawiskami jak:

- bezrobocie;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- niepełnosprawność.

Przyczyny występowania o udzielenie pomocy często wzajemnie na siebie oddziałują, czyniąc tę relację zwrotną. Niedostatek finansowy zazwyczaj wywołuje uczucie deprivacji, czyli niemożności zaspokajania potrzeb społecznych, co może przerodzić się w poczucie rezygnacji i niezadowolenia, stany frustracji czy odruchy agresji. Kondycja psychiczna znajduje odzwierciedlenie w biernym zachowaniu, narastającej obojętności, skutkujących „uzależnieniem się” od pomocy społecznej i wykształceniem nawyku wyuczzonej bezradności.

W 2025 r. liczba rodzin dotkniętych pauperyzacją wyniosła 462 rodziny, i co istotne – na przestrzeni ostatnich trzech lat poziom ubóstwa w Kutnie sukcesywnie się obniża. Należy zaznaczyć, że w liczbie 462 rodzin znajdowało się 285 rodzin, w których przebywało 287 zasiłkobiorców stałych, czyli osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy. Wytłumaczenia względnie niskiego poziomu degradacji materialnej można doszukiwać się szczególnie w stosunkowo niewielkim bezrobociu, wzroście wysokości wynagrodzenia minimalnego (od 01.01.2025 r. wynoszącego 4 666,00 zł brutto, czyli w porównaniu z analogicznym punktem czasowym w 2024 r. więcej o 424,00 zł) oraz w sprzyjającym poprawie kondycji budżetów rodzin utworzeniu w 2016 r. programu „Rodzina 500+” (aczkolwiek świadczenie wychowawcze nie wlicza się do dochodu przy ubieganiu się o jakąkolwiek pomoc pieniężną), w ramach którego świadczenie wychowawcze z dniem 1 lipca 2019 r. przysługuje na wszystkie dzieci do ukończenia przez nie 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę.

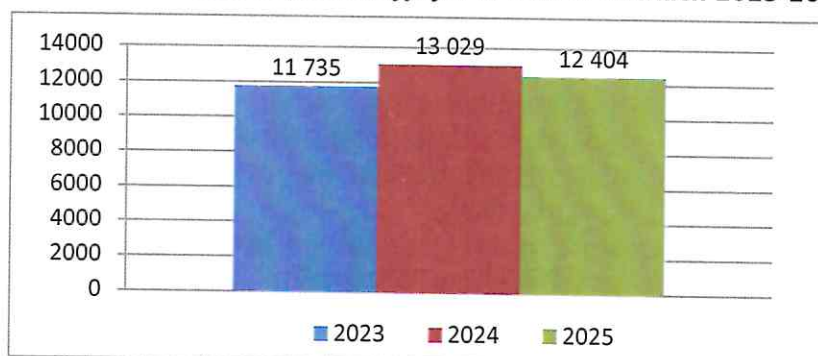
W obliczu pozostającego wciąż na dosyć wysokim poziomie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem (tzw. wskaźnika średniorocznej inflacji), który – wedle danych Głównego Urzędu Statystycznego – wyniósł w 2025 r. 103,6, co oznacza wzrost cen o 3,6% w zestawieniu z 2024 r., spodziewany brak odwrócenia wektora trendu ze spadkowego na wzrostowy

w obrębie ubóstwa – z zastrzeżeniem, że średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów w 2025 r. wzrósł w stosunku do 2024 r. o 0,6, tj. 104,2 w 2025 r. i 103,6 w 2024 r., co stanowi, iż koszyk zakupowy seniorów rok do roku zdrożał, a także, że w 2025 r. tenże koszyk dla tejże grupy społecznej zdrożał szybciej niżli dla całego społeczeństwa – poczytywany być może jako niewątpliwa przesłanka pozwalająca na umiarkowany optymizm w formułowaniu prognoz co do sytuacji materialnej kutnian w najbliższym czasie.

❖ **Długotrwała lub ciężka choroba** powoduje trudności w dostępie do oferowanych dóbr społecznych. Zdarza się, że jest konsekwencją ubóstwa, jakkolwiek może stanowić tak jego, jak i bezrobocia – źródło. Sprawia, że osoby dotknięte tą dysfunkcją często nie mogą uczestniczyć w życiu społecznym, w związku z tym wprowadza w psychiczny stan wyobcowania i obojętności. W 2025 r. 438 rodzin skorzystało z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Jak wskazują dane demograficzne (wykres 4), a dla prawdopodobieństwa wystąpienia długotrwałej lub ciężkiej choroby wiek może odgrywać niebagatelną rolę, liczba osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety – 60 lat i więcej; mężczyźni – 65 lat i więcej) utrzymuje się w Kutnie w okresie trzech ostatnich lat na w miarę wyrównanym poziomie, raz rosnąc, raz spadając, osiągając w 2025 r., liczbę 12 404 osób, co oznacza zniżkę o 5% w stosunku do roku 2024. Z tego względu, jak również zważywszy na stale względnie niewysokie świadczenia emerytalno-rentowe (aczkolwiek warto niuansować tę obserwację, posiłkując się konstatacją mówiącą o tym, iż w większości przypadków – przynajmniej w skali kraju – seniorzy nie należą do grupy społecznej najbardziej narażonej na ubóstwo), wsparte nawet dodatkowymi 13. i 14. świadczeniem emerytalnym, w zestawieniu z realnymi cenami i wysokimi kosztami leczenia, w 2025 r. 438 rodzin skorzystało z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Wykres 4. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w Kutnie w latach 2023-2025.

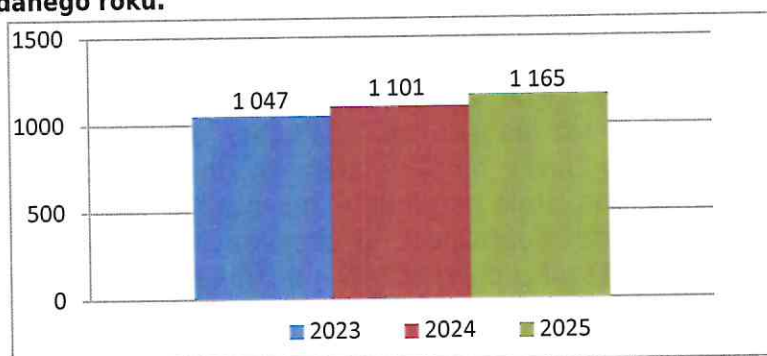
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Kutno; kwiecień 2026 r.

❖ **Bezrobocie**, czyli stan, w którym osoby zdolne do pracy i pragnące ją podjąć nie znajdują zatrudnienia, ciągle jest jednym z ważniejszych powodów przyznawania pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego lub rzeczowego, np. posiłku, albo pracy socjalnej (w 2025 r. 261 rodzin podało bezrobocie jako przyczynę wystąpienia o pomoc). Podobnie jak miało to miejsce w przypadku ubóstwa, bezrobocie przyczynia się do innych patologii i dysfunkcji społecznych, m.in.: uzależnień, ubóstwa, marginalizacji, utraty poczucia godności lub przemocy domowej, albo też staje się ich konsekwencją. Praca z osobami bezrobotnymi w ramach systemu

pomocy społecznej polega przede wszystkim na kształtowaniu w nich zdolności do zatrudnienia poprzez stopniowe rozwijanie ich motywacji, co w dalszej perspektywie ma doprowadzić do usamodzielnienia i aktywizacji zawodowej.

Z nieco przybierającą na sile w 2025 r. liczbą rodzin potrzebujących pomocy z tytułu bezrobocia (261 rodzin, w których żyło 518 osób; w 2024 r.: 231 rodzin, w których przebywały 454 osoby) daje się w sposób oczywisty pogodzić względną statyczność, acz z drobnym wychyleniem ku wyższe, liczby osób bezrobotnych, zmierzonej według stanu na koniec 2025 r. (wzrost o 64 osoby w zestawieniu z 2024 r.; por. wykres 5). Na stosunkowo wzmożony popyt na pomoc społeczną uzależniony bezrobociem miały w ostatnim czasie wpływ akcenty wzrostowe w odniesieniu do liczby osób bezrobotnych oraz – być może – niewystarczająca implementacja projektów aktywizujących osoby bezrobotne tudzież innego rodzaju instrumentów pomocowych, co skądinąd nie powodowało dużej skali zaburzeń i nie przełożyło się na zakłócenie względnie trwałej równowagi na lokalnym rynku pracy.

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych w Kutnie w latach 2023-2025, według stanu na 31 grudnia danego roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wypada jeszcze naświetlić komparatystyczny kontekst, pozwalający orzec, że przyrost rok do roku, 2025 do 2024, liczby rodzin występujących o wsparcie z tytułu bezrobocia (30 rodzin) stanowi około 50% wzrostu liczby osób bezrobotnych w analogicznym przedziale czasowym (64 osoby), z ważkim zastrzeżeniem metodologicznym, iż porównanie zachodzi w ramach różnych jednostek analizy, tzn. rodzin i osób (choć za rodzinę uznaje się również jednoosobowe gospodarstwa domowe). Tym niemniej, zakładając przybliżoną porównywalność, należy zaznaczyć, że przypuszczalnie nie każda osoba bezrobotna udaje się po pomoc społeczną z powodu swojej sytuacji na rynku pracy.

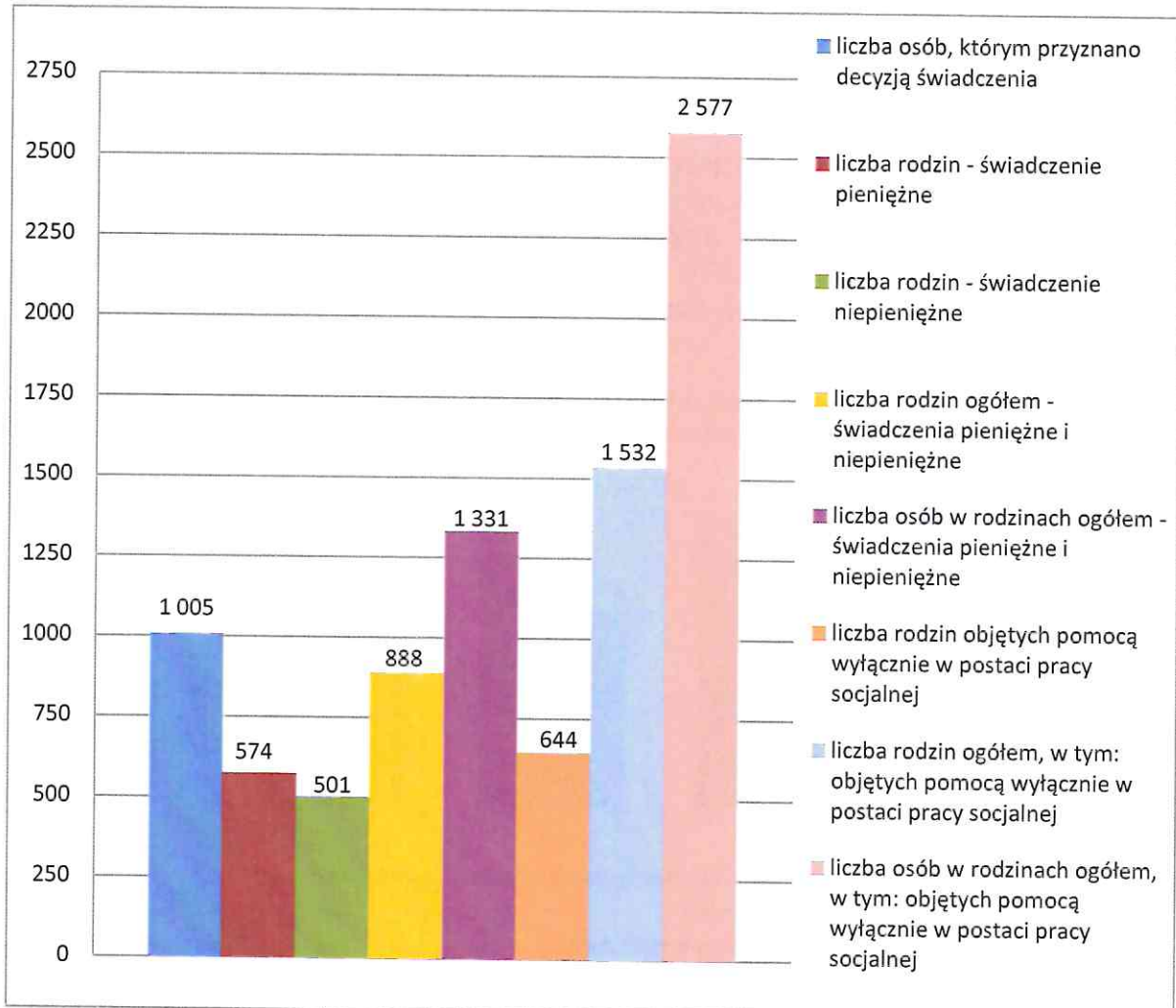
Nie sposób nie wspomnieć w tym wątku o dwóch projektach realizowanych w 2025 r. przez Ośrodek, tzn. Projekcie Partnerskim „CIS na FUL” i Projekcie „Nowe Horyzonty – Akademia Integracji Kutno”, których celem jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób wspieranych przez MOPS w Kutnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Omówienie obu Projektów zamieszczono odpowiednio w podrozdziałach 12.2.3 i 12.2.4.

Diagnoza społeczna, poza przekrojową eksploracją obszaru udzielania pomocy społecznej, gwarantuje też dostęp do danych odnoszących się do struktury i modelu rodzin, którym udzielana jest pomoc. Poniższe wykresy relacjonują rzeczywistą liczbę rodzin oraz typy rodzin objętych wsparciem w formie pieniężnej lub niepieniężnej w latach 2023-2025. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że uwzględnione są

osoby/rodziny, którym udzielono wsparcia przynajmniej jednokrotnie, aczkolwiek najczęściej beneficjenci korzystali z kilku świadczeń naraz.

Wykres 6. Rzeczywista liczba rodzin/osób objętych pomocą społeczną, tj. świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi, w 2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r., podobnie zresztą jak w latach poprzednich, więcej wsparcia udzielono w formie pieniężnej (574 rodzinom, o 5 rodzin mniej w zestawieniu z 2024 r.) niż niepieniężnej (501 rodzinom, o 14 rodzin więcej w przyrównaniu do 2024 r.). Warto odnotować, że ponad 24% ogółu osób (326 osób z 1 331 osób) objętych pomocą społeczną, bez uwzględnienia wsparcia wyłącznie w postaci pracy socjalnej, stanowią osoby, które same nie są bezpośrednimi odbiorcami pomocy społecznej, lecz tworzą z beneficjentem wspólne gospodarstwo domowe. W takim razie pomoc społeczna trafia do znacznie większej grupy ludzi aniżeli te, którym decyzją przyznano świadczenia (**1 005 osób**, o 11 więcej wobec 2024 r.). Należy zaakcentować, iż w odniesieniu do roku 2024 spadła w okresie raportowanym liczba rodzin objętych pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej: z 711 w 2024 r. do 644 w 2025.

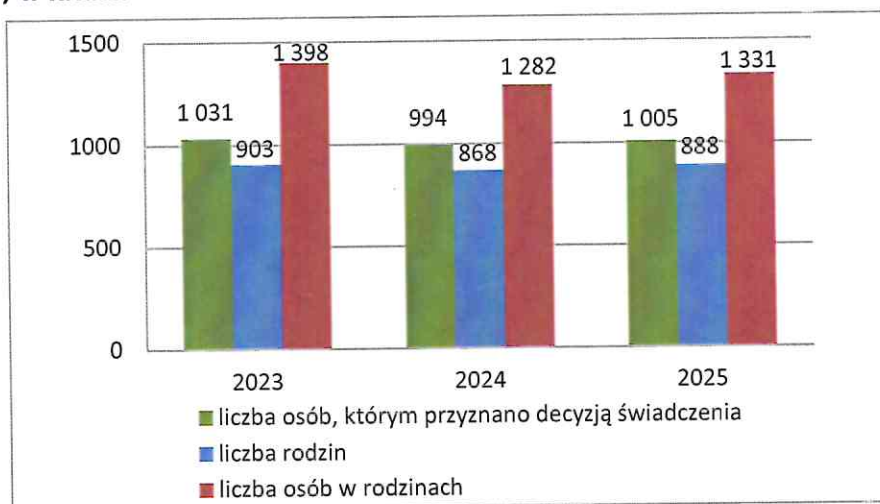
U podstaw tej różnicy w popycie na wsparcie w postaci pracy socjalnej, tj. w zakresie informowania, wyjaśniania, motywowania, porady bądź konsultacji,

mogły lec wewnętrzne zmiany w obrębie organizacji pracy Ośrodka, tzn. przejęcie obowiązku świadczenia pracy socjalnej w odniesieniu do środowisk objętych procedurą „Niebieskie Karty” przez Zespół ds. Przemocy Domowej, a tym samym inny niż dotychczas realizowany przez pracowników socjalnych z Działu Pomocy Środowiskowej sposób ewidencjonowania tego typu przypadków, jak i spadek liczby rodzin korzystających z pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024.

Omówienie Programu zamieszczono w podrozdziale 12.1.5.

Warto dodać, iż w świetle ogólnej liczby rodzin objętych pomocą społeczną, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej, dane w skali rok do roku obrazują spadek: z 1 579 rodzin w 2024 r. do **1 532 rodzin** w 2025 r. (maleje również liczba osób w tych rodzinach: z 2 725 w 2024 r. do 2 577 w 2025 r.), za co w głównej mierze odpowiada, scharakteryzowana powyżej, zniżka liczby rodzin wspartych wyłącznie w postaci pracy socjalnej.

Wykres 7. Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia, rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną (bez uwzględnienia „wyłącznie w postaci pracy socjalnej”) w latach 2023-2025.

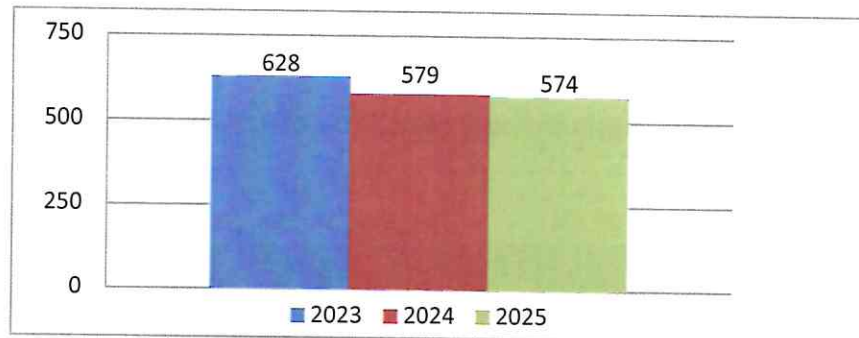

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną, nie uwzględniając kategorii „wyłącznie w postaci pracy socjalnej”, w 2025 r. wyniosła 888 i zwiększyła się o 2,3% wobec 2024 r., jednocześnie malejąc o 1,7% względem 2023 r. Z podobną dynamiką zmian mamy do czynienia w wypadku zarówno liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia, jak i liczby osób w tych rodzinach, które w 2025 r., wynosząc odpowiednio 1 005 osób i 1 331 osób, wzrosły w stosunku do 2024 r. kolejno o 1,1% i 3,8%, a zarazem spadły względem 2023 r. odpowiednio o 2,5% i 4,8%. Oznacza to, relatywnie stały trend, utrzymujący się od kilku lat, wskazujący na zjawisko społeczne polegające na tym, że coraz częściej beneficjentami pomocy społecznej są mniejsze gospodarstwa domowe, w których liczba członków rodziny – na skutek najczęściej wyjazdu dzieci na studia lub usamodzielniania się dzieci i zakładania przez młode pokolenie własnych rodzin ewentualnie wskutek migracji za pracą czy z powodu zgonów zazwyczaj współmałżonka – podlega uszczupleniu bądź – za sprawą nieposiadania dzieci – pozostaje bez zmian. Potwierdzeniem powyższego jest w miarę regularny, wynoszący około 75% udział beneficjentów pomocy

społecznej, tzn. osób, którym decyzją przyznano świadczenia, w proporcji do liczby osób w rodzinach beneficjenta (kolejno dla lat 2023, 2024, 2025: 74%, 78% i 76%).

Wykres 8. Rzeczywista liczba osób/rodzin objętych pomocą społeczną w formie pieniężnej w latach 2023-2025.

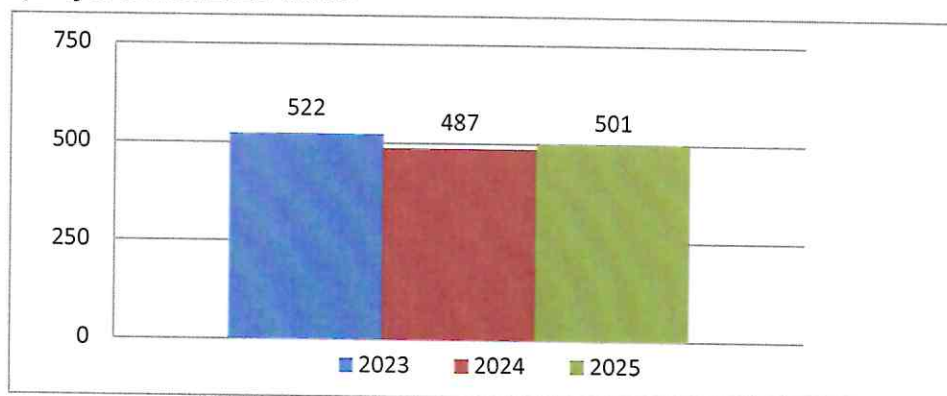
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Rzeczywista liczba osób/rodzin wspieranych przez Ośrodek pomocą pieniężną na przestrzeni ostatnich trzech lat dalej maleje, aczkolwiek różnica między 2024 r., a 2025 r. jest minimalna, w 2025 r. wynosząc 574 rodziny, tj. o 0,9% mniej niż w 2024 r. i o 8,6% mniej niżeli w 2023 r. Wpływa na to zapewne dobra kondycja budżetów domowych kutnowskich gospodarstw, stanowiąca rezultat względnie stabilnej sytuacji na rynku pracy w dziedzinie bezrobocia, wyższych płac oraz efektu przyznawania rodzinom z dziećmi świadczenia wychowawczego („800+”), szczególnie po zmianie uniezależniającej wypłatę świadczenia od osiąganego przez rodzinę dochodu.

Trzeba w tym miejscu uwypuklić, iż w 2025 r. obowiązywało nowe kryterium dochodowe w pomocy społecznej, wynoszące w przypadku gospodarstwa jednoosobowego – 1 010,00 zł, zaś na osobę w rodzinie – 823,00 zł, tj. odpowiednio więcej w zestawieniu z 2024 r., gdy obowiązywało kryterium ustanowione w 2022 r., o 234,00 zł i 223,00 zł. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej kryterium dochodowe weryfikowane jest co trzy lata z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji społecznej dokonywanych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Do spadającej liczby rodzin uzyskujących pomoc pieniężną może przyczyniać się fakt, iż ubiegający się o pomoc częstokroć przekraczają progi kryteriów, na co wpływ może mieć choćby ustalana co roku wysokość minimalnego wynagrodzenia.

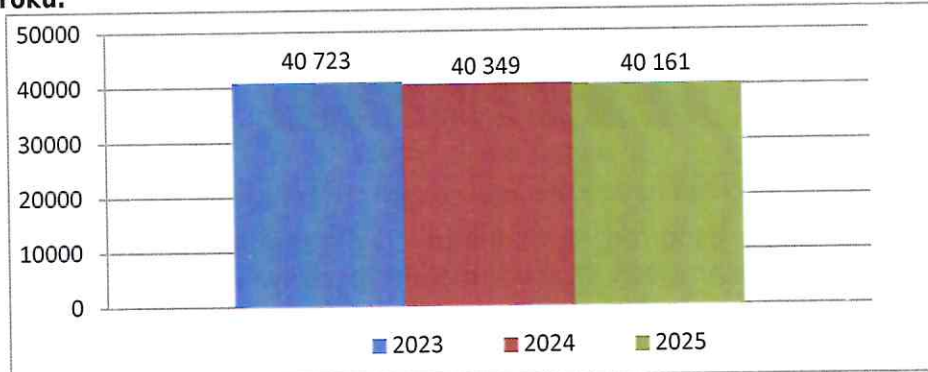
Wykres 9. Rzeczywista liczba osób/rodzin objętych pomocą społeczną w formie niepieniężnej w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Z kolei rzeczywista liczba osób/rodzin, które skorzystały z pomocy w formie niepieniężnej, wynosząc w 2025 r. 501 rodzin, zwiększyła się w odniesieniu do 2024 r. o 2,9%, a w zestawieniu z 2023 r. – zmniejszyła o 3,6%. W gronie czynników klarujących taki obrót sprawy mogą być: rosnąca grupa osób, którym świadczone były usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, wyższa liczba osób przebywających w różnych formach pieczy zastępczej, jak również wzrost liczby osób objętych pomocą w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

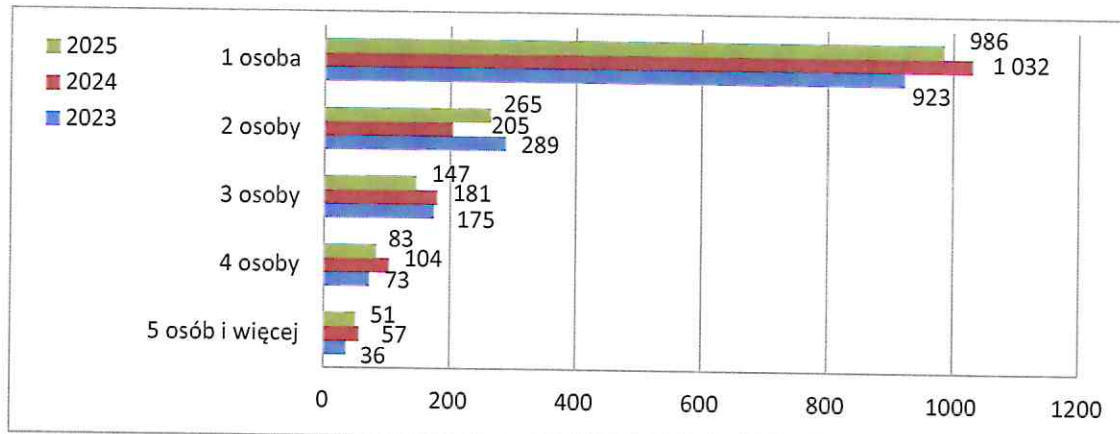
Wykres 10. Liczba ludności miasta Kutna w latach 2023-2025, według stanu na 31 grudnia danego roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS (dane za lata 2023-2024); UM Kutno (dane za 2025 r.); kwiecień 2026 r.

Niestety nie można w pełni uzasadniony sposób przyjąć, że dotychczasowi usługobiorcy zaktywizowali się i pomoc społeczna nie jest im już niezbędna. Może sprzeciwiać się temu chociażby utrzymująca się na niemal jednakowym poziomie, nieznacznie jednak pomniejszająca się z roku na rok, liczba mieszkańców miasta (uwzględniająca status pobytu i stały, i czasowy), co potwierdza wykres 10. Nie wypada więc, bez szczegółowych analiz, wykluczyć założenia, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej jest relatywnie stała w relacji do ludności Kutna i że w znacznej części mogą być to te same osoby.

Warto w tym momencie zasygnalizować, że Miasto Kutno przykłada również wagę do poprawy bytu mieszkańców, których dochód co prawda przekracza próg kryterium dochodowego, lecz których sytuacja materialna jest na tyle trudna, iż bez wsparcia ze strony miasta, korzystając li tylko z własnych zasobów, nie są w stanie sobie samodzielnie poradzić. Najczęściej z tytułu znalezienia się w tego rodzaju okolicznościach pomoc otrzymywały osoby w wieku senioralnym, albowiem źródła ich utrzymania (zazwyczaj świadczenia emerytalno-rentowe, sporadycznie dochody) nie wystarczały na pokrycie kosztów leczenia.

Wykres 11. Typy rodzin, ze względu na liczbę osób, wspartych pomocą społeczną w latach 2023-2025.

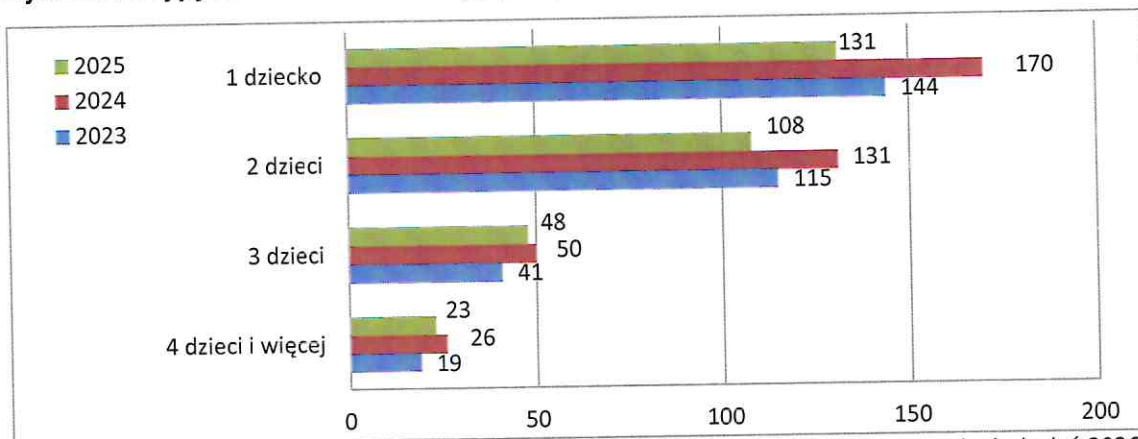
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wykres 11. informuje, że wśród rodzin, którym została udzielona pomoc w ciągu ostatnich trzech lat (w tym: objętych pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej), nadal przeważają osoby samotne, które prowadzą jednoosobowe gospodarstwo domowe; na ogół są to renciści i emeryci lub zasiłkobiorcy stali bądź osoby niezaradne życiowo objęte pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej. W 2025 r. liczba osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe wyniosła 986 (64,4% ogólnej liczby rodzin objętych pomocą społeczną: 1 532 rodziny, wliczając w to kategorię „wyłącznie w postaci pracy socjalnej”: 644 rodziny) i była niższa o 46 gospodarstw wobec 2024 r. i wyższa o 63 gospodarstwa względem 2023 r.

Drugą kategorią usługobiorców pod względem liczebności są rodziny dwuosobowe, których liczba w 2025 r. w odniesieniu do roku 2024 wzrosła o 60, czyli 29,3%, oraz zmalała o 24, czyli 8,3%, w porównaniu z 2023 r. Rodziny dwuosobowe to zwykle małżeństwa emerytów albo małżonkowie, których dzieci opuściły dom rodzinny, lub osoby żyjące w konkubinacie bądź rodzic, najczęściej matka, samotnie wychowujący dziecko.

Spada w 2025 r., w zestawieniu z 2024 r., zsumowana liczba rodzin trzy-, cztero-, pięciosobowych i więcej. Do zrozumienia tego może przysłużyć się fakt, że w 2025 r., co zostało wcześniej wyłuszczone, mniej rodzin zostało objętych pomocą w postaci wyłącznie pracy socjalnej.

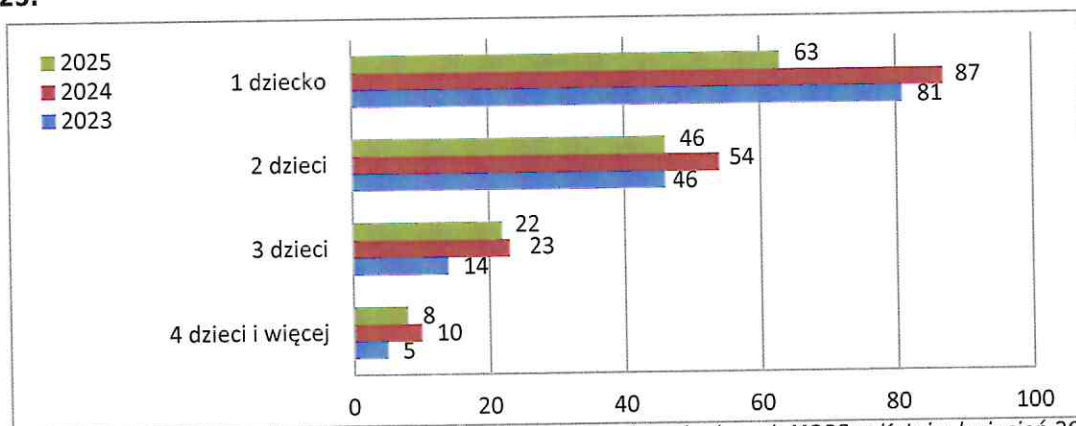
Wykres 12. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W roku 2025 w zestawieniu z rokiem 2024 liczba rodzin z dziećmi (ogółem, czyli wliczając rodziny niepełne – por. wykres 13) korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 67 rodzin, z 377 w 2024 r. do 310 w 2025 r. Wciąż najwięcej beneficjentów pochodzi z rodzin z jednym dzieckiem (w 2025 r. – 131), co w 2025 r. stanowi blisko połowę (42,3%) wszystkich typów rodzin z dziećmi. Uzasadnienia zniżki sumarycznej liczby rodzin rok do roku należy upatrywać w tych samych czynnikach, które zostały przywołane w przypadku ogólnej liczby rodzin, tj. w mniejszym zapotrzebowaniu na wsparcie w postaci pracy socjalnej.

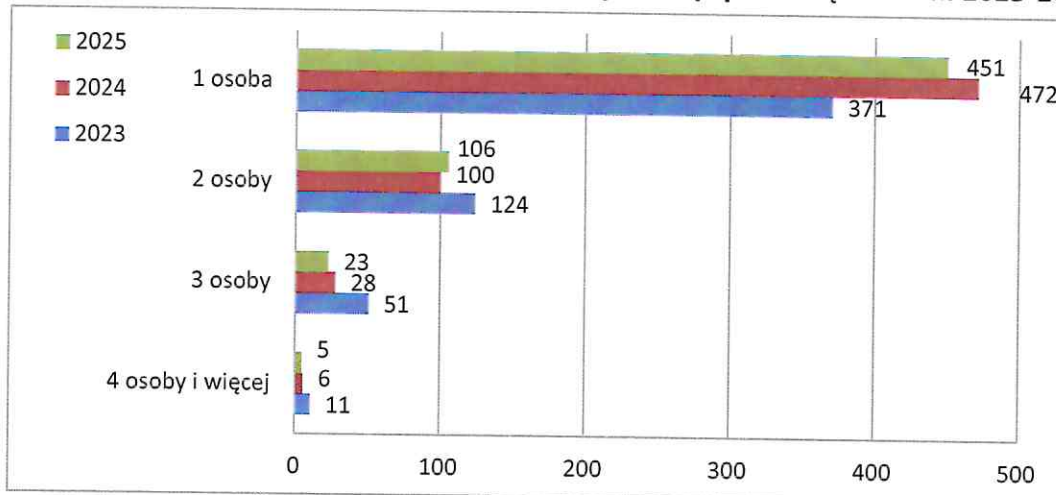
Wykres 13. Typy rodzin niepełnych z dziećmi objętych pomocą społeczną w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Z analizy wykresu 13. można wysnuć konkluzję, iż spośród rodzin niepełnych, tworzących 44,8% ogółu rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną, najczęściej o pomoc wnoszą rodziny z jednym dzieckiem (spadek w 2024 r. o 24 rodziny w porównaniu z 2024 r.). W sumie w 2025 r. ubiegało się o pomoc o 35 rodzin niepełnych mniej aniżeli w roku poprzednim, tj. 2024 (139 rodzin w 2025 r. i 174 rodziny w 2024 r.). Zmienną odpowiedzialną za obniżenie się liczby rodzin w tej kategorii będzie, jak poprzednio, mniejsze zapotrzebowanie na pomoc w postaci pracy socjalnej.

Wykres 14. Rodziny emerytów i rencistów objęte pomocą społeczną w latach 2023-2025.

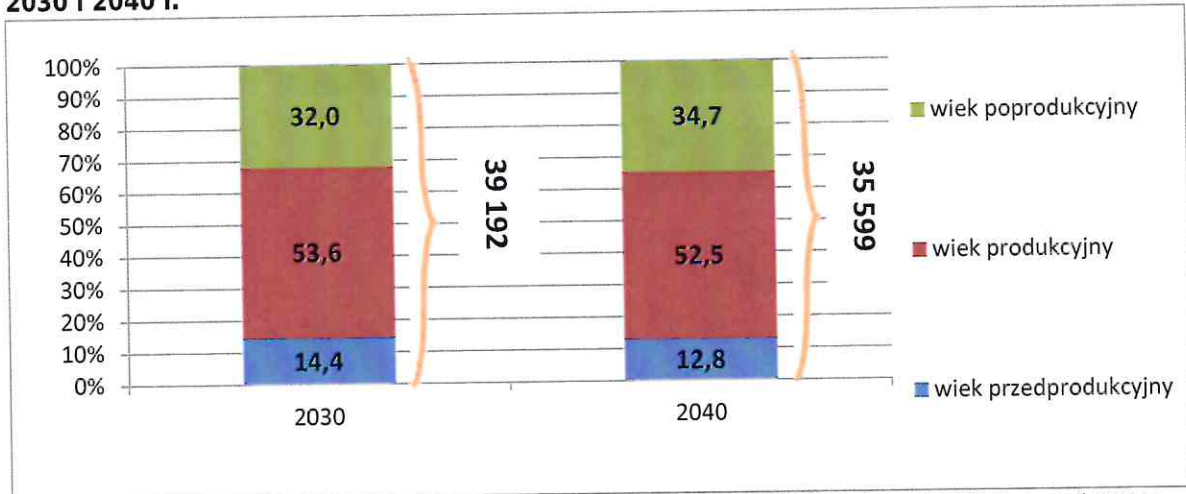

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Liczba rodzin emerytów i rencistów w 2025 r. w zestawieniu z 2024 r. zmniejszyła się o 21 rodzin: z 606 w 2024 r. do 585 w 2025 r., a względem 2023 r. – przyrosła o 28 gospodarstw. Taki stan rzeczy może wynikać w szczególności z przyznania w 2025 r. osobom z niepełnosprawnościami, które to osoby stanowią znaczną część grupy emerytów i rencistów, świadczenia wspierającego, będącego nowym instrumentem wsparcia, o które od 2024 r. mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami w wieku od ukończenia 18. roku życia.

Na kanwie analizy struktury rodzin emerytów i rencistów istotną kwestią pozostaje rosnące zapotrzebowanie na pomoc państwa wśród osób żyjących samotnie. Emeryci i renciści, którzy korzystają z pomocy społecznej, najczęściej mieszkają sami (77,1%) lub ze współlokatorem gospodarstwa (18,1%), którym zwykle jest współmałżonek. Toteż, zważywszy na średnie miesięczne świadczenia z tytułu renty lub emerytury, zwiększone niejednokrotnie świadczeniem wspierającym, oraz skonfrontowane z nimi koszty leczenia, można założyć, iż w dużej mierze populacja kutnowskich seniorów dysponuje relatywnie niemałymi uposażeniami. Biorąc to pod uwagę, jak również bacząc na proces wydłużania się życia i antycypując rosnący udział osób starszych w społeczności kutnowskiej (patrz wykres 15), należy uważnie monitorować stan rzeczy pod kątem – w pewnym stopniu już występującej w statystykach (patrz wykres 17) – ewentualności związanej ze zmiennością stopnia zainteresowania świadczeniami pomocowymi wśród osób w wieku poprodukcyjnym.

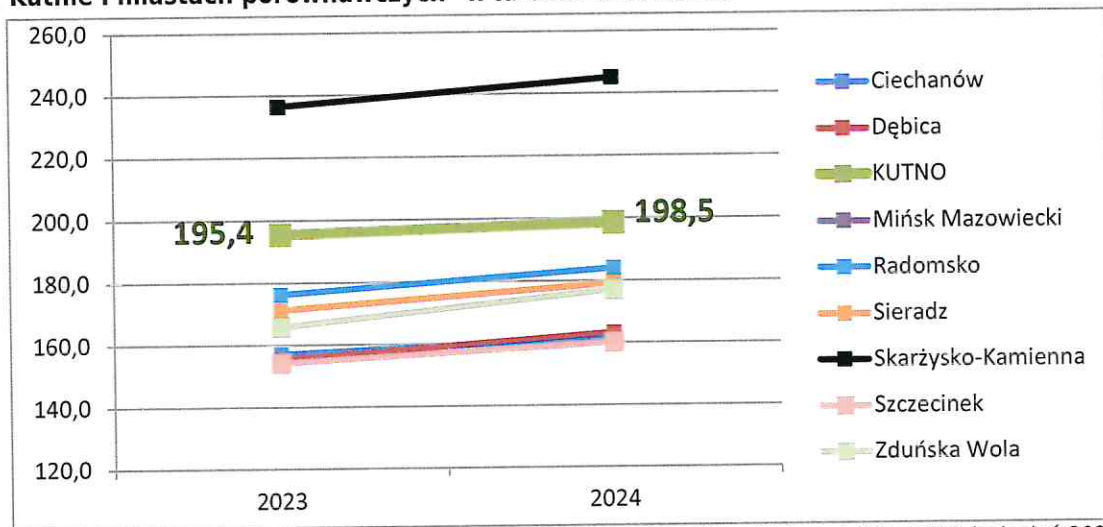
Wykres 15. Prognoza struktury ludności [w %] i ogólnej liczby mieszkańców Kutna w latach 2030 i 2040 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS; kwiecień 2026 r.

Na tle wykresu 15., obrazującego prognozę struktury ludności Kutna w wybranych latach, można skonstatować, iż ryzyko wzrostu udziału osób w wieku poprodukcyjnym w niedalekiej przyszłości jest uzasadnione. W 2030 r. wedle powyższej predykcji liczba mieszkańców spadnie poniżej 40 tys., a prawie co trzeci mieszkaniec miasta będzie w wieku senioralnym, natomiast w 2040 r. proporcje te pogłębią się jeszcze bardziej. Jeżeli te przewidywania się ziszczą, przy supozycji *ceteris paribus* (tzn. – w tym kontekście – iż pozostałe warunki determinujące decyzję ubiegania się o pomoc ze strony Ośrodka pozostaną na tym samym poziomie), to należy oczekiwać możliwości zmaterializowania się ryzyka zwielenokrotnienia liczby potencjalnych beneficjentów pomocy społecznej.

Wykres 16. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w Kutnie i miastach porównawczych* w latach 2023-2024.

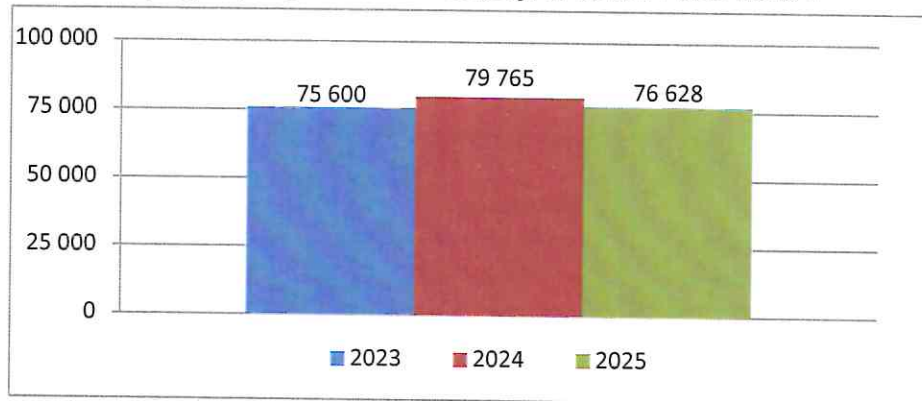
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS; kwiecień 2026 r.

* Grupa porównawcza dla Kutna składa się z ośmiu miast i jest zbieżna z wyłonioną na potrzeby „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

Powyższy wykres, dokumentując stosunek liczby kutnowskich seniorów względem 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, niepokojąco sygnalizuje niebezpieczeństwo

możliwej depopulacji Kutna. Jako jeden z możliwych wskaźników obciążenia demograficznego jasno uświadamia, że wszystkie miasta z grupy porównawczej trapione są jednakową bolączką – postępującym odwróceniem piramidy wieku. W latach 2023-2024 w Kutnie, gdzie sytuacja przedstawiała się najmniej korzystnie z wyjątkiem Skarżyska-Kamiennej – acz trzeba zauważyć również, iż trend wzrostowy w przypadku Kutna przebiegał w zestawieniu z pozostałymi miastami z grupy porównawczej stosunkowo łagodnie – proporcja zwiększyła się o 2,9, co oznacza najmniejszą dynamikę wzrostu spośród uwzględnianych miast. Zatem w 2024 r. na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadało blisko 199 seniorów.

Wykres 17. Liczba świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych pobieranych przez seniorów (kobiety 60 lat i więcej, mężczyźni 65 lat i więcej) w latach 2023-2025*.

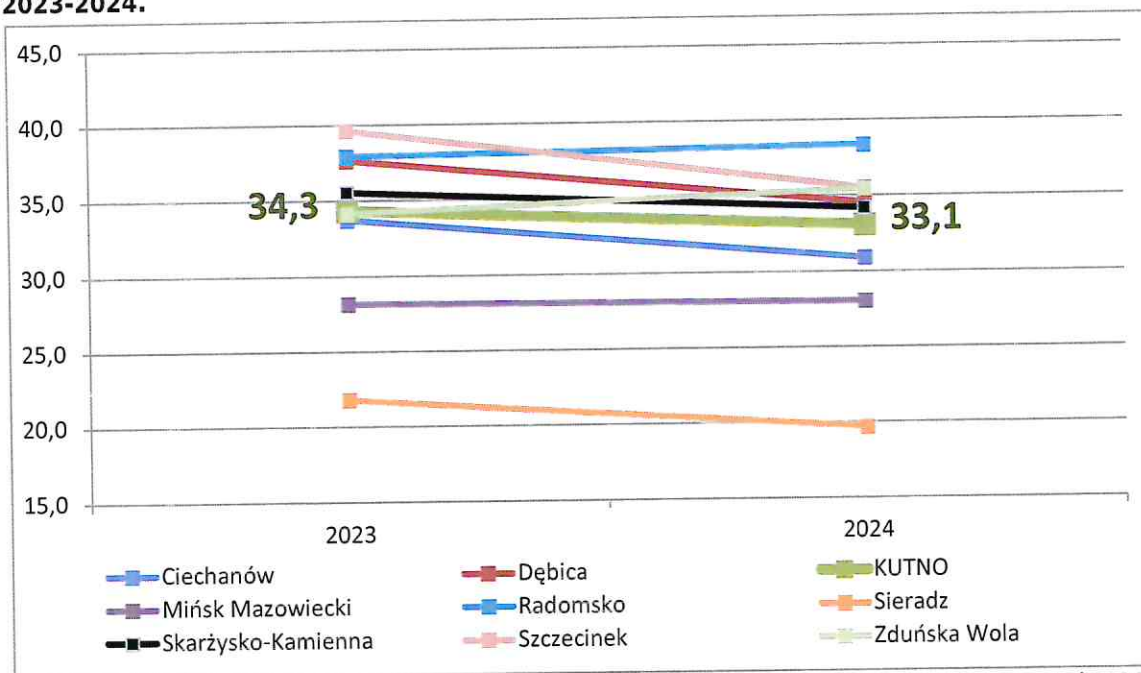

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

* Jednostką liczby świadczeń jest dzień, w którym zostały zrealizowane świadczenia, zatem przykładowo: w miesiącu, w którym jest 21 dni roboczych, osoba pobierająca zasiłek stały, korzystająca codziennie z obiadu i codziennie z 2 godzin usług opiekuńczych otrzyma łącznie 64 świadczenia, tj. 1 [zasiłek stały] + 21 [codziennie obiad] + (2x21) [codziennie 2 godziny usług opiekuńczych].

Omawiane kwestie dotyczące zróżnicowanego zapotrzebowania na pomoc znajdują swe potwierdzenie w liczbach świadczeń pobieranych przez seniorów (kobiety 60 lat i więcej, mężczyźni 65 lat i więcej) w latach 2023-2025. W raportowanym okresie skala świadczeń, których beneficjentami są seniorzy, w zestawieniu z 2024 r. zmniejszyła się o 3,9%, natomiast w stosunku do 2023 r. wzrosła o 1,4%. Za zmiany te może w dużym stopniu odpowiadać spadek liczby obiadów wydawanych przez Sekcję Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Centrum Seniora na podstawie decyzji administracyjnej oraz osób z tej formy wsparcia korzystających, wśród których to odbiorców posiłku seniorzy stanowią istotny odsetek.

Wykres 18. Wskaźnik deprivacji lokalnej w Kutnie i miastach porównawczych w latach 2023-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS; kwiecień 2026 r.

Istotnym uzupełnieniem mogą być dane z lat 2023-2024 pochodzące z pomiaru wskaźnika deprivacji lokalnej (ilorazu liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, tj. pobierających świadczenia pomocy społecznej, i liczby mieszkańców miasta w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców). Jednoznacznie pokazują one, iż z grona miast porównawczych najwięcej świadczeniobiorców pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1 000 osób zamieszkuje Radomsko (wskaźnik w 2023 r. i 2024 r. odpowiednio na poziomie: 37,9 i 38,3, a następnie Szczecinek (wskaźnik w 2023 r. i 2024 r. odpowiednio na poziomie: 39,6 i 35,5). Kutno, plasując się na piątym miejscu w 2023 r., w 2024 r. ulokowało się również na pozycji piątej pod względem wielkości wskaźnika deprivacji lokalnej (odpowiednio: 34,3 w 2023 r. oraz 33,1 w 2024 r.).

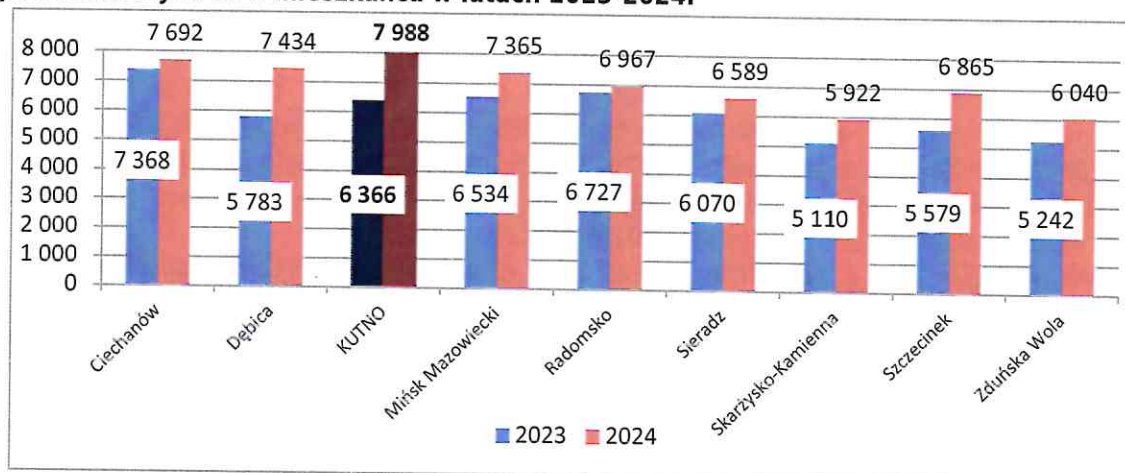
Wskaźnik dla Kutna, co jest sygnałem zadowalającym, obniża się, tym niemniej dynamika spadkowa, czyli różnica w wysokości parametru w latach 2023-2024, jest jedną z najniższych z grona miast z grupy porównawczej, osiągając podawaną w liczbach bezwzględnych wartość wynoszącą 1,2.

Dla szerszego spojrzenia na zjawisko współzależności, wzajemnego wpływania na siebie wymiarów demograficznego, gospodarczego i przynależnego pomocy społecznej warto dostrzec treści wyływające z wykresu 19. i tabeli 2. Z wykresu wynika, że w 2024 r. Kutno pośród miast z grupy porównawczej lokowało się na pierwszym miejscu (przed Ciechanowem i Dębicą) pod względem dochodu (ogółem) na 1 mieszkańca, z wynikiem – 7 988 zł (po zaokrągleniu do jedności). Warto odnotować, iż w 2024 r. Kutno zanotowało wzrost dochodu rok do roku wynoszący 25% w zestawieniu z 2023 r.

Z kolei tabela 2. informuje o wydatkach gmin na pomoc społeczną. Kutno, asygnując w 2024 r. na ten cel środki w wysokości 29 132 989,44 zł, jest trzecią gminą pod względem wielkości transferów finansowych. Najwięcej łożą Radomsko i Skarżysko-Kamienna, co w kontekście wcześniejszych rozważań odnoszących się

do wskaźnika deprivacji, jest zrozumiałe i poniekąd stanowi czynnik objaśniający wartość wskaźnika przyporządkowanego Radomsku. Trzeba również podnieść, iż w wypadku Kutna odnotowano wyższą wydatków na pomoc społeczną rok do roku: w 2024 r. przeznaczono o 5 737 063,56 zł więcej niżli w 2023 r.

Wykres 19. Dochód (ogółem) [w zł po zaokrągleniu do jedności] Kutna i miast porównawczych na 1 mieszkańca w latach 2023-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS; kwiecień 2026 r.

Tabela 2. Wydatki [w zł] na pomoc społeczną (Dział 852 - klasyfikacja budżetowa) Kutna i miast z grupy porównawczej w latach 2023-2024.

Wydatki na pomoc społeczną		
Miasto	Rok	
	2023	2024
Ciechanów	15 823 531,28	19 641 874,28
Dębica	20 657 302,53	24 343 937,86
KUTNO	23 395 925,88	29 132 989,44
Mińsk Mazowiecki	10 177 241,37	13 498 510,96
Radomsko	28 181 095,52	33 609 160,44
Sieradz	12 647 702,33	16 321 793,56
Skarżysko-Kamienna	22 602 845,29	30 109 717,20
Szczecinek	17 943 302,10	21 650 108,27
Zduńska Wola	13 970 895,40	18 022 852,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS; kwiecień 2026 r.

W związku z powyższym do pewnego stopnia lepiej można uchwycić i zinterpretować wskaźnik deprivacji. Miasto Kutno, na tle miast z grupy porównawczej, dysponuje względnie wysokim dochodem na 1 mieszkańca oraz kieruje wysoką kwotą pieniędzy na pomoc społeczną. Tym samym ilość transferów pieniężnych przesyłanych do tego segmentu życia społecznego może być poczytywana jako próba stosownej reakcji władz na bieżące problemy mieszkańców Kutna.

6. Formy wsparcia w systemie pomocy społecznej realizowane przez Ośrodek

6.1. Praca socjalna

Praca socjalna jest kluczowym zadaniem pomocy społecznej, realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy. Zasadnicze zadanie pracownika socjalnego sprowadza się do szczegółowego rozeznania sytuacji osoby i rodziny zwracających się o pomoc oraz do stworzenia całościowej diagnozy na podstawie wywiadu środowiskowego. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami (bez względu na posiadany dochód) w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej.

W obrębie pracy socjalnej mieści się również poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone osobom/rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Tabela 3. Realizacja pracy socjalnej, kontraktów socjalnych i Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności (IPU) - w latach 2023-2025.

Wyłącznie praca socjalna			
	2023	2024	2025
Liczba rodzin	593	711	644
Liczba osób, w rodzinach	1 117	1 443	1 246
Kontrakty socjalne*			
	2023	2024	2025
Liczba kontraktów	44	20	31
Liczba osób, z którymi zawarto kontrakty	38	19	31
Indywidualny Program Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności			
Liczba IPU	6	7	2
Liczba osób objętych IPU	12	9	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

* Z jedną osobą może być zawartych kilka kontraktów.

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej jest również kontrakt socjalny, czyli forma umowy zawieranej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Idea kontraktu socjalnego, mającego wyraźnie określone zasady obowiązywania, odnosi się do zwiększenia skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności, przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego.

Z kolei Indywidualny Program Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności (IPU) to forma pomocy skierowana do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, polegająca na stwarzaniu warunków i umożliwianiu

reintegracji społeczno-zawodowej, w tym wspieraniu osoby w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych.

W 2025 r. parametry dotyczące podjęcia wyłącznie pracy socjalnej osiągnęły niższe wartości niżeli w 2024 r. (spadek o 67 rodzin i o 197 osób w rodzinach). Liczba zawartych kontraktów socjalnych względem 2024 r. wzrosła o 11, przede wszystkim przez wzgląd na aktywizację zawodową w ramach realizowanego przez Ośrodek Projektu „Nowe Horyzonty – Akademia Integracji Kutno”. Zaś liczba IPU z uwagi na mniejszą niż wcześniej, tj. w 2024 r., potrzebę przydzielenia pobytu w mieszkaniach wspomaganych zmniejszyła się o 5, a objętych tym narzędziem zostało o 6 osób mniej.

Najistotniejszego uwarunkowania takiego stanu rzeczy zobrazowanego w miernikach ujętych w tabeli powyżej można upatrywać, o czym już było uprzednio wspomniane, w wykonywaniu pracy socjalnej w środowiskach objętych procedurą „Niebieskie Karty, nie – jak było dotąd – przez Dział Pomocy Środowiskowej, ale przez Zespół ds. Przemocy Domowej, który w inny sposób prowadzi ewidencjonowanie tego typu przypadków.

Ponadto pracownicy socjalni, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, sprawują nadzór nad, ustanowionym przez sąd opiekuńczy, opiekunem tymczasowym reprezentującym i sprawującym pieczę nad małoletnim obywatelem Ukrainy. Do końca 2025 r. wpłynęły 2 postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna tymczasowego wobec małoletnich obywateli Ukrainy.

6.2. Świadczenia pieniężne

Pomoc finansową oferowaną przez Ośrodek stanowią następujące świadczenia pieniężne:

- **Zasiłek stały** – świadczenie obligatoryjne przysługujące:
  - a) osobom pełnoletnim samotnie gospodarującym (kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczenia: 1 010,00 zł),
  - b) osobom pełnoletnim pozostającym w rodzinie (kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczenia: 823,00 zł)

- niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy.

- **Zasiłek okresowy** – przyznawany jest osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny nie przekracza kryterium dochodowego osoby (1 010,00 zł) lub rodziny (iloczyn kryterium na osobę w rodzinie i liczby osób w rodzinie, tj. 823,00 zł x liczba osób w rodzinie), a dochody oraz posiadane zasoby pieniężne nie wystarczają na zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb.

Świadczenie to przysługuje ze względu na szczególne okoliczności wymienione przez ustawę, tj. długotrwałą chorobę, bezrobocie, niepełnosprawność, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby oraz
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

- **Zasiłek celowy** – może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

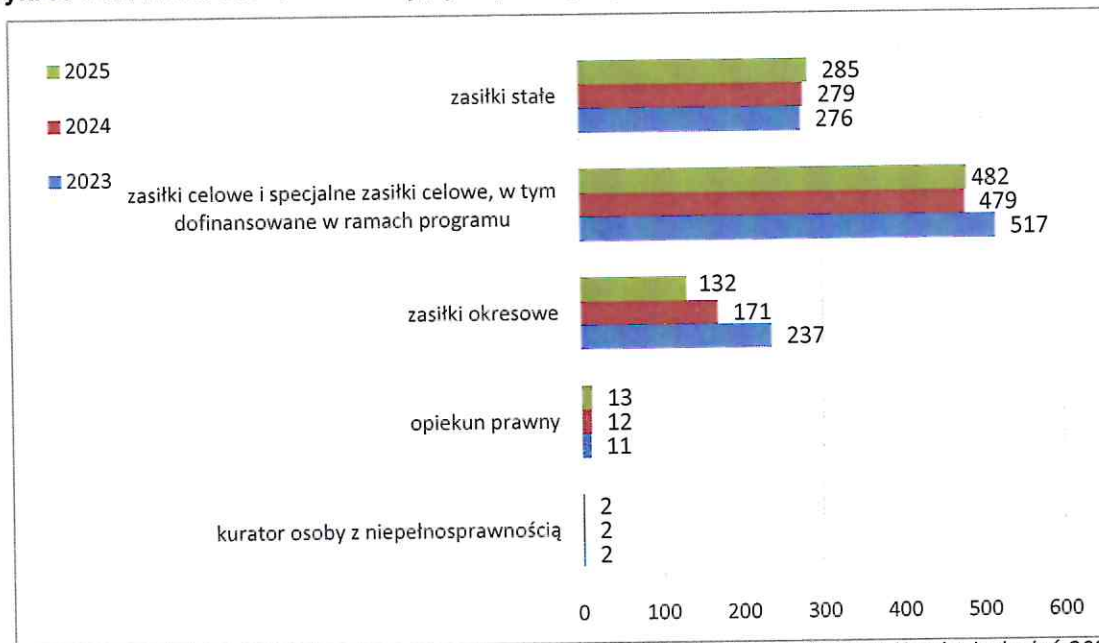
Natomiast w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe (1 010,00 zł dla osoby

samotnie gospodarującej oraz iloczyn kryterium na osobę w rodzinie i liczby osób w rodzinie, tj. 823,00 zł x liczba osób w rodzinie) może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie podlega zwrotowi;

- **zasiłek celowy na zakup żywności lub posiłku w ramach programu dożywiania** – pięcioletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.
- **Opiekun prawny** – wynagrodzenie dla opiekuna prawnego może być przyznane za reprezentowanie osoby małoletniej, ubezwłasnowolnionej całkowicie, sprawowanie pieczy nad osobą i jej majątkiem. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.
- **Kurator osoby niepełnosprawnej** – wynagrodzenie dla kuratora osoby niepełnosprawnej może być przyznane, jeżeli osoba ta potrzebuje pomocy do prowadzenia wszelkich spraw albo spraw określonego rodzaju lub do załatwienia poszczególnej sprawy. Zakres obowiązków i uprawnień kuratora, jak i wysokość wynagrodzenia określa sąd opiekuńczy, a udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie kurateli nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Udzieloną potrzebującym rodzinom pomoc finansową w postaci ww. form wsparcia przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20. Liczba osób/rodzin objętych pieniężną formą pomocy w latach 2023–2025*.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

* Dane nie sumują się do ogólnej liczby rodzin objętych pomocą pieniężną, gdyż rodziny korzystały z więcej niż jednego świadczenia pieniężnego w ciągu roku.

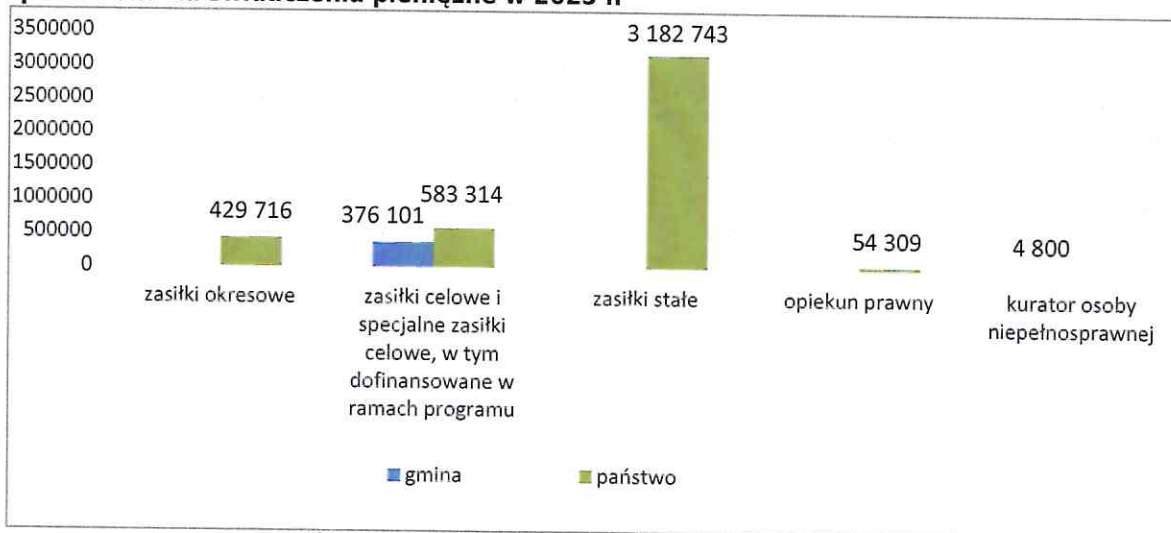
W 2025 r. pomoc pieniężną przyznano 574 rodzinom w różnych formach (z zastrzeżeniem, że suma odsetków poszczególnych świadczeń nie składa się na 100% wszystkich udzielonych świadczeń):

- zasiłku stałego - 49,7%;
- zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego - 84,0%;
- zasiłku okresowego - 23,0%;
- świadczenia dla opiekuna prawnego - 2,3%;
- świadczenia dla kuratora osoby niepełnosprawnej - 0,3%.

Widoczne jest, że przez ostatnie trzy lata najwięcej rodzin skorzystało z zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych, w tym dofinansowanych przez państwo w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” (84% wszystkich świadczeń pieniężnych w 2025 r.). Może to świadczyć o dużej grupie ludzi, którzy, przekraczając kryterium dochodowe, tj. nie spełniając przesłanki pozwalającej starać się o zasiłek okresowy - którego to świadczenia liczba beneficjentów *notabene* z roku na rok maleje - powzięli decyzję, aby posiłkować się pomocą doraźną, nakierowaną na określony cel. Wśród beneficjentów zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego znaleźli się także renciści i emeryci, których dochody przewyższają kryterium dochodowe, pomimo to nie są oni w stanie we własnym zakresie zakupić np. niezbędnych do życia leków. Liczba rodzin pobierających to świadczenie w 2025 r. ustabilizowała się na poziomie porównywalnym z rokiem wobec niego poprzednim (w 2025 r. wzrost o 3 rodziny w zestawieniu z 2024 r. i jednocześnie spadek o 35 rodzin w porównaniu z 2023 r.).

Zbliżony stan rzeczy, wskazujący na równowagę, dostrzec można, analizując liczby rodzin, którym udzielono wsparcia w postaci zasiłku stałego lub świadczenia dla opiekuna prawnego bądź dla kuratora osoby niepełnosprawnej. Po agregacyjnym zbilansowaniu zmian w dynamice liczby beneficjentów poszczególnych świadczeń można skonstatować, że za wymiar przesunięć w wysokości przeznaczonych na ten cel środków finansowych odpowiedzialny w głównej mierze jest wzrost maksymalnej wysokości zasiłku stałego, z 1000,00 zł w 2024 r. do 1 229,00 zł w 2025 r.

Wykres 21. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jednośc] z budżetu gminy i państwa poniesione na świadczenia pieniężne w 2025 r.

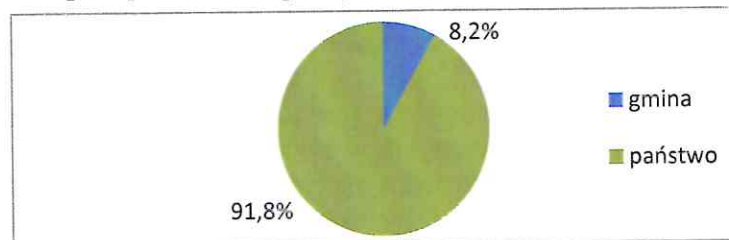

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Największą kwotę w 2025 r. wyasygnowano na dotowane z budżetu państwa zasiłki stałe: **3 182 742,56 zł** (o 742 571,38 zł więcej niż w 2024 r.), co stanowiło **68,7%** wszystkich poniesionych na pomoc pieniężną kosztów. Różnica w wydatkach na to świadczenie rok do roku spowodowana jest, o czym wzmiankowano wyżej, zwiększeniem maksymalnej wysokości zasiłku stałego. Drugim świadczeniem, na potrzeby realizacji którego wytransferowano z budżetu duże środki finansowe, były zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe, w tym dofinansowane w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu, wynosząc: **959 324,00 zł**, z tego 39,2% pochodziło z wkładu własnego, zaś 60,8% od państwa.

Transfery socjalne w postaci zasiłków okresowych opiewały w 2025 r. na kwotę **429 716,27 zł** (wzrost w zestawieniu z 2024 r. o 56 244,60 zł), w całości zabezpieczoną przez państwo. Zasiłki okresowe z tytułu bezrobocia otrzymało 78 rodzin na kwotę **275 840 zł** (po zaokrągleniu do jedności), co stanowiło 64,2% wszystkich wydatków poniesionych na tę formę wsparcia. Najmniejszymi obciążeniami okazały się koszty wynagrodzenia opiekuna prawnego, które uczyniły wydatek rządu **54 309,13 zł** i w 100% były dotowane przez państwo, oraz koszty wynagrodzenia kuratora osoby niepełnosprawnej, wynoszące **4 800,00 zł**, w całości ponoszone przez gminę.

Wykres 22. Wydatki [w zł] z budżetu gminy i państwa na świadczenia pieniężne w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Ogółem wydatki na świadczenia pieniężne w 2025 roku wyniosły **4 630 891,96 zł** i były wyższe od roku poprzedniego, czyli 2024 r., o 786 820,77 zł, tj. o 20,5%. Pomoc z budżetu państwa kształtowała się na poziomie 4 249 990,96 zł, tj. 91,8% sumy wydatków, zaś wkład własny gminy liczone w kwocie 380 901,00 zł, czyli 8,2% wszystkich wydatków dotyczących świadczeń pieniężnych.

Tabela 4. Realizacja świadczeń pieniężnych, w tym średnia roczna kwota [w zł] przypadająca na jedną rodzinę w danej formie świadczeń pieniężnych, w 2025 r.

Rodzaj świadczenia	Wydatki [w zł]	Liczba osób/rodzin*	Średnia roczna kwota przypadająca na 1 rodzinę [w zł]
Zasiłki okresowe	429 716,27	132	3 255,42
Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe, w tym dofinansowanie w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”	959 324,00	482	1 990,29
Zasiłki stałe	3 182 742,56	285	11 167,51
Opiekun prawny	54 309,13	12	4 525,76
Kurator osoby niepełnosprawnej	4 800,00	2	2 400,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

* Jedna rodzina może korzystać z kilku rodzajów pomocy finansowej.

Średnia roczna kwota przypadająca na jedną rodzinę w 2025 r. w odniesieniu do zasiłku stałego wyniosła 11 167,51 zł. Uwzględniając wśród świadczeniobiorców liczbę osób samotnie gospodarujących (256) i przypadającą na nich kwotę świadczeń (2 972 303 zł; po zaokrągleniu do jedności) oraz liczbę rodzin, których członkowie uzyskali zasiłek stały (29), i przeznaczone na nich środki pieniężne (210 440 zł; po zaokrągleniu do jedności), szacuje się, iż miesięcznie do osoby prowadzącej jednoosobowe gospodarstwo domowe trafiło **967,54 zł**, natomiast na rodzinę z zasiłkobiorcą stałym przypadło w miesięcznym rozliczeniu **604,71 zł** zasiłku.

6.3. Świadczenia niepieniężne

6.3.1. Dożywianie dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie realizuje wieloletni rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Program cechuje się m.in. wsparciem finansowym gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczenia wynosi do 200% kryterium dochodowego, czyli 1 646,00 zł na osobę w rodzinie i 2 020,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej. W 2025 r. wsparciem w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” objęto 316 dzieci, w tym 102 dzieci (z 50 rodzin) skorzystało z dożywiania w postaci obiadów w szkołach, przedszkolach lub innych placówkach oświatowych.

Ogółem w 2025 r. wydano 10 934 posiłki na łączną kwotę 93 604,83 zł. Całość tej sumy to wkład własny gminy do Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Omówienie Programu zamieszczono w podrozdziale 12.1.4.

6.3.2. Posiłek przygotowywany w Centrum Seniora - Sekcji Dziennego Domu Pomocy Społecznej

W 2025 r. w Centrum Seniora - Sekcji Dziennego Domu Pomocy Społecznej (SDDPS) zostały przyrządzone obiady/posiłki dla 274 osób (o 15 mniej niż w 2024 r.). Dla 122 osób (o 24 osoby mniej w stosunku do 2024 r.) wydano decyzje na pomoc w formie posiłku nieodpłatnego, zaś dla 153 osób (o 9 osób więcej wobec 2024 r.) - decyzje na pomoc w formie posiłku odpłatnego. Oprócz osób, którym decyzją przyznano obiady, posiłki przygotowywano również dla osób zatrudnionych w ramach robót publicznych organizowanych przez Urząd Miasta Kutno.

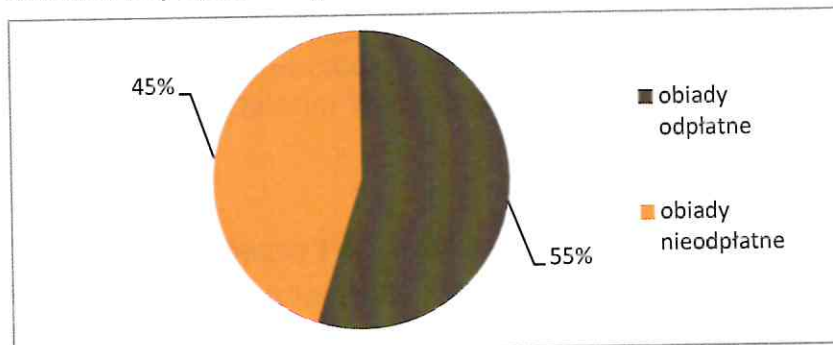
W 2025 r. SDDPS kontynuowała zapoczątkowaną wcześniej przez wzgląd na obostrzenia sanitarne, lecz dobrze odebraną społecznie, usługę polegającą na możliwości dowozu posiłku do mieszkańców Kutna. W ten sposób dostarczono 11 461 posiłków.

W omawianym okresie przygotowano łącznie **22 396** obiadów odpłatnych (o 1 951 obiadów więcej niż w 2024 r.) i **18 383** posiłki nieodpłatne (o 3 540 posiłków mniej w zestawieniu z 2024 r.), co razem stanowiło **40 779** obiadów/posiłków, tj. o 1 589 posiłków mniej niżeli w 2024 r., a dodając do tego 945 obiadów przygotowanych dla osób pracujących w ramach robót publicznych - uczyniło to liczbę **41 724** obiady, czyli o 1 452 obiady mniej w porównaniu do 2024 r.

Jak widać na wykresie poniżej, w 2025 r. proporcja między odsetkiem obiadów odpłatnych i nieodpłatnych nie oscyluje już, jak miało to miejsce w 2024 r., wokół punktu równowagi, tj. 50%. Tym razem zaobserwować można wychylenie w stronę przewagi posiłków odpłatnych względem nieodpłatnych (55% wobec 45%), czyli

przyjęcie przeciwnego wektora niżeli w 2024 r., w którym to stosunek był odwrotny (52% – obiady nieodpłatne przy 48% – obiady odpłatne).

Wykres 23. Obiady/posiłki przyznawane w drodze decyzji przygotowywane w Sekcji Dziennego Domu Pomocy Społecznej w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

6.4. Ubezpieczenie zdrowotne przy zasiłkach stałych

W ramach świadczeń niepieniężnych Ośrodek opłaca składkę zdrowotną za osoby pobierające zasiłek stały, a nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym. Na świadczenie to w 2025 r. została wydatkowana kwota **280 684,68 zł**, a skorzystało z niego 279 odbiorców, czyli **97,2%** wszystkich świadczeniobiorców zasiłku stałego (287 osób). Pomimo tego, że powyższa forma wsparcia wyrażana jest w określonych kwotach pieniężnych, zalicza się ją do świadczeń niepieniężnych. Wiąże się to z tym, iż osoba, za którą opłaca się składkę zdrowotną, umożliwiając takiej osobie korzystanie z bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, nie otrzymuje bezpośrednio środków pieniężnych.

Tabela 5. Liczba osób, składek i wydatki [w zł] na składkę ubezpieczenia zdrowotnego opłacaną przy zasiłku stałym w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba osób	255	260	279
Liczba składek	2 549	2 710	2 775
Koszt składek [w zł]	141 316,26	210 360,99	280 684,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. odnotowano wyższą liczbę osób w stosunku do 2024 r. (o 19 osób), którym opłacano składkę zdrowotną. Zwiększeniu uległa także liczba składek (o 65 wobec 2024 r.) oraz ich koszt (o 70 323,69 zł, porównując z 2024 r.). By wyeksplikować dynamikę wzrostową w koszcie składek rok do roku, należy na wstępie podkreślić, iż składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki, którą to podstawę stanowi kwota przyznanego zasiłku stałego. Idąc dalej, zastosowanie eksplanacyjne, tj. wyjaśniające, znajdzie w tym przypadku identyczna argumentacja, która została przywołana w kontekście przyrostu wydatków na zasiłek stały, tzn. w rozstrzygającej mierze – modyfikacja pociągająca za sobą podniesienie maksymalnej wysokości zasiłku stałego.

6.5. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie organizuje pochówek osób zmarłych na terenie miasta Kutna, jeżeli nie posiadały

one osób bliskich, były osobami bezdomnymi lub najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej nie posiada uprawnień do wypłaty zasiłku pogrzebowego.

Tabela 6. Liczba świadczeń i wydatki [w zł] poniesione na pochówki w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba świadczeń	1	4	7
Kwota świadczeń [w zł]	1 086,80	12 621,20	24 521,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. Ośrodek opłacił początkowo co prawda 8 pochówków, które kosztowały 32 506,80 zł, jednakowoż w ciągu roku sprawozdawczego Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał na rzecz Ośrodka zwrotu poniesionych przez Ośrodek wydatków pokrywającego całość kosztów 1 pochówku oraz część kosztów 1 pochówku, więc faktyczny wydatek poniesiony przez gminę z tytułu sprawienia 7 pochówków (w tym części kosztów 1 pochówku) ukształtował się w wysokości **24 521,60 zł**. Średni koszt sprawienia pochówku wyniósł 3 503,08 zł.

7. Pomoc środowiskowa i instytucjonalna

7.1. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę zadania dotyczące wspierania rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z nią, jeśli rodzice nie są w stanie zapewnić właściwej opieki i wychowania swoim dzieciom, pieczę zastępczą organizuje dla dzieci powiat, a koszty ich utrzymania ponosi gmina. Kutnowski Ośrodek za pośrednictwem Sekcji Wspierania Rodziny przy Kompleksie Terapeutyczno-Integracyjnym „Wspólny Dom” realizuje od 2012 r. zadania wynikające z tej ustawy.

Tabela 7. Liczba dzieci i wydatki [w zł], w tym średnia roczna kwota dofinansowania jednego dziecka, poniesione na różne formy wspierania pieczy zastępczej w 2025 r.

Pieczka zastępcza	Poniesione koszty [w zł]	Rzeczywista liczba dzieci	Liczba dzieci wg stanu na dzień 31.12.2025 r.	Średnia roczna kwota dofinansowania przypadająca na 1 dziecko (w ujęciu liczb rzeczywistych) [w zł]
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1 116 253,35	33	29	33 825,85
Rodziny zastępcze zawodowe	592 975,50	16	13	6 895,06
Rodziny zastępcze spokrewnione		54	50	
Rodziny zastępcze niezawodowe		16	13	
Ogółem	1 709 228,85	119	105	14 363,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

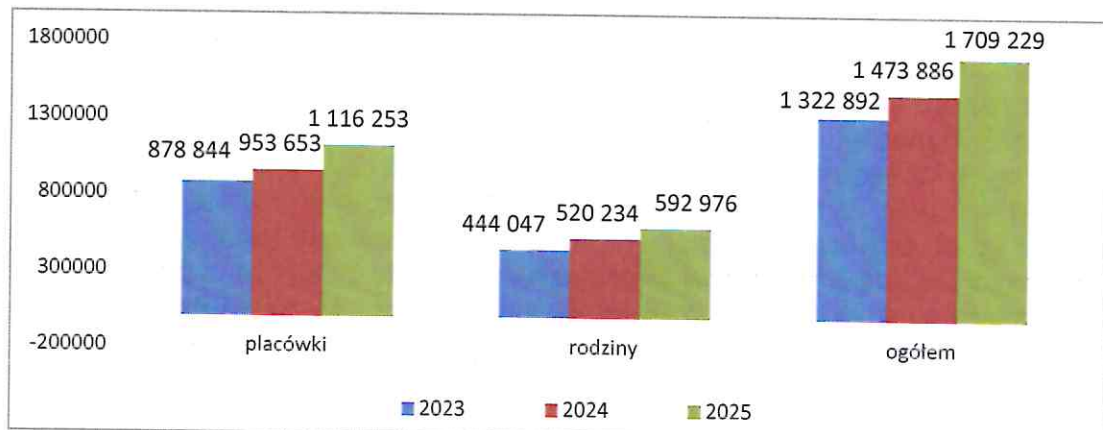
W 2025 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 33 dzieci (identyczna liczba jak w 2024 r.), w rodzinach zastępczych zawodowych – 16 dzieci (w zestawieniu z 2024 r. o 4 więcej), w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 54 dzieci (spadek o 2 w porównaniu z 2024 r.), a w rodzinach zastępczych niezawodowych przebywało 16 dzieci (o 1 więcej niżeli w 2024 r.). Z różnych form pieczy zastępczej do rodzin biologicznych (zarówno objętych, jak i nieobjętych wsparciem asystenta) w omawianym okresie wróciło 5 dzieci (o 4 mniej aniżeli w 2024 r.), zaś 9 dzieci (o 1 mniej w stosunku do 2024 r.), osiągając pełnoletniość, usamodzielniało się.

Rzeczywista liczba dzieci przebywających w latach 2023-2025 w różnych formach pieczy zastępczej oscyluje na względnie tym samym poziomie, z niewielkimi odstępstwami, odpowiednio: 118 – 2023 r., 116 – 2024 r., 119 – 2025 r. Należy zaakcentować, iż kluczowym czynnikiem powodującym spadek rzeczywistej liczby dzieci przebywających w różnych formach pieczy zastępczej jest ich usamodzielnianie się, stanowiąc przesłankę o walorach obiektywizmu. Przyczyną o zupełnie innym charakterze, aniżeli osiągnięcie pełnoletniości, jest powrót dzieci do rodzin biologicznych, z tym że w tym wypadku wciąż relatywnie niska liczba powrotów dzieci może dowodzić tego, że ich biologiczni rodzice, pozostając niewydolni wychowawczo i nie wykazując w sposób skuteczny postępów

w resocjalizacji, uprawdopodobniają konstatację, iż zdają się nie być zainteresowani stanowaniem opieki nad swoimi dziećmi.

Nie wszystkie jednak przypadki dzieci umieszczanych w różnych formach pieczy zastępczej pochodziły z rodzin, z którymi współpracował asystent, albo też z rodzin, które korzystały z pomocy Ośrodka. Część dzieci była umieszczana w pieczy zastępczej bezpośrednio decyzją wydaną przez sąd. W 2025 r. dla 22 dzieci rozpoczął się proces objęcia ich pieczą zastępczą, w tym jedynie 1 z nich to dziecko z rodziny wspieranej przez asystenta.

Wykres 24. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jedności] ogółem poniesione na wspieranie pieczy zastępczej w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Powyższy wykres prezentuje wzrost wysokości opłat związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej wynikający z odpłatności gminy za ten pobyt. Skala kosztu kształtuje się następująco:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Informacje pochodzące z wykresu 24. unaoczniają, iż co roku notuje się znaczny wzrost środków finansowych przeznaczanych na pieczę zastępczą. Związane jest to z ponoszeniem największej odpłatności za każde dziecko, które, będąc w pieczy zastępczej, w ciągu 2 lat nie powróci do rodziny biologicznej; w 2025 r. takich dzieci, które przebywały w pieczy zastępczej co najmniej 3 lata, było 69 (o 1 więcej w porównaniu do 2024 r.). Nadto co roku rosną koszty pobytu dzieci w różnych formach pieczy zastępczej, co finalnie przyczynia się do zwiększenia wydatków w tym obszarze.

Tabela 8. Struktura rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba asystentów rodziny	4	4	4
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	46	43	43
Liczba dzieci w tych rodzinach	88	87	98
Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę ze względu na osiągnięcie celów	7	7	5
Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych (również z rodzin nieobjętych wsparciem asystenta)	4	9	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Pracę terapeutyczno-edukacyjną w 2025 r. prowadziło 4 asystentów w **43** rodzinach (taka sama liczba jak w 2024 r.), w tym 14 gospodarstw to rodziny, z którymi rozpoczęto pracę w 2025 r. W 43 rodzinach przebywało **98** dzieci zagrożonych umieszczeniem w różnych formach pieczy zastępczej (o 11 więcej niż w 2024 r.). W wyniku efektywnej pracy asystentów w 2025 r. z **5** rodzinami zakończono współpracę ze względu na osiągnięcie celów wynikających z planu pracy asystenta z rodziną, a do rodziny biologicznej powróciło **1** dziecko, zaś uwzględniając również rodziny, z którymi nie współpracował asystent – łącznie **5** dzieci.

Asystentura rodziny wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.1.: Kutno - miasto dla dzieci i miasto dla młodych;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

7.2. Świetlica profilaktyczno-wychowawcza „Rodzinka”

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kutnie w Kompleksie Terapeutyczno-Integracyjnym „Wspólny Dom” działa Sekcja Wsparcia Dziennego, a w jej ramach – świetlica profilaktyczno-wychowawcza „Rodzinka”, która prowadzi działania w szczególności na rzecz dzieci pochodzących z rodzin z problemem bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

W 2025 r. w zajęciach organizowanych przez świetlicę wzięło udział **96** dzieci (o 3 więcej względem 2024 r.). Zajęcia odbywały się nie tylko w dni nauki szkolnej, lecz również w czasie wolnym. W okresie sprawozdawczym dzieciom zorganizowano zarówno warsztaty zimowe (skorzystało z nich 36 dzieci), jak i warsztaty letnie (skorzystało z nich 44 dzieci). Podczas zajęć zimowych na podopiecznych czekała moc atrakcji, m.in.: zajęcia na temat zdrowej i zbilansowanej diety, zajęcia o rozpoznawaniu i nazywaniu uczuć, zajęcia edukacyjne, zabawy z chustą Klanza, warsztaty artystyczne, krawieckie, pieczenia pizzy, zajęcia na temat przemocy rówieśniczej, gry i zabawy w Sali zabaw Fikoland, zajęcia na kręgielni w kutnowskim Aquaparku, gry i zabawy integrujące grupę, a także okazja do wzięcia udziału w dwóch konkursach tematycznych. Ponadto uczestnicy półkolonii w liczbie 33 osób

udali się na wycieczkę autokarową do „Zakątka Odkrywców” oraz do sali zabaw „Happy park” w Stróżewku koło Płocka. Program warsztatów letnich także obfitował w moc atrakcji, gdyż wychowankowie mieli okazję wziąć udział w wycieczkach autokarowych do „Mandorii” – tematycznego parku rozrywki w Rzgowie pod Łodzią oraz do Torunia, wycieczkach okolicznościowych na terenie Kutna, np. do jednostki wojskowej na Skłęczkach, aquaparku, jak również uczestniczyli w zajęciach dydaktyczno-wychowawczych prowadzonych przez specjalistów z różnych dziedzin, np. z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kutnie, z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie, a także zajęciach jogi w Kutnowskim Domu Kultury oraz w warsztatach tanecznych w kutnowskiej szkole tańca „Ritmo Latino”. Ponadto dzieci skorzystały ze sposobności, aby uczestniczyć w Wielkiej Olimpiadzie Sportowej oraz by odbyć wizytę w Urzędzie Miasta Kutno, podczas której spotkali się z Prezydentem Miasta Kutno.

W ramach procesu terapeutyczno-wychowawczego, obok współpracy z rodzicami i pedagogami szkolnymi, prowadzono z dziećmi zajęcia mające m.in. za zadanie:

- pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych;
- podnoszenie poziomu edukacyjnego (wyrównywanie zaległości w nauce, pomoc w odrabianiu lekcji);
- rozwijanie samodzielności i społecznej aktywności;
- wspieranie rozwoju zainteresowań, zdolności (np. plastycznych, tanecznych);
- rozwijanie sprawności fizycznej (np. ćwiczenia, gimnastyka);
- profilaktykę (np. z zakresu uzależnień, przemocy i agresji);
- zwiększanie kultury osobistej (np. nauka zasad zachowania przy stole);
- organizację czasu wolnego (gry i zabawy).

Poza tym warto zaznaczyć, że w sierpniu 2025 r. pracownicy świetlicy przystąpili do realizacji Projektu „Rodzinka w Akcji”.

Omówienie Programu zamieszczono w podrozdziale 12.2.6.

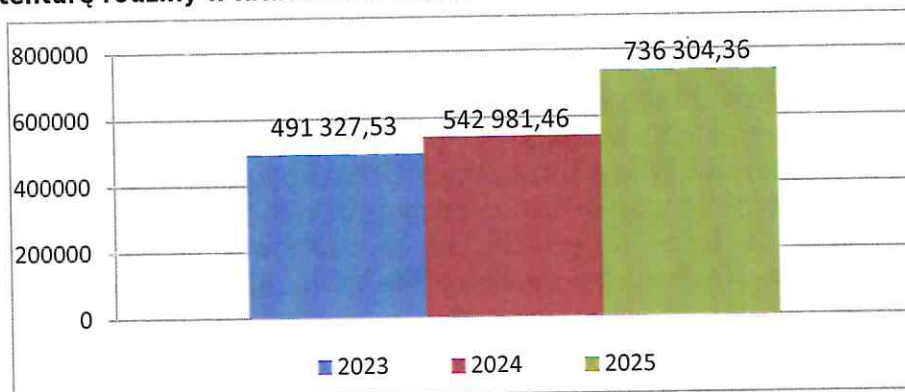
Nadto należy zaakcentować, iż program pracy z dziećmi jest na bieżąco, w zależności od potrzeb, uzupełniany.

Działalność świetlicy wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.1.: Kutno - miasto dla dzieci i miasto dla młodych;**
- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

* * *

Wykres 25. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność świetlicy „Rodzinka” i na asystenturę rodziny w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wydatki przeznaczone na wspieranie rodziny, czyli na funkcjonowanie świetlicy profilaktyczno-wychowawczej „Rodzinka” oraz na asystenturę rodziny, wyniosły w 2025 r. **736 304,36 zł** – o 193 322,90 zł więcej względem 2024 r. i o 244 976,83 zł więcej wobec 2023 r. Uzasadnienia dla wyższości w wydatkach można upatrywać we wzroście wynagrodzeń oraz w rosnących kosztach utrzymania. Poza tym na ww. kwotę złożył się też wydatek w wysokości 65 613,94 zł pochodzący z dotacji wojewody, poniesiony w związku z dodatkiem motywacyjnym do wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i pieczy zastępczej na lata 2024-2027.

7.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - „Różane Wsparcie”

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, zwana „Różanym Wsparciem”, to lokalna forma wsparcia dla nowo narodzonych mieszkańców Kutna. Pomoc, w wysokości 2 000,00 zł, przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka zamieszkałym na terenie miasta Kutno i posiadającym Kutnowską Kartę Mieszkańca. W przypadku dzieci urodzonych w 2025 roku czas na złożenie wniosku wynosi 18 miesięcy od dnia narodzin dziecka, natomiast w przypadku dzieci urodzonych w 2026 roku – wynosi 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Od grudnia 2025 r. wypłacono dla **29 dzieci** 29 świadczeń w łącznej kwocie wynoszącej **58 000,00 zł**.

7.4. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny i „Kutnowska Karta Dużej Rodziny 3+”

Od 16.06.2014 r. w ramach realizacji rządowego programu rodziny wielodzietne, mające na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, mogą ubiegać się o bezpłatne przyznanie Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, a jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

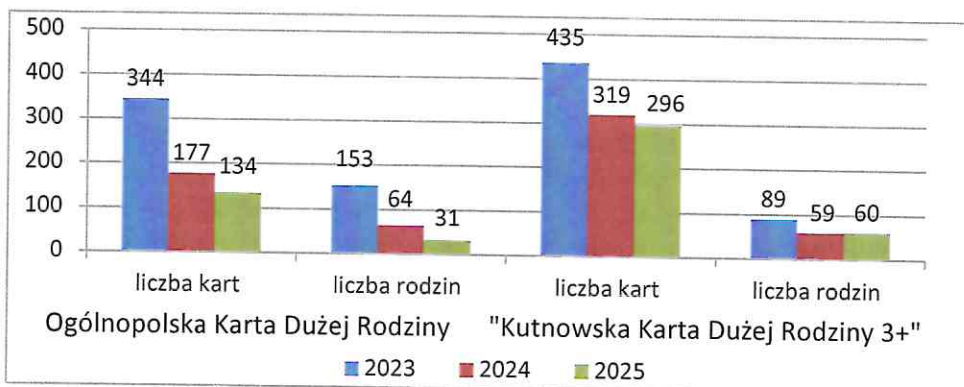
W 2025 r. Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny wydano w Ośrodku dla **31** rodzin i 134 członków tych rodzin, z tego: 67 dla rodziców/małżonków i 67 dla dzieci. W porównaniu z 2024 r. mniej o kolejno: 33 rodziny, 43 członków rodzin, 34 rodziców/małżonków i 9 dzieci.

Poza ogólnopolską kartą na terenie Kutna funkcjonuje „Kutnowska Karta Dużej Rodziny 3+” uprawniająca m.in. do korzystania z bezpłatnych przewozów środkami transportu Miejskiego Zakładu Komunikacji w Kutnie, korzystania z ulg w instytucjach

kultury, sportowo-rekreacyjnych czy przy opłatach za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu bądź korzystania z rabatów na towary i usługi u partnerów programu.

W 2025 r. wydano 296 kart, o 23 mniej niż w roku 2024 i o 139 mniej aniżeli w 2023 r., dla 60 rodzin, o 1 więcej w stosunku do roku poprzedniego, tj. 2024, zaś względem roku 2023 - o 29 mniej.

Wykres 26. Charakterystyka Ogólnopolskiej i „Kutnowskiej Karty Dużej Rodziny 3+” w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

7.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu) są to z kolei usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Tabela 9. Charakterystyka realizacji usług opiekuńczych w latach 2023-2025.

Usługi opiekuńcze nad chorym w domu			
	2023	2024	2025
Liczba świadczeń	33 790	30 663	32 163
Liczba osób	133	131	161
Liczba rodzin	133	119	159
Wydatki [w zł]	1 057 258,80	1 156 367,20	1 349 559,48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Tabela 10. Charakterystyka realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2023-2025.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze			
	2023	2024	2025
Liczba świadczeń	405	353	701
Liczba osób	5	3	10
Liczba rodzin	5	3	10
Wydatki [w zł]	21 077,56	17 539,98	35 617,68

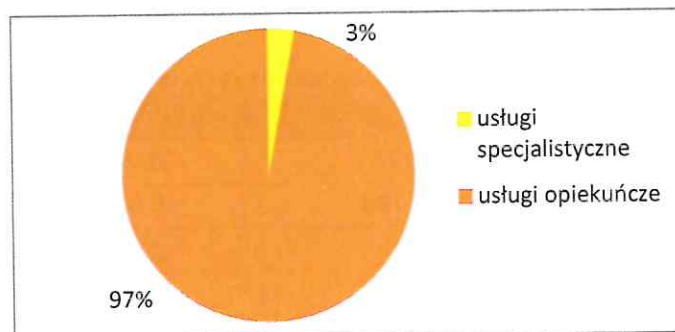
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. w zestawieniu z 2024 r. rosną: liczba zrealizowanych usług opiekuńczych, liczba osób i liczba rodzin, a także wydatki poniesione na tę formę pomocy. Przyczyną różnicy między liczbą świadczeń wykonanych w 2025 r. i w 2024 r., wynoszącej 1 500 świadczeń, może stanowić wzrost w 2025 r. liczby beneficjentów, dyktowany uprzednio opisaną okolicznością, czyli zwiększającą się grupą mieszkańców wnoszących o pomoc z tytułu niepełnosprawności bądź długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Nie bez znaczenia w tym obszarze jest również współczynnik starzenia się społeczeństwa, który może determinować zwiększenie się popytu na tego rodzaju usługi, których liczba zawsze uzależniona jest od aktualnych potrzeb beneficjentów usług opiekuńczych.

W omawianym okresie wzrosły także wydatki przeznaczone na usługi opiekuńcze nad chorym w domu (w porównaniu do 2024 r. o 193 192,28 zł), jak i odnotowano zwykłą środków finansowych kierowanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze (w zestawieniu z 2024 r. o 18 077,70 zł). Za dysproporcję środków finansowych przeznaczanych na usługi opiekuńcze nad chorym w domu w 2025 r. i w 2024 r. odpowiadać może podniesienie obligatoryjnej ceny za 1 godzinę usługi. W 2025 r. koszt 1 godziny usługi wyniósł 41,96 zł (tj. 4,06 zł więcej w stosunku do 2024 r.). Z kolei w wypadku specjalistycznych usług opiekuńczych – wraz ze wzrostową tendencją liczby świadczeń powiększono wyasygnowane w 2025 r. na ten cel środki finansowe, mimo że 1 godzina usługi wyniosła 50,00 zł, czyli tyle samo co w 2024 r.

Wykres 27. Wydatki [w zł] na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2025 r

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Usługi opiekuńcze nad chorym w domu były świadczone dla **161** świadczeniobiorców (o 30 więcej względem 2024 r.) w liczbie **32 163** godzin na kwotę **1 349 559,48 zł**, z tego 999 559,48 zł zabezpieczono w budżecie gminy,

a 350 000,00 zł to środki pozyskane w ramach Projektu grantowego „Premia społeczna”.

Natomiast na specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę **35 617,68 zł**, co stanowi 3% łącznych kosztów przewidzianych na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Ze specjalistycznych usług opiekuńczych w liczbie 701 godzin świadczeń skorzystało 10 osób (o 7 więcej niżli w 2024 r.).

Warto w tym miejscu podnieść, że w 2025 r. świadczenie usług opiekuńczych, za których wykonywanie odpowiadała Fundacja Serca dla Seniorów w Białymstoku, wpisywało się w realizację Projektu grantowego „Premia społeczna”, prowadzonego przez Fundację Fundusz Współpracy w Warszawie, w którym to projekcie Ośrodek wziął udział. Kwota dofinansowania przyznana Ośrodkowi wyniosła 350 000,00 zł.

Omówienie Projektu zamieszczono w podrozdziale 12.2.5.

Co więcej, w 2025 r. przeprowadzono dwa badania ankietowe, których celem była ocena, za rok 2024, jakości i potrzeb, odpowiednio: w zakresie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Omówienie badań ankietowych zawarto kolejno w podrozdziałach: 12.3.1. i 12.3.2.

7.5.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia psychicznego lub niepełnosprawności intelektualnej i są wykonywane przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi te polegają na wspieraniu procesu leczenia, a także na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania oraz codziennego gospodarowania budżetem domowym.

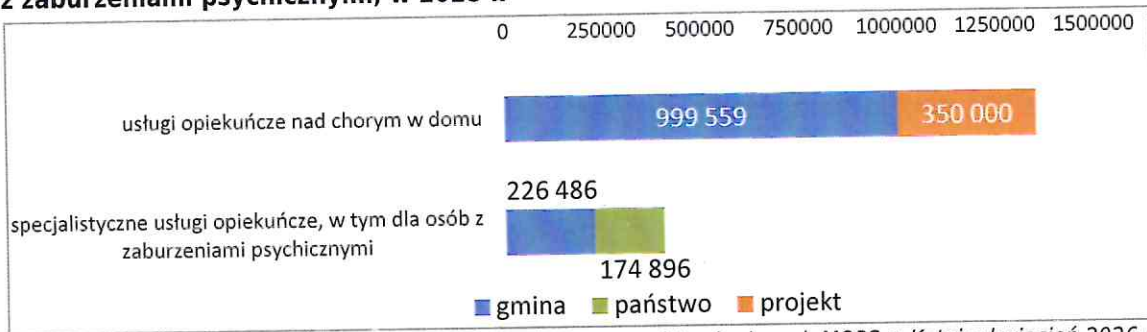
Tabela 11. Charakterystyka realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2023-2025.

Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi			
	2023	2024	2025
Liczba świadczeń	4 143	4 347	3 698
Liczba osób	28	28	30
Liczba rodzin	26	24	27
Wydatki [w zł]	185 058,00	204 941,00	174 895,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. w stosunku do 2024 r. stopniała liczba godzin przeznaczonych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przy równoczesnym delikatnym wzroście liczby beneficjentów. Przyczyną spadku liczby godzin było wynikające z bieżących potrzeb znajdujących uzasadnienie w sytuacji społeczno-zdrowotnej osoby przyznanie decyzją administracyjną mniejszej liczby godzin usług oraz uniemożliwiająca świadczenie usług pobytu hospitalizacyjne beneficjentów. Niższe wielkości wydatków, rok do roku, skierowanych na realizację tego zadania to efekt oddziaływania mniejszej liczby zrealizowanych godzin świadczeń, jako że koszt 1 godziny usług był jednaki tak w 2025 r., jak i w 2024 r., wynosząc 40,00 zł.

Wykres 28. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jednostki] z budżetu gminy i państwa poniesione na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Ogółem koszt wszystkich świadczonych w tym zakresie usług w 2025 r. wyniósł **1 750 941,36 zł** (w porównaniu z 2024 r. zanotowano wzrost o 223 493,11 zł), z tego:

- z budżetu państwa: **174 895,72 zł** (mniej o 30 045,28 zł wobec 2024 r.);
- z budżetu gminy: **999 559,48 zł** (mniej o 322 947,77 zł względem 2024 r.);
- z budżetu projektu: **350 000,00 zł** (środki pozyskane na realizację usług opiekuńczych w ramach Projektu grantowego „Premia społeczna”).

Odpłatność do budżetu gminy za świadczone usługi od beneficjentów wyniosła **283 280,58 zł**, tj. **16,2%** ogółu wydatków w tym obszarze (z tego: 276 190,58 zł za usługi opiekuńcze nad chorym w domu oraz 7 090,00 zł za specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi), i była niższa niż w 2024 r. o 49 987,97 zł.

7.6. Placówki wsparcia

Do placówek wsparcia prowadzonych przez kutnowski Ośrodek należą:

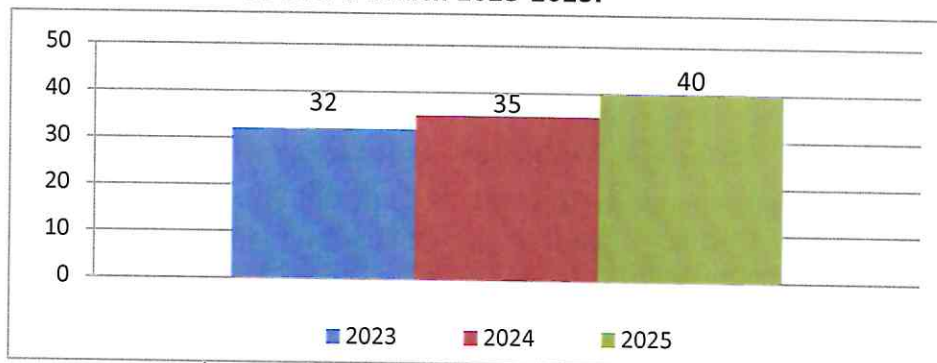
7.6.1. Centrum Seniora - Sekcja Dziennego Domu Pomocy Społecznej

Od 04.07.2018 r. Sekcja Dziennego Domu Pomocy Społecznej wspólnie z Sekcją Integracyjną tworzą Centrum Seniora. Zmiana lokalizacji (Centrum znajduje się przy Kompleksie Terapeutyczno-Integracyjnym „Wspólny Dom”) i specjalnie pobudowany w celu poprawy infrastruktury miasta obiekt gwarantują podniesienie standardów świadczonych usług, zarówno w zakresie zaplecza technicznego i rozwiązań architektonicznych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, jak i na płaszczyźnie możliwości wdrażania nowych form pomocy przede wszystkim osobom starszym w ich borykaniu się z codziennymi trudnościami.

Sekcja Dziennego Domu Pomocy Społecznej (SDDPS) to jednostka organizacyjna pomocy społecznej udzielająca wsparcia osobom, które ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki w zaspokajaniu potrzeb życiowych, bez zmiany ich miejsca zamieszkania, oraz zapewniająca pomoc w formie posiłku. Głównym zadaniem SDDPS jest wspieranie w codziennym życiu, w trudnych sytuacjach oraz zabieganie o jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku lokalnym.

W 2025 r. na podstawie decyzji z oferty przygotowanej w SDDPS skorzystało **40** osób, czyli o 5 więcej wobec 2024 r. (9 mężczyzn i 31 kobiet), w tym 15 osób korzystało wyłącznie z pobytu, czyli nie spożywało posiłku przygotowywanego w SDDPS. Stosunkowo wysoka liczba osób korzystających z zajęć może napawać optymizmem. Przy zauważalnym bowiem starzeniu się społeczności, a tym samym związanymi z tym procesem trudnościami z mobilnością, w dysponowaniu mniejszą ilością energii i sił, by dotrzeć do SDDPS i brać udział w warsztatach, względnie na stabilnym poziomie kształtuje się grono osób, dla których dostępność tego rodzaju wsparcia, jakim są zajęcia w SDDPS, stanowi nieodzowny element codziennego życia.

Wykres 29. Liczba osób w SDDPS w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Celem Centrum Seniora – Sekcji Dziennego Domu Pomocy Społecznej (CS-SDDPS) jest zapewnienie seniorom wsparcia, ich aktywizacja, przeciwdziałanie ich osamotnieniu i utrzymywanie ich w jak najlepszej kondycji psychofizycznej. Do zajęć, które spotkały się u seniorów z zainteresowaniem i które sobie upodobałi, należą m.in.:

- ćwiczenia rozwijające sprawność ruchową;
- treningi pamięci;
- zajęcia manualne;
- warsztaty plastyczne;
- zajęcia muzyczne;

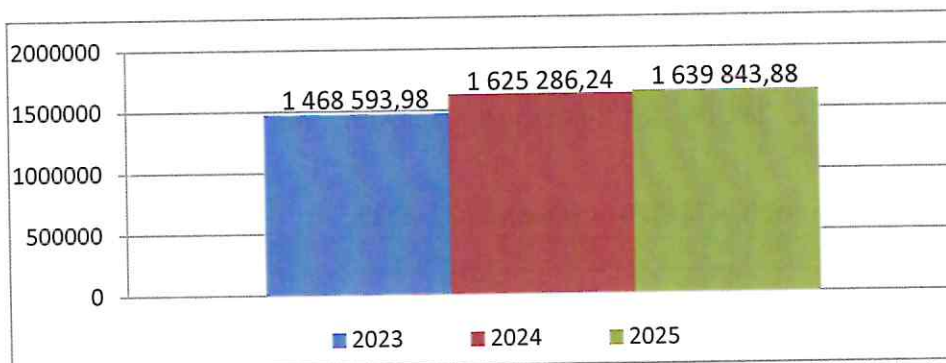
➤ wyjazdy i spotkania integrujące grupę.

Na zajęcia zapraszani są specjaliści z zakresu profilaktyki zdrowotnej i higienicznej, jak również organizowane są spotkania okolicznościowe z ludźmi dzielącymi się swoją pasją oraz z dziećmi ze świetlicy „Rodzinka”. Ponadto, celem zacieśniania więzi, seniorzy obchodzą m.in.: Walentynki, Dzień Kobiet czy święta. Powstałe w wyniku przebywania w CS-SDDPS poczucie przynależności i wspólnoty między seniorami przejawia się we wzajemnej pomocy i odwiedzaniu się w domu czy w szpitalu.

W okresie sprawozdawczym, podobnie jak w 2024 r., na prośbę seniorów i za zgodą dyrekcji, SDDPS prowadziła działalność w ten sposób, że seniorzy zostali podzieleni na 2 grupy, których liczebność nie przekraczała 15 osób. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe jest skuteczniejsze skoncentrowanie się na indywidualnych potrzebach każdej osoby, częstsze podejmowanie rozmów indywidualnych oraz zachowanie większego spokoju podczas pracy.

Podopieczni SDDPS korzystali z różnych form zarówno aktywizacji, uzależnionych od zainteresowań czy aktualnego samopoczucia, jak i wsparcia. Instruktor i terapeuta skupiali się na tym, by zachować u seniorów dobrostan psycho-fizyczny, czemu służyły np. techniki relaksacyjne powiązane z wyciszającą, uspokajającą muzyką oraz kolorowanki antystresowe bądź treningi koncentracji i pamięci.

Wykres 30. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Centrum Seniora w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wydatki przeznaczone na funkcjonowanie Centrum Seniora, czyli zarówno Sekcję Dziennego Domu Pomocy Społecznej (miejsce pobytu dla seniorów oraz funkcjonowanie kuchni wydającej obiady), jaki i Sekcję Integracyjną (użyczanie sali organizacjom pozarządowym), w okresie 3 ostatnich lat – z uwagi na wzrastające koszty utrzymania wynikające m.in. ze wzrostu cen energii elektrycznej, skali inflacji przekładającej się na ceny artykułów spożywczych nieodzownych do przygotowania posiłków – rosną z roku na rok, osiągając w 2025 r. wartość: **1 639 843,88 zł**, tj. więcej o 14 557,64 zł w stosunku do 2024 r. i o 171 249,90 zł więcej wobec 2023 r.

Warto zaznaczyć, że Centrum Seniora (CS) w 2025 r. brało również wydatny udział w przygotowaniu i realizacji Kutnowskich Dni Seniora. Pracownicy CS byli odpowiedzialni za dystrybucję „wejściówek” na poszczególne wydarzenia oraz udzielanie informacji. Nadto pracownicy Centrum Seniora, zawiązując dwie nieformalne grupy inicjatywne mieszkańców Kutna – „Różyczki i ich spółka” oraz „Artystki życia”, współpracowali ze Społeczną Fundacją Miasta Kutna, będącą patronem nieformalnych grup, pozyskując – w ramach Lokalnego Programu

Mikrograntów: Mikrogranty w Kutnie 2025 dofinansowanego ze środków Miasta Kutno realizowanego przez Centrum Opus – kwoty w wysokości odpowiednio: 2 640,00 zł oraz 3 520,00 zł na realizację dwóch warsztatów: „Ni z gruszki, ni z pietruszki” oraz „Jesienny Festiwal – DynioweLove”.

Omówienie obu warsztatów zamieszczono kolejno w podrozdziałach: 12.2.8. i 12.2.9.

Oprócz tego, w ramach Kutnowskich Dni Seniora, Centrum Seniora podjęło współdziałanie ze Społeczną Fundacją Miasta Kutna przy realizacji projektu „Radość najpiękniejszych lat – kawiarenka wspomnień”, w czasie którego 46 osób mogło oddać się zabawie i quizom muzycznym z poczęstunkiem. Dodatkowo Centrum Seniora zorganizowało potańcówkę „Senior Party”, podczas której bawiło się 90 osób, a także przeprowadziło jogę dla seniorów, czyli ćwiczenia wykonywane z instruktorem, z których to zajęć na dwóch spotkaniach skorzystało 70 osób.

Poza tym pracownicy Centrum Seniora, współpracując z Przedszkolem Miejskim nr 8 „Promyczek” w Kutnie w ramach grupy Montessori (tj. grupy, w obrębie której jej członkowie edukują się poprzez wzajemne uczenie się od siebie, a czynnikiem ułatwiającym proces zdobywania wiedzy i umiejętności może być zróżnicowanie wiekowe uczestników zajęć), prowadzili cykl warsztatów międzypokoleniowych – „Stwórzmy coś razem”.

Omówienie warsztatów zamieszczono w podrozdziale 12.2.7.

Trzeba również podkreślić, że Centrum Seniora koordynuje Program Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”.

Omówienie Programu zamieszczono w podrozdziale 12.1.8.

Działalność CS-SDDPS wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.2.: Aktywni seniorzy;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.3.: Miasto przyjazne dla osób z niepełnosprawnościami;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.4.: Miasto promujące zdrowy styl życia i postawy prozdrowotne;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmocniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

7.6.2. Kompleks Terapeutyczno-Integracyjny „Wspólny Dom” - Sekcja Mieszkań Treningowych i Wspomaganych

Mieszkania są formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów do rozwijania i utrwalania umiejętności praktycznych, służących prowadzeniu niezależnego życia (mieszkania treningowe) lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę poprzez pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu w środowisku i zapewniającą integrację ze społecznością lokalną (mieszkania wspomagane).

W Kompleksie Terapeutyczno-Integracyjnym – Sekcji Mieszkań Treningowych i Wspomaganych (KTI-SMTiW) znajdują się 32 mieszkania, z tego: 6 to mieszkania treningowe, a 26 to mieszkania wspomagane (z 32 mieszkań: 28 mieszkań jednopokojowych z aneksem kuchennym i łazienką oraz 4 mieszkania dwupokojowe z aneksem kuchennym, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poruszających się na wózkach inwalidzkich). Pobyt ustala się na czas określony z możliwością przedłużenia w drodze decyzji administracyjnej na kolejny okres w zależności od indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej. Odpłatność za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych ponoszą osoby w nich przebywające oraz gmina. W 2025 r. kwota wniesiona przez mieszkańców wyniosła 86 623,11 zł.

W 2025 r. w 32 mieszkaniach (na 32 dostępne) przebywało **45** osób (o 3 więcej w stosunku do 2024 r.), w tym 33 osoby posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lekki – 1 osoba, umiarkowany – 14 osób, znaczny – 18 osób; w grupie 45 osób 17 osób dotkniętych było schorzeniami psychicznymi, 16 – niepełnosprawnością ruchową). Rozpiętość wieku osób korzystających mieściła się w przedziałach: 5 osób w wieku do 19 lat, 18 osób w wieku 19-59 lat, 22 osoby w wieku 60 lat i więcej. W omawianym okresie wystąpiły zmiany w liczbie osób zasiedlających mieszkania: 3 osoby stanowiące rodzinę usamodzielnily się; 1 osobie przyznano lokal z zasobów Zarządu Nieruchomości Miejskich w Kutnie (ZNM); 1 osoba została umieszczona w domu pomocy społecznej; 5 osób zmarło. Liczba mieszkańców KTI-SMTiW na koniec 2025 r. wyniosła 35 osób, zaś liczba zasiedlonych mieszkań: 29.

Zespół doradczo-opiniodawczy w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych odbył 10 posiedzeń, na których zdecydowano o 6 skierowaniach na pobyt w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, 14 przedłużeniach pobytu oraz o 2 odmowach przyznania pobytu.

Osoby i rodziny przebywające w mieszkaniach treningowych i wspomaganych biorą udział w zajęciach terapeutycznych zarówno indywidualnych, jak i grupowych. Zajęcia prowadzone są z zakresu m.in.:

- higieny;
- umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej;
- wzbogacenia wiedzy kulinarnej;
- poprawnego gospodarowania budżetem domowym;
- organizacji czasu wolnego;
- załatwiania spraw urzędowych (nauka pisania podań, wypełniania różnych wniosków).

Tabela 12. Wybrany zakres wsparcia podejmowany przez instruktora terapii zajęciowej oraz przez pielęgniarkę w 2025 r.

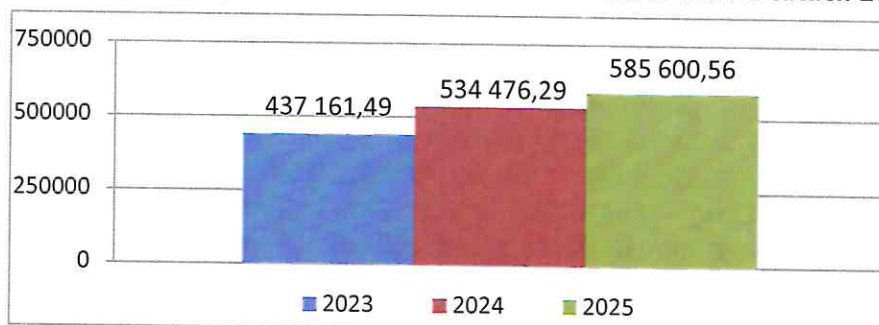
	Liczba godzin	Liczba spotkań
Zajęcia terapeutyczne indywidualne	1 032	1 032
Zajęcia terapeutyczne grupowe	657	219
Trening lekowy	680	534
Pielęgnacja, wspieranie procesu leczenia	692	550

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Dzięki różnym formom terapii i wsparcia, w tym opisanym w tabeli powyżej, mieszkańcy integrują się, zdobywają nowe umiejętności, także interpersonalne,

rozwijają swoje pasje oraz nabywają zdolności pozwalających na samodzielną egzystencję, a także zachowują w miarę samodzielną tryb życia, jak i poprawiają umiejętności dnia codziennego.

Wykres 31. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność KTI-SMTiW w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wydatki przeznaczone na funkcjonowanie Kompleksu Terapeutyczno-Integracyjnego – Sekcja Mieszkań Treningowych i Wspomaganych w ciągu ostatnich 3 lat – ze względu na wysokie koszty utrzymania związane np. z kosztami energii elektrycznej lub skalą inflacji – wzrosły, wynosząc w 2025 r: **585 600,56 zł**, czyli zwiększyły się o 51 124,27 zł w porównaniu do 2024 r., a także o 148 439,07 zł w zestawieniu z 2023 r.

Działalność KTI-SMTiW wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.3.: Miasto przyjazne dla osób z niepełnosprawnościami;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

7.6.3. Zespół Mieszkalno-Integracyjny z mieszkaniami wspomagany

Zespół Mieszkalno-Integracyjny z mieszkaniami wspomagany (ZMI) został formalnie powołany uchwałą Rady Miasta Kutno z 16 czerwca 2020 r., a jego powstanie jest realizacją projektu „Adaptacja budynku przy ul. Majdany 1 w Kutnie na mieszkania wspomagane” współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Mieszkania wspomagane, będąc zaklasyfikowane przez ustawę o pomocy społecznej do katalogu ośrodków wsparcia, są formą usługi społecznej ukierunkowaną na usamodzielnienie – korzystających ze wsparcia specjalistów – osób w nich przebywających, przede wszystkim osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i wykluczeniem społecznym, opuszczających pieczę zastępczą lub zakłady karne. W zasobach Zespołu znajduje się 25 mieszkań wspomaganych: 22 mieszkania (z tego: 11 mieszkań jednoosobowych, 10 mieszkań dwuosobowych

oraz 1 mieszkanie dostosowane do potrzeb osoby z niepełnosprawnością) przeznaczone dla 32 osób, zlokalizowane przy ul. Majdany 1, oraz 3 mieszkania włączone w zasoby ZMI dwoma zarządzeniami Prezydenta Miasta Kutno (kolejno: z dnia 15 czerwca 2022 r.: jedno usytuowane przy ul. Narutowicza 4 i drugie przy ul. Przytorze 4; z dnia 23 lipca 2025 r.: mieszkanie przy ul. 1 Maja 21/2). Każde mieszkanie składa się z części sypialnianej, aneksu kuchennego oraz łazienki, a poza tym jest w pełni wyposażone w meble, sprzęt AGD i RTV.

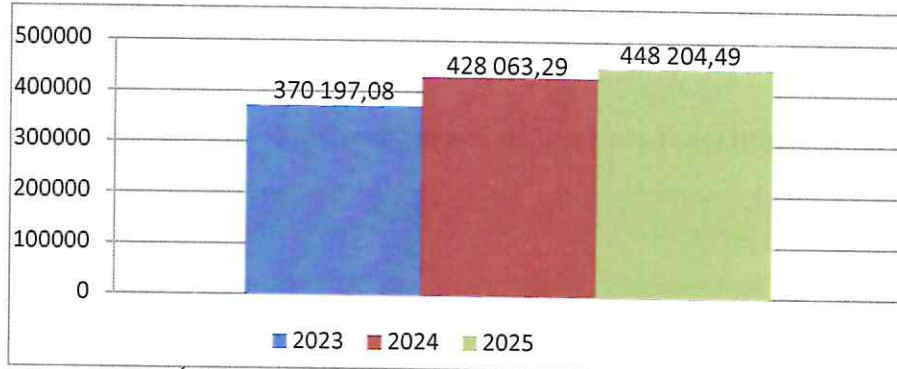
W trakcie pobytu podopieczni realizują zawarty wcześniej z pracownikiem socjalnym Ośrodka Indywidualny Program Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności. Realizacja odbywa się poprzez spotkania z psychologiem, specjalistą reintegracji zawodowej, aspirantem pracy socjalnej, a także treningi niezbędne do odzyskania samodzielności i zaradności życiowej. Aspekt usamodzielniania, nauki odpowiedzialności za gospodarowanie budżetem domowym widoczny jest chociażby w ponoszeniu przez osoby zamieszkujące mieszkania wspomagane odpłatności za czynsz, energię, wodę, wywóz śmieci, centralne ogrzewanie i gaz.

W 2025 r. w mieszkaniach wspomaganych, zajmując 25 lokali, przebywały 64 osoby, czyli o 6 osób mniej względem 2024 r. (26 mężczyzn, w tym 13 dzieci; 38 kobiet, w tym 16 dzieci), w tym 12 osób z niepełnosprawnościami (z tego: 8 osób posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 1 osoba posiadająca orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 3 dzieci do 16. roku życia posiadających orzeczenie o niepełnosprawności). Najwięcej, bo 29 osób to mieszkańcy do 19. roku życia, pozostałe osoby to: 26 osób w przedziale 19-45 lat; 6 osób w przedziale 46-60 lat; 3 osoby – powyżej 60. roku życia. Liczba mieszkańców na koniec 2025 r. wyniosła 45 osób zasiedlających 18 mieszkań; powodami rotacji były: usamodzielnienie się – wynajęcie/pozyskanie lokalu przez 3 rodziny składające się w sumie z 9 osób; złamanie regulaminu placówki przez 2 rodziny liczące ogółem 5 osób; zamieszkanie w Kompleksie Terapeutyczno-Integracyjnym „Wspólny Dom” przez 1 osobę; usamodzielnienie się przez 1 dorosłego członka rodziny.

W okresie sprawozdawczym zespół doradczo-opiniodawczy odbył 8 posiedzeń w sprawie kwalifikacji do realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności. Zdecydowano na nich o 4 skierowaniach na pobyt w mieszkaniach wspomaganych, 39 przedłużeniach pobytu oraz 2 odmowach przedłużenia pobytu.

Kadrę placówki stanowią kierownik, aspirant pracy socjalnej i specjalista reintegracji zawodowej, pełniący również funkcję opiekunów osób przebywających w mieszkaniach i realizujący z nimi Indywidualne Programy Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności, oraz psycholog (umowa cywilnoprawna, aczkolwiek w 2025 r. nie została zawarta, dlatego też psycholog w tym czasie nie świadczył usług). Specjalista reintegracji zawodowej pracuje nie tylko z mieszkańcami Zespołu Mieszkalno-Integracyjnego, ale również z osobami skierowanymi do niego przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz pracowników Ośrodka zajmujących się realizacją projektów lub programów zewnętrznych, a także przez kuratorów zawodowych i społecznych. Specjalista reintegracji zawodowej pracował łącznie z 64 osobami, z których 38 jest aktywnych zawodowo (podjęło zatrudnienie na umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną). Nadto, choćby poprzez udział w targach pracy, nawiązał stałą współpracę z pracodawcami i lokalnymi agencjami pracy.

Wykres 32. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Zespołu Mieszkalno-Integracyjnego w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wydatki przeznaczone na funkcjonowanie Zespołu Mieszkalno-Integracyjnego stale się zwiększają, gdy zestawimy je rok do roku. W 2025 r. wyniosły **448 204,49 zł** i były wyższe od analogicznych z roku 2024 o 20 141,20 zł. Powodem dynamiki różnicy w wydatkach w okresie ostatnich 3 lat jest wzrost kosztów utrzymania ośrodka wsparcia, zdeterminowanych przez np. ceny energii elektrycznej i ogólnie wielkość inflacji.

Działalność ZMI wpisuje się w:

- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

7.6.4. Noclegownia

Noclegownia zapewnia schronienie poprzez tymczasowe miejsce noclegowe osobom pozbawionym schronienia z terenu miasta Kutna. Noclegownia służy pomocą osobom bezdomnym poprzez:

- udzielenie schronienia tymczasowego na czas uregulowania sytuacji życiowej;
- zabezpieczenie w niezbędne ubranie i przyznanie czystej pościeli;
- korzystanie z urządzeń sanitarnych i środków higienicznych;
- umożliwienie przygotowania posiłku w wyznaczonych pomieszczeniach;
- udzielenie pomocy w postaci jednego gorącego posiłku dziennie;
- udzielenie pomocy w postaci poradnictwa socjalnego, psychologicznego, terapeutycznego i prawnego.

Wśród najczęstszych powodów korzystania w 2025 r. z Noclegowni znalazły się przyczyny o charakterze społecznym (szeroko rozumiana sytuacja społeczno-rodzinna, w tym rozpad rodziny spowodowany m.in. konfliktami; mechanizmy wykluczenia społecznego) oraz związanym z patologiami społecznymi (uzależnienia; przemoc domowa skutkująca izolacją od rodziny).

W 2025 r. rzeczywista liczba osób korzystających z tymczasowego miejsca noclegowego wyniosła **56** osób, w stosunku do 2024 r. – więcej o 1 osobę.

W ramach zadań własnych na wydatki rzeczowe przeznaczono kwotę **720 651,60 zł**, czyli o 114 898,97 zł więcej aniżeli w 2024 r., za co w głównej mierze odpowiada wzrost kosztów utrzymania podyktowany zwiększonymi cenami energii elektrycznej i efektem inflacji.

Tabela 13. Liczba osób i wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Noclegowni w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba osób	53	55	56
Wydatki [w zł]	531 439,52	605 752,63	720 651,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wzrost wydatków związanych z udzieleniem schronienia dla osób potrzebujących spowodowany był zwiększonymi środkami finansowymi skierowanymi na zapewnienie bezpieczeństwa (wzrost stawki za 1 godzinę świadczenia usług: 2023 r. – 33,21 zł; 2024 r. – 41,27 zł; 2025 r. – 47,23 zł) oraz podwyższeniem kosztów dotyczących utrzymania placówki.

Trzeba zaznaczyć, że podejmowana aktywizacja społeczna osób przebywających w Noclegowni zaowocowała usamodzielnieniem się 2 osób (z tego: 1 osoba samodzielnie wynajęła lokal mieszkalny; 1 osoba, która uzyskała prawo do świadczenia emerytalnego, otrzymała lokal mieszkalny z zasobów ZNM).

Działalność Noclegowni wpisuje się w:

- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

7.6.5. Ogrzewalnia

Od 06.12.2017 r. na terenie miasta Kutna działa Ogrzewalnia. Jej celem, podobnie jak Noclegowni, jest udzielanie tymczasowego schronienia osobom bezdomnym. Ta forma pomocy ma charakter interwencyjny, zapewniający podczas „Akcji Zima” bezpieczny pobyt osobom narażonym na wychłodzenie i zamarznięcie. W 2025 r. Ogrzewalnia przyjęła **126** osób (113 mężczyzn i 13 kobiet), czyli 12 osób mniej względem 2024 r.

Tabela 14. Liczba osób i wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Ogrzewalni w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba osób	142	138	126
Wydatki [w zł]	156 658,89	171 699,83	198 079,81

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wydatki poniesione na obsługę i uregulowanie kosztów bieżących wyniosły **198 079,81 zł** i były wyższe od stwierdzonych w 2024 r. o 26 379,98 zł, a od analogicznych w 2023 r. o 41 420,92 zł. Na różnice w kosztach wpływ miała

w szczególności rosnąca stawka za 1 godzinę świadczenia usług (por. identyczne kwoty podane w przypadku Noclegowni).

Działalność Ogrzewalni wpisuje się w:

- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

7.7. Pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a rodzina lub gmina nie są w stanie zapewnić jej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej, tj. placówce pobytu stałego zapewniającej całodobową opiekę.

W 2025 r. zrealizowano 1 061 świadczeń (o 16 więcej w stosunku do 2024 r.) dla **111** osób (mniej o 7 osób aniżeli w 2024 r. i o 8 więcej wobec 2023 r.), przeto z obecnej perspektywy można przypuszczać, iż – w obliczu starzenia się społeczności lokalnej – popyt na tego rodzaju pomoc będzie stanowił ważki wyznacznik współzależności oddziaływań innych form wsparcia, jak chociażby usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania czy usługi asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami. Łącznie z 2 osobami, które ponosiły za swój pobyt odpłatność w 100%, w domach pomocy społecznej (DPS) w 2025 r. przebywało 113 osób.

Tabela 15. Liczba osób, liczba świadczeń i średni miesięczny koszt dofinansowania gminy do pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej [w zł] w latach 2023-2025.

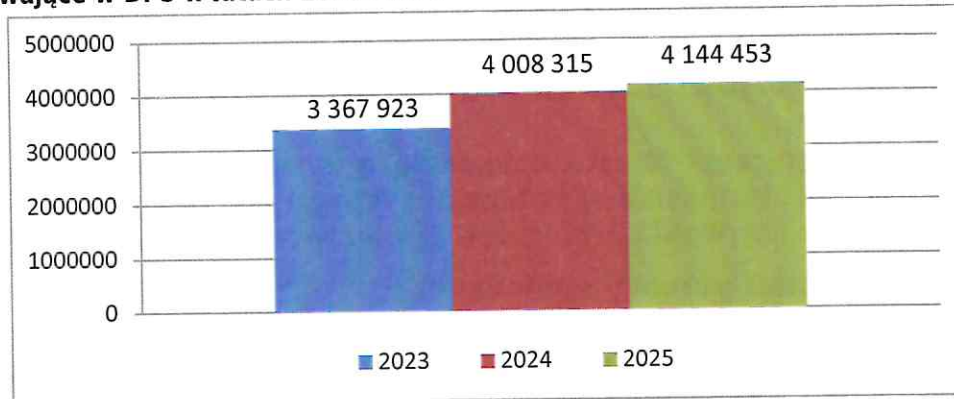
	2023	2024	2025
Liczba osób, za które gmina częściowo pokrywała koszty pobytu	103	118	111
Liczba świadczeń	993	1 045	1 061
Średni miesięczny koszt dofinansowania gminy do pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej [w zł]*	2 724,86	2 830,73	3 111,45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2025 r.

* Średni miesięczny koszt dofinansowania gminy do pobytu mieszkańca w DPS obliczany jest jako iloraz: wydatki/12 (miesięcy)/liczba osób, za które gmina częściowo pokrywała koszty pobytu.

Średni miesięczny koszt dofinansowania gminy do pobytu mieszkańca w DPS w 2025 r. wyniósł 3 111,45 zł i wzrósł wobec analogicznego w 2024 r. o 280,72 zł, czyli o 10%, natomiast w stosunku do 2023 r. podniósł się o 14%.

Wykres 33. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jedności] poniesione przez gminę za osoby przebywające w DPS w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. odnotowano w tym aspekcie zwiększenie wydatków ponoszonych przez gminę: **4 144,452,51 zł**, tj. o 3% więcej niż w 2024 r. Tłumaczyć to trzeba rosnącym średnim kosztem utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej.

8. Pomoc materialna wynikająca z innych ustaw

8.1. Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna, fundusz alimentacyjny, jednorazowe świadczenie „Za życiem” i ubezpieczenie zdrowotne przy świadczeniach rodzinnych

Wszystkie poniższe świadczenia, o których mowa w podpunkcie 8.1., finansowane są ze środków pochodzących z budżetu państwa.

8.1.1. Świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna

Świadczeniami rodzinnymi są:

1) **zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu** (możliwość skorzystania z dodatków uzależniona jest od pozytywnej decyzji o przyznaniu zasiłku rodzinnego):

- urodzenia dziecka;
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- samotnego wychowywania dziecka;
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- rozpoczęcia roku szkolnego;
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania;
  - ❖ kryterium dochodowe:
    - **674,00 zł netto** na osobę w rodzinie;
    - **764,00 zł netto** w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) **świadczenia opiekuńcze:**

- zasiłek pielęgnacyjny, wynoszący **215,84 zł** miesięcznie bez względu na dochód, przysługuje:
  - niepełnosprawnemu dziecku;
  - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
  - osobie, która ukończyła 75. rok życia;
  - osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia;
- specjalny zasiłek opiekuńczy, wynoszący **620,00 zł** miesięcznie, przy kryterium dochodowym: **764,00 zł netto** na osobę w rodzinie, przysługuje:
  - osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny;
  - małżonkom,- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej celem sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- świadczenie pielęgnacyjne, wynoszące **3 287,00 zł** miesięcznie bez względu na dochód, przysługuje:
  - ❖ w myśl przepisów prawa w zakresie wniosków złożonych do 31.12.2023 r.:
  - matce albo ojcu;

- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- innym osobom, na których zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
  - ❖ w myśl przepisów prawa w zakresie wniosków złożonych od 01.01.2024 r.:
  - matce albo ojcu;
  - innym osobom, na których zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom;
  - opiekunowi faktycznemu dziecka;
  - rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
- jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;

3) **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka**, wynosząca **1 000,00 zł** przy kryterium dochodowym: 1 922,00 zł netto na osobę w rodzinie, przysługuje:

- matce lub ojcu;
- opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka;

4) **świadczenie rodzicielskie**, wynoszące **1 000,00 zł** miesięcznie bez względu na dochód, przysługuje:

- osobom, które nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego.

Zasiłek dla opiekuna, wynoszący **620,00 zł** bez względu na dochód, przysługuje:

- opiekunom dorosłych osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy wskutek nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych utracili 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i jednocześnie nie spełnili kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego.

- W 2025 r. Ośrodek jedynie wypłacał to świadczenie, lecz nie istniała możliwość występowania o nie.

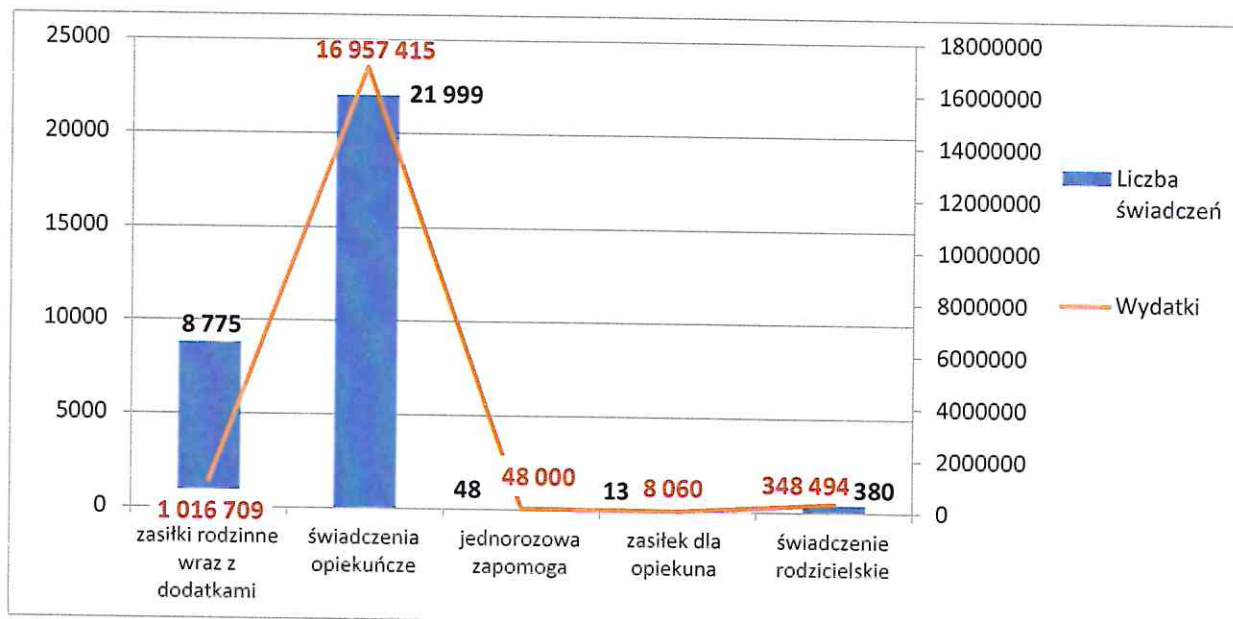
Tabela 16. Realizacja świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekuna w 2025 r.

Świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń [w zł]
Zasiłki rodzinne	5 299	614 007,80
Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	3 476	402 701,25
urodzenia dziecka	11	7 136,02
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	36	13 942,90
samotnego wychowywania dziecka	641	129 417,10
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	987	105 084,22
rozpoczęcia roku szkolnego	576	33 787,38
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	36	3 276,00
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 189	110 057,63
Świadczenia opiekuńcze:	21 999	16 957 415,28
Zasiłek pielęgnacyjny	17 986	3 868 642,78
Świadczenie pielęgnacyjne	3 989	13 073 892,50
Specjalny zasiłek opiekuńczy	24	14 880,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	48	48 000,00
Zasiłek dla opiekuna	13	8 060,00
Świadczenie rodzicielskie	380	348 494,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. największe środki zostały przeznaczone na następujące świadczenia: świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami i na świadczenia rodzicielskie. Kwoty wydatkowane uwarunkowane są liczbą świadczeń oraz wysokością określonego świadczenia; do najwyższych należą: świadczenie pielęgnacyjne – 3 287,00 zł oraz jednorazowa zapomoga i świadczenie rodzicielskie – każde po 1 000,00 zł.

Wykres 34. Liczba świadczeń i wydatki [w zł po zaokrągleniu do jedności] przeznaczone na świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. Ośrodek najwięcej środków w zakresie świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna wyasygnował na zsumowane świadczenia opiekuńcze, zagregowane zasiłki rodzinne wraz z dodatkami i na świadczenie rodzicielskie; łącznie był to koszt: **18 322 618,73 zł**, o 1 971 732,01 zł więcej niż w 2024 r. Spowodowane to było wzrostem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym kosztów poniesionych w związku z ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłkach rodzinnych, a także zmianą maksymalnej wysokości wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

8.1.2. Fundusz alimentacyjny

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej w sytuacji, gdy egzekucja przez komornika sądowego zasądzonych alimentów jest bezskuteczna (wysokość świadczenia z funduszu od 01.10.2024 r. nie może przekroczyć 1 000,00 zł). Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium, tj. **1 209,00 zł netto**.

W 2020 r. wprowadzono tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie ww. kryterium (1 209,00 zł) nie będzie skutkowało automatycznie utratą prawa do świadczenia. Świadczenie będzie wówczas przysługiwać w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizuje również zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela 17. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba osób uprawnionych	296	262	254
Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego [w zł]	1 257 789,41	1 200 215,44	1 517 118,36
Średni miesięczny koszt świadczenia alimentacyjnego na osobę [w zł]	354,11	381,74	497,74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. z funduszu alimentacyjnego wypłacono **1 517 118,36 zł** dla 254 osób uprawnionych; była to kwota większa o 26,4% w porównaniu z 2024 r. i o 20,0% względem 2023 r. Mniejsza liczba osób uprawnionych do świadczenia spowodowana jest pozostającym wciąż na względnie niskim poziomie kryterium uprawniającym do świadczenia, a na jej uszczuplenie wpłynęła też stabilna sytuacja na lokalnym rynku pracy i wzrost najniższego wynagrodzenia, czego wynikiem był relatywnie bezpieczny stan dochodów kutnowskich rodzin. Odnotowano natomiast wzrost środków finansowych na realizację tego zadania, a za taki stan rzeczy odpowiadać mogą dwie przesłanki: po pierwsze, zmiana maksymalnej wysokości wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego, o czym była mowa powyżej, tj. od 01.10.2024 r. z 500,00 zł na 1 000,00 zł (wydatki poniesione zostały w przeważającej mierze w 2025 r.); po drugie: zmiana wysokości wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego polegająca na wyrównaniu do wysokości zasądzonej kwoty alimentów, jednak nie wyższej niż maksymalna wysokość świadczenia, czyli 1 000,00 zł. Zwiększyła się również wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych, zasilająca budżet państwa i gminy, suma: **1 000 171,40 zł**, w tym do budżetu gminy trafiło: **212 233,06 zł** (czyli o 21 822,42 zł więcej niżeli w 2024

r.), z tego: wpływy z funduszu alimentacyjnego – 202 967,32 zł, wpływy z zaliczki alimentacyjnej – 9 265,74 zł).

8.1.3. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Od 2017 r. istnieje jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka dotkniętego ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą. Ta forma pomocy w swoim pieniężnym wymiarze, wynoszącym **4 000,00 zł**, przysługuje, bez względu na dochód:

- matce lub ojcu;
- opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka.

W 2025 r. świadczenie „Za życiem” zostało wypłacone **3** rodzinom, na łączną kwotę **12 000,00 zł**.

8.1.4. Ubezpieczenie zdrowotne przy świadczeniach rodzinnych

W obrębie pomocy socjalnej, jako wsparcie niepieniężne, lokuje się także opłacanie przez Ośrodek składki zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie rodzinne, aczkolwiek nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym. Na świadczenie to w 2025 r. została wydatkowana kwota **389 159,65 zł**, a skorzystało z niego **126** odbiorców.

Tabela 18. Liczba osób, składek i wydatki [w zł] na składkę ubezpieczenia zdrowotnego opłacaną przy świadczeniach rodzinnych w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba osób	135	136	126
Liczba składek	1 480	1 464	1 319
Koszt składek [w zł]	307 101,84	379 468,24	389 159,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. liczba osób, którym opłacano składkę zdrowotną, w stosunku do 2024 r. spadła o 10 osób, zaś w zestawieniu z 2023 r. – o 9 osób. Zmniejszyła się także liczba składek (o 145 względem 2024 r.), tym niemniej charakteru wzrostowego nabrali koszt zadania (o 9 691,41 zł, porównując z 2024 r.). Na wzrost w tym aspekcie może oddziaływać fakt, że koszt składki warunkowany jest przez wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, gdyż składka stanowi 9% wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, więc skoro w 2025 r. wzrosła – w odniesieniu do 2024 r. – wysokość świadczenia pielęgnacyjnego (3 287,00 zł w 2025 r., zaś 2 988,00 zł w 2024 r.), to przełożyło się to także na zwiększenie się kosztu składki.

* * *

Tabela 19. Liczba świadczeń i liczba osób korzystających z danych rodzajów świadczeń w 2025 r.*

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba osób
Świadczenia rodzinne	31 202	3 277
Zasiłek dla opiekuna	13	1
Fundusz alimentacyjny	2 630	254
Świadczenie wychowawcze**	68	10
Świadczenie „Za życiem”	3	3
Składka na ubezpieczenia społeczne	1 917	180

Składka zdrowotna	1 319	126
-------------------	-------	-----

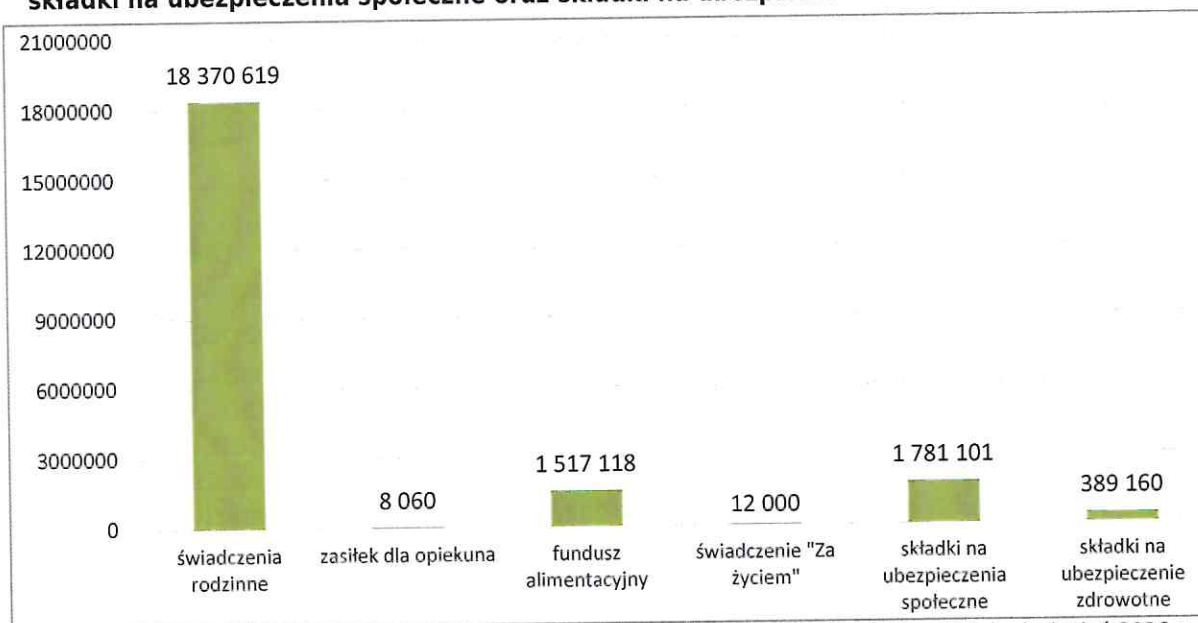
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

* Jedna osoba może korzystać z kilku rodzajów pomocy finansowej.

** Realizacja świadczenia wychowawczego spoczywa od 2022 r. na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, w kompetencji Ośrodka pozostała koordynacja systemów zabezpieczenia. Wydatki związane z tym świadczeniem w klasyfikacji budżetowej ujmowane są wraz ze świadczeniami rodzinnymi (rozd. 85502).

Suma przyznanych świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego, wychowawczych, „Za życiem”, zasiłków dla opiekuna oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osiągnęła w 2025 r. liczbę 37 152 i obniżyła się względem analogicznej z 2024 r. o 1 885. Zmalała też, o 370 świadczeniobiorców, zagregowana liczba osób pobierających poszczególne świadczenia, wynosząc w 2025 r. – 3 851 osób, a za główny czynnik eksplikujący dynamikę niżkową uchodzić może brak zmiany – w przypadku większości omawianych wyżej świadczeń – kryterium dochodowego uprawniającego do ubiegania się o świadczenia.

Wykres 35. Struktura wydatków [w zł po zaokrągleniu do jednej] na świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, świadczenie „Za życiem”, zasiłek dla opiekuna, składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Rekapitulując, warto odnotować, iż w 2025 r. na świadczenia rodzinne (83% wydatków), zasiłki dla opiekuna (wartości bliskie 0% wydatków), świadczenia z funduszu alimentacyjnego (7% wydatków), świadczenia „Za życiem” (wartości oscylujące wokół 0% wydatków), składki na ubezpieczenia społeczne (8% wydatków), składki na ubezpieczenie zdrowotne (2% wydatków) została wydatkowana kwota: **22 078 058,18 zł** (o 2 317 661,89 zł wyższa niż w 2024 r.).

8.2. Dodatki mieszkaniowe

Osoby, które ze względu na niski poziom dochodów nie są w stanie opłacać czynszu (bądź innych kosztów utrzymania mieszkania), mogą występować o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

Ponadto o dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się osoby, które:

- posiadają tytuł prawny do lokalu;
- posiadają odpowiednią normatywną powierzchnię użytkową lokalu w przeliczeniu na liczbę osób w gospodarstwie domowym.

Od 01.07.2021 r., w wyniku zmiany ustawy o dodatkach mieszkaniowych, podstawą do ustalenia prawa do dodatku mieszkaniowego jest przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej. W związku z tym w 2025 r. (od 11.02.2025 r.) dla gospodarstwa jednoosobowego kryterium dochodowe wynosi 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, tj. **3 272,69 zł netto** (o 410,50 zł więcej niż w 2024 r.), zaś dla gospodarstwa wieloosobowego – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, tj. **2 454,52 zł netto** (o 307,88 zł więcej względem 2024 r.).

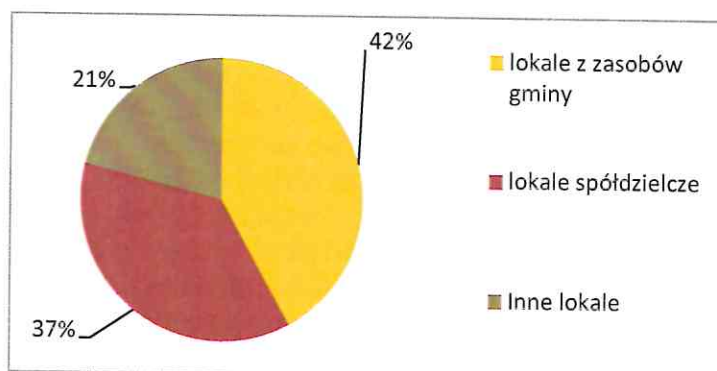
Tabela 20. Liczba dodatków mieszkaniowych i wydatki [w zł] na poszczególne lokale w 2025 r.

	Liczba dodatków	Wydatki [w zł]
Lokale z zasobów gminy	3 481	1 357 699,91
Lokale spółdzielcze	3 853	1 167 730,03
Inne lokale	2 163	677 892,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. przyznano **9 497** dodatków mieszkaniowych, o 27 więcej w stosunku do 2024 r., na **1 235** lokali (wzrost w porównaniu z 2024 r. o 117 lokali), w tym na 468 gospodarstw jednoosobowych (spadek o 5 względem 2024 r.).

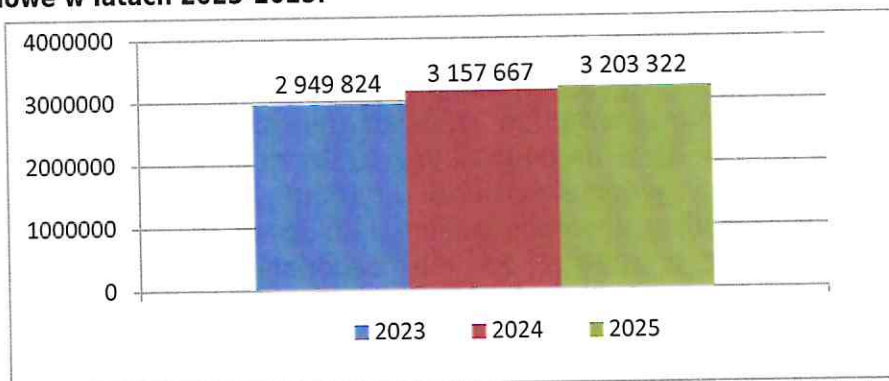
Wykres 36. Struktura wydatków [w zł] poniesionych na poszczególne rodzaje lokali w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego wyniosła **337,29 zł**, tj. o 3,86 zł więcej wobec 2024 r. Do rosnącego popytu na wsparcie finansowe w zakresie opłat za użytkowany lokal przyczyniły się m.in.: powodujące większą dostępność do dodatku podniesienie kryterium dochodowego umożliwiającego korzystanie ze świadczenia, a także kryzys energetyczny skutkujący poszukiwaniem dodatkowych źródeł finansowania dla rosnących kosztów utrzymania lokali mieszkalnych, jak i wzrastające zainteresowanie świadczeniem ze strony obywateli Ukrainy przebywających na terytorium RP w związku z agresją na ich kraj przez Rosję.

Wykres 37. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jedności] poniesione na dodatki mieszkaniowe w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Z analizy danych wynika, że w 2025 r. w kontekście 2024 r. i 2023 r. zwiększyły się wydatki na dodatki mieszkaniowe, odpowiednio o: 1,4% i 8,6%. Ogólna suma, pochodząca w całości z budżetu gminy, opiewała w 2025 r. na kwotę: **3 203 322,20 zł**, czyli o 45 654,94 zł więcej w konfrontacji z 2024 r. Na wzrost środków asygnowanych na ten cel oddziaływały przede wszystkim, poszerzająca pulę potencjalnych odbiorców, modyfikacja dotycząca kryterium dochodowego uprawniającego do ubiegania się o świadczenie oraz wzrost kosztów utrzymania lokali.

8.3. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Zasiłek szkolny może być także przyznany uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Kryterium uprawniające do otrzymania pomocy materialnej o charakterze socjalnym wynosi **823,00 zł netto** na osobę w rodzinie.

Z pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2025 r. skorzystało **5** uczniów (o 1 więcej niż w 2024 r.). Można założyć, iż relatywnie dobra sytuacja ekonomiczna w Kutnie, stanowiąca rezultat wypracowania w poprzednich latach w czasie sprzyjającej koniunktury gospodarczej stabilnej i mocnej pozycji rynkowej lokalnych przedsiębiorców oraz wzrost wysokości wynagrodzenia minimalnego, jak również zniesienie kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania świadczenia wychowawczego, implikujące podniesienie się stopy życiowej kutnian, także w tym aspekcie znajdują swoje przełożenie, przyczyniając się do spadku beneficjentów pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów.

Tabela 21. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba uczniów	7	4	5
Kwota [w zł]	5 079,59	2 899,32	2 304,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

8.4. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Zadaniem gminy, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jest m.in. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenie poradnictwa i interwencji kryzysowej, przygotowanie oraz prowadzenie działań korekcyjno-edukacyjnych, jakie stosuje się wobec sprawców przemocy. Istotną rolę w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozwiązywaniu problemów związanych z jej wystąpieniem spełnia koordynacja pracy poszczególnych służb i instytucji, którą nadzoruje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Mieście Kutno.

Tabela 22. Liczba wszczętych i zamkniętych procedur „Niebieskie Karty” („NK”) na terenie miasta Kutna oraz wydatki [w zł] przeznaczone na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2023-2025.

	2023	2024	2025
Liczba procedur „NK” wszczętych przez funkcjonariuszy policji	86	97	131
Liczba procedur „NK” wszczętych przez pracowników socjalnych, w tym pracujących w ośrodkach pomocy społecznej z innego terenu	11	10	7
Liczba procedur „NK” wszczętych przez pracowników oświaty	3	7	9
Liczba procedur „NK” wszczętych przez pracowników ochrony zdrowia	0	1	1
Liczba zamkniętych procedur „NK”	99	84	95
Wydatki [w zł]	124 716,00	54 162,28	47 808,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

W 2025 r. procedura „Niebieskie Karty” prowadzona była w **177** gospodarstwach domowych (o 33 środowiska więcej względem 2024 r.), z tego: 54 środowiska to kontynuacja z roku poprzedniego, a 123 – nowe przypadki. W omawianym okresie pomocą tego rodzaju objęto **523** osoby (o 90 więcej w kontekście 2024 r.), w tym 152 dzieci. Procedurę „Niebieskie Karty” uruchomiono w **129** środowiskach (w przypadku 6 rodzin było to wznowienie procedury, czyli w tych rodzinach w 2025 r. odnotowano przypadek przemocy, a w wypadku 123 nowych rodzin – wszczęto procedurę) – tj. o 26 więcej niżeli w 2024 r. – w których założono **145** kart (każde zdarzenie przemocowe oznacza założenie osobnej karty).

W ramach obowiązków i posiadanych zasobów instytucje działające na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w środowisku lokalnym, koordynowane przez Zespół Interdyscyplinarny, na bieżąco prowadziły działania profilaktyczne i edukacyjne. Znalazły się wśród nich np.: organizowanie akcji społecznych, udzielanie porad specjalistycznych czy realizowanie programów w placówkach oświatowych.

Trzeba zaznaczyć, że w 2025 r. 10 osób objęto wsparciem w formie zajęć oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Grupa wsparcia realizowana była przez Zespół Interdyscyplinarny w formie spotkań indywidualnych oraz spotkań warsztatowych. Podczas zajęć uczestnicy zdobywali wiedzę na temat form stosowanej przemocy, agresji, gniewu oraz praktycznych umiejętności w zakresie radzenia sobie ze złością i frustracją oraz okazywania emocji w sposób akceptowalny społecznie.

Wydatki związane z działalnością Zespołu pochłonęły kwotę w wysokości **47 808,61 zł**, tj. o 6 353,67 zł mniej niżeli w 2024 r.

W wyniku podjętych działań w **95** rodzinach (o 11 więcej w porównaniu do 2024 r.) zakończono postępowanie „Niebieskie Karty”, w tym w **83** rodzinach (o 17 więcej w zestawieniu z 2024 r.) z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowanie przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, co stanowi 87% wszystkich przyczyn zamknięcia procedury „Niebieskie Karty”.

Trzeba w tym miejscu także zasygnalizować, wpisującą się w realizację „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Kutno na lata 2024-2030”, kwestię zorganizowania certyfikowanej konferencji metodycznej zatytułowanej „Człowiek w świecie wielowymiarowego ryzyka”.

Omówienie konferencji zamieszczono w podrozdziale 12.1.2.

9. Pomoc obywatelom Ukrainy

W 2025 r. w adekwatnej do potrzeb mierze kontynuowana była działalność pomocowa zdeterminowana zaistniałą w 2022 r. koniecznością wieloaspektowego wsparcia obywateli Ukrainy, którzy po 24.02.2022 r. przekroczyli granicę RP. Niektóre działania podejmowane przez Ośrodek przy dotychczasowym omawianiu innych kwestii zostały nieco przywołane, lecz to jest odpowiednie miejsce, aby je wyłuszczyć.

9.1. Działalność zespołu koordynującego pomoc obywatelom Ukrainy

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy Zarządzeniem Dyrektora Ośrodka z dnia 15.03.2022 r. został powołany zespół ds. wdrożenia pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie miasta Kutna. W skład zespołu weszło 4 pracowników socjalnych. Do zadań zespołu należy podejmowanie działań dotyczących w szczególności:

- weryfikacji warunków zakwaterowania obywateli Ukrainy;
- ustalania pomocy lekarskiej dla obywateli Ukrainy oraz wspólnych wizyt w przychodni;
- informowania obywateli Ukrainy o przysługujących im świadczeniach;
- monitorowania rodzin w celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb.

Ponadto pracownicy socjalni, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, sprawują nadzór nad, ustanowionym przez sąd opiekuńczy, opiekunem tymczasowym reprezentującym i sprawującym pieczę nad małoletnim obywatelem Ukrainy. Do końca 2025 r. wpłynęły 2 postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna tymczasowego wobec małoletnich obywateli Ukrainy.

9.2. Wsparcie obywateli Ukrainy w obrębie pomocy społecznej realizowane na podstawie specjalnej ustawy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie wykonywał także zadania w obrębie pomocy społecznej realizowane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Od 2025 r. wsparcie realizowane na podstawie ww. ustawy, finansowane ze środków Funduszu Pracy, zostało zaklasyfikowane w rozdziale 85295 – „Pozostała działalność”.

Tym niemniej na realizację zadań związanych z pomocą dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Rzeczypospolitej Polskiej po 24.02.2022 r., nie przewidziano dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie planu finansowego na otrzymane środki finansowe w tym zakresie, zaś wydatkowano łączną kwotę w wysokości **566 229,05 zł**, na następujące formy wsparcia:

- 1) świadczenia rodzinne i składki na ubezpieczenie społeczne;
- 2) świadczenia z pomocy społecznej.

9.2.1. Świadczenia rodzinne i składki na ubezpieczenie społeczne

Na świadczenia rodzinne i składki na ubezpieczenie społeczne Ośrodek wydatkował kwotę 530 861,02 zł na 911 świadczeń, z tego:

- świadczenia rodzinne: 457 590,04 zł;

- składki na ubezpieczenie społeczne: 73 270,98 zł.

9.2.2. Świadczenia z pomocy społecznej

W 2025 r. wydatkowano kwotę 35 368,03 zł na:

- dożywianie dzieci i młodzieży z Ukrainy w przedszkolach i w szkołach: 15 303,00 zł (1 418 obiadów);
- zasiłek stały: 17 521,29 zł (21 świadczeń dla 3 osób);
- składkę zdrowotną: 443,74 zł (7 świadczeń dla 2 osób);
- zasiłek celowy: 2 100,00 zł (4 świadczenia dla 1 osoby).

* * *

Tabela 23. Realizacja pomocy obywatelom Ukrainy w obrębie pomocy społecznej na podstawie specjalnej ustawy w 2025 r.

Świadczenie	Liczba świadczeń	Wydatki [w zł]
Świadczenia rodzinne	830	457 590,04
Składki na ubezpieczenie społeczne	81	73 270,98
Dożywianie dzieci i młodzieży z Ukrainy w przedszkolach i w szkołach	1 418	15 303,00
Zasiłek stały	21	17 521,29
Składka zdrowotna	7	443,74
Zasiłek celowy	4	2 100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

10. Kryzys energetyczny

W 2025 r. nie funkcjonowały już, w takiej postaci jak w latach ubiegłych, formy wsparcia mające na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian na rynku energetycznym, wywołanym przez kryzys energetyczny, którego wystąpienie implikowane było przez wojnę na Ukrainie. Wobec tego udzielanie przez Ośrodek pomocy w tym aspekcie ograniczało się jedynie do dokonywania wypłat, lecz za okres inny niż sprawozdawczy, czyli 2025 r., gdyż nie było już możliwości wnoszenia o tego rodzaju wsparcie.

10.1. Bon energetyczny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie wydatkował w 2025 r. kwotę w wysokości 5 589,37 zł dla 18 gospodarstw domowych. Tym niemniej kwota ta odnosiła się do świadczeń za okres inny niż sprawozdawczy, a powodem dokonania wypłaty świadczenia osobom, które wniosek o jego uzyskanie złożyły jeszcze w 2024 r., była np. decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

* * *

Tabela 24. Realizacja świadczeń przeciwdziałających kryzysowi energetycznemu w 2025 r.

Świadczenie	Liczba gospodarstw domowych	Liczba świadczeń	Wydatki [w zł]
Bon energetyczny	18	18	5 589,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

11. Inne działania Ośrodka na rzecz społeczności lokalnej

11.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie, poprzez poszczególne komórki organizacyjne, współpracuje z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, dbając o właściwą kooperację oraz wymieniając się doświadczeniem i utrwalając dobre praktyki - w imię poprawy warunków życia mieszkańców Kutna i podniesienia jakości świadczonej pomocy.

W 2025 r. Ośrodek współdziałał z organizacjami pozarządowymi m.in. w następujących obszarach:

1. przeciwdziałanie przemocy - poprzez realizację „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Kutno na lata 2024-2030” i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej - Ośrodek współpracował z takimi organizacjami pozarządowymi jak: Stowarzyszenie „Teen Challenge” Chrześcijańska Misja Społeczna - Oddział w Kutnie, Stowarzyszenie Klubu Abstynentów „Trzeźwość” w Kutnie, Stowarzyszenie Patria et Lex w Kutnie;
— omówienie tematyki Programu zamieszczono w podrozdziale 12.1.2.;
2. wsparcie osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością:
  - a) poprzez realizację „Programu Wychodzenia z Bezdomności i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu w Mieście Kutno na lata 2020-2025” - Ośrodek współpracował z takimi organizacjami jak: Stowarzyszenie „Nie Jesteś Sam”, Stowarzyszenie „Teen Challenge” Chrześcijańska Misja Społeczna - Oddział w Kutnie, Stowarzyszenie Bank Żywności w Kutnie, Samorządowa Spółdzielnia Socjalna w Kutnie;
— omówienie tematyki Programu zamieszczono w podrozdziale 12.1.3.;
  - b) poprzez realizację projektu „Akcja Zima” - Ośrodek współpracował z szeregiem partnerów, którymi oprócz organizacji pozarządowych są również służby mundurowe, służby medyczne oraz związki wyznaniowe i wspólnoty parafialne;
— omówienie tematyki „Akcji Zima” zamieszczono w podrozdziale 12.2.1.;
  - c) poprzez zapewnienie pomocy rzeczowej - Ośrodek współpracował ze Stowarzyszeniem „Nie Jesteś Sam”;
  - d) poprzez zapewnianie schronienia osobom bezdomnym i osobom zagrożonym bezdomnością - Ośrodek współpracował m.in. ze Stowarzyszeniem MONAR w Warszawie, Stowarzyszeniem HILARITAS w Skierniewicach, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Płocku;
3. zapewnienie osobom najuboższym pomocy w postaci paczek żywnościowych - poprzez współpracę ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Kutnie w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027;
— omówienie tematyki Programu zamieszczono w podrozdziale 12.1.5.;

4. wsparcie osób starszych:

a) poprzez realizację Programu Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora” – Ośrodek kooperował z Samorządową Spółdzielnią Socjalną w Kutnie, będącą wykonawcą usług w zakresie drobnych napraw;

— omówienie tematyki Programu zamieszczono w podrozdziale 12.1.8.;

b) poprzez współpracę z Radą Seniorów Miasta Kutno;

c) poprzez realizację Projektu grantowego „Premia społeczna” – Ośrodek współpracował z Fundacją Fundusz Współpracy w Warszawie, będącą realizatorem Projektu, a także współdziałał z Fundacją Serca dla Seniorów w Białymstoku realizującą na rzecz mieszkańców Kutna usługi opiekuńcze w 2025 r.;

— omówienie tematyki Programu zamieszczono w podrozdziale 12.2.5.;

5. wsparcie osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – poprzez realizację Projektu Partnerskiego „CIS na FUL” – Ośrodek współpracował z liderem projektu, partnerem wiodącym i wnioskodawcą – Fundacją Centrum Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych w Łodzi oraz partnerem projektu, a zarazem jednym z jego realizatorów, pełniącym też funkcję koordynacyjną – Fundacją Usług Lokalnych w Pabianicach;

— omówienie tematyki Projektu zamieszczono w podrozdziale 12.2.3.;

6. użyczenie sali lokalnym organizacjom pozarządowym na realizację ich celów statutowych – poprzez działalność Sekcji Integracyjnej w Centrum Seniora:

– sala użyczana była na potrzeby 358 spotkań.

Inicjowanie, prowadzenie, zacieśnianie, pogłębianie oraz kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12. Aktywność programowo-projektowa Ośrodka

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie realizował 13 programów, 9 projektów (w tym 3 projekty o charakterze warsztatów, a 2 projekty spośród nich – zawiadywane przez pracowników Ośrodka tworzących nieformalne grupy inicjatywne), jak i przeprowadził 2 badania ankietowe, a także uczestniczył w pracach zespołu do spraw rozwoju i integracji usług społecznych oraz prowadził działalność informacyjno-promocyjną.

12.1. Programy

12.1.1. „Program Wspierania Rodziny w Mieście Kutno na lata 2025-2027”

Program jest trzyletnim opracowaniem zawierającym określone zadania mające na celu przede wszystkim wspieranie rodziny biologicznej w jej naturalnym środowisku, a także przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Ośrodek w Kutnie, w szczególności Dział Pomocy Środowiskowej (pracownicy socjalni), jak i funkcjonujące przy Kompleksie Terapeutyczno-Integracyjnym „Wspólny Dom”: Sekcja Wspierania Rodziny (asystentura rodziny) oraz Sekcja Wsparcia Dziennego (świetlica profilaktyczno-wychowawcza „Rodzinka”), wspólnie z partnerami przedsięwzięcia, wywodzącymi się z różnych przestrzeni życia społecznego (m.in.: edukacja, zdrowie, służby porządkowe, sądownictwo, organizacje pozarządowe), podejmując wieloaspektowe działania, starali się poprawić sytuację rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W 2025 r. wsparciem asystenta zostały objęte **43** rodziny (w których przebywało 98 dzieci).

Liczba dzieci pochodzących z rodzin współpracujących z asystentem rodziny, które to dzieci wskutek niewydolności wychowawczych lub deficytów opiekuńczych rodziców trafiały do pieczy zastępczej, w okresie 2023-2025, zaczęła spadać, osiągając najniższą wartość w 2025 r. Z kolei liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej z rodzin nieobjętych wsparciem asystenta, zmieniając swoje wartości (najniższa w 2023 r.), rośnie, będąc w ostatnich trzech latach wyższą niż liczba dzieci z rodzin objętych pomocą asystenta.

Skoro tak, to - przy zachowaniu należytej proporcji, uwzględniającej wielkości liczb rzeczywistych rodzin tak wspieranych, jak i niewspieranych przez asystenta - do pewnego stopnia uprawniona jest konstatacja, iż na ryzyko skierowania dziecka z rodziny biologicznej do pieczy zastępczej mniej narażone są rodziny, które podejmują kooperację z asystentami.

Dodatkowo w kontekście 2025 r. w zestawieniu do 2024 r. można zauważyć spadek liczby dzieci powracających z różnych form pieczy zastępczej do rodzin biologicznych, zarówno wspieranych, jak i niewspieranych przez asystenta.

Realizacją zapisów Programu jest także działalność świetlicy profilaktyczno-wychowawczej „Rodzinka” tudzież bezpłatne warsztaty edukacyjne „Szkoła dla Rodziców”. Podczas spotkań odbywanych w ramach warsztatów rodzice i opiekunowie uczą się lepiej radzić sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, rozwijają kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, doskonałą umiejętność budowania silnej więzi między rodzicami i dziećmi, odkrywają, jak

mądrze kochać, wspierać i wychowywać dziecko, a także poznają sposoby na budowanie bezpieczeństwa i relacji z dziećmi oraz na wspieranie ich w trudnych emocjach. W 2025 r. odbyła się jedna edycja „Szkoły dla Rodziców”:

- okres: 24.09-06.11.2025 r.;
- hasło przewodnie: „W kręgu rodzinnym”;
- liczba uczestników: 13 rodziców.

Podczas zajęć uczestnicy dowiedzieli się, jakie są skuteczne metody pracy z dziećmi i młodzieżą, Zdobyli również praktyczne narzędzia do rozwiązywania problemów, rozwijania umiejętności dialogu, aktywnego słuchania i skutecznego wyrażania własnych myśli i potrzeb. Psycho-edukacyjne warsztaty nastawione były na wymianę doświadczeń uczestników i refleksję nad ich własną postawą wychowawczą w zakresie chociażby takich tematów jak: wyznaczanie granic w wychowaniu, zachęcanie dziecka do samodzielności lub współpracy czy wpisywanie dziecka w role i uwalnianie od grania ról. W czasie spotkania realizatorzy szkolenia wykorzystywali książkę „Wychowanie bez porażek” autorstwa Thomasa Gordona oraz poradnik „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby do nas mówiły?” autorstwa Adele Faber i Elaine Mazlish.

Omówienie tematyki wspierania rodziny i pieczy zastępczej zamieszczono w podrozdziale 7.1.

Omówienie tematyki działalności świetlicy profilaktyczno-wychowawczej „Rodzinka” zamieszczono w podrozdziale 7.2.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.1.: Kutno - miasto dla dzieci i miasto dla młodych;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutno 2030”.

12.1.2. „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Kutno na lata 2024-2030”

Kilkuletni Program został napisany z myślą zwłaszcza o ograniczeniu występowania przemocy domowej i ochronie osób doznających przemocy domowej wśród mieszkańców Kutna.

Głównym wykonawcą Programu jest, powołany przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kutnie, Zespół Interdyscyplinarny, który współpracuje z działającymi w wielu dziedzinach podmiotami (z zakresu m.in.: organów ścigania, sądownictwa, służb porządkowych, pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia czy sektora organizacji pozarządowych).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie w ramach realizacji Programu udziela wsparcia w formie konsultacji, poradnictwa czy pracy socjalnej. W 2025 r. wsparcie w ramach Programu przeciwdziałania przemocy domowej otrzymały **523** osoby,

stanowiące członków rodzin, w których w 2025 r. prowadzona była procedura „Niebieskie Karty”.

Podjęte celem wypełnienia założeń Programu działania profilaktyczne, mające za zadanie podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, nie ograniczały się jedynie do przeprowadzenia jak co roku kampanii „Białej Wstążki”, z dystrybucją plakatów i ulotek, ale też w dużym stopniu ukonkretniły się w urzeczywistnianiu innych inicjatyw. Zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych pod hasłem „Empatia maluje świat na kolorowo!”, a prace laureatów zostały zamieszczone w kalendarzu na rok 2026 zawierającym bazę teled adresową podmiotów udzielających wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie wspólnie z Miastem Kutno i Akademią Nauk Stosowanych Gospodarki Krajowej w Kutnie zorganizowali certyfikowaną konferencję metodyczną zatytułowaną „Człowiek w świecie wielowymiarowego ryzyka”. Wydarzenie, które objął patronatem Prezydent Miasta Kutno – Mariusz Sikora, odbyło się 20.10.2025 r. w Centrum Teatru Muzyki i Tańca w Kutnie. Spotkanie poświęcone tematyce odnoszącej się do wielowymiarowej profilaktyki dzieci zgromadziło uczestników reprezentujących podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej z różnych sektorów, np. edukacji, pomocy społecznej czy służb porządkowych. Podczas konferencji prelekcje wygłosili dr hab. Mariusz Z. Jędrzejko, prof. Wyższej Szkoły Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu (WSKZ), który podjął zagadnienia dotyczące natury współczesnego ryzyka i jej konsekwencji w perspektywie wyzwań profilaktycznych oraz związane z wieloaspektowym problemem cyberzaburzeń u dzieci i młodzieży w dobie panującego świata technologii cyfrowych, oraz dr Milena Bykowska z Instytutu Psychologii WSKZ, która poruszyła kwestię mechanizmów uzależnień wśród dzieci i młodzieży pod kątem tego, co powinni w tej materii wiedzieć nauczyciele i rodzice. W spotkaniu wzięło udział około 120 osób.

Zagadnienie przemocy domowej zostało poruszone w podrozdziale 8.4.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

12.1.3. „Program Wychodzenia z Bezdomności i Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu w Mieście Kutno na lata 2020-2025”

Wprowadzony w połowie 2020 r. sześciolletni Program ma na celu ograniczenie zjawiska bezdomności i wykluczenia społecznego, z uwzględnieniem mieszkalnictwa, aktywizacji zawodowej i integracji społecznej. Rozwiązanie problemu pozbawienia schronienia i przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z bezdomności wymaga podjęcia jednoczesnych działań w zakresie prewencji,

interwencji, integracji, bazujących na współpracy najważniejszych jednostek wpływających na funkcjonowanie osób w środowisku społecznym (rynek pracy; edukacja; instytucje pomocy społecznej; mieszkalnictwo, w tym wspomagane i treningowe; organizacje pozarządowe).

W kontekście realizacji Programu prowadzona jest diagnoza osób/rodzin zagrożonych eksmisją. Jednym z jej elementów jest współpraca z zarządcami budynków z terenu Kutna. Z uwagi na powyższe pracownicy socjalni prowadzili działania motywujące osoby i rodziny zagrożone eksmisją do spłaty zadłużeń, monitorowali podjęte spłaty zaległych czynszów oraz wpłaty na poczet długów, sprawdzali sytuację rodzinno-bytową, udzielali pomocy finansowej.

W związku z tym pracownicy socjalni w 2025 r. w przydzielonych im rejonach opiekuńczych rozeznali sytuację **44** rodzin (w których przebywały 84 osoby, w tym 25 dzieci), mających zaległości w opłatach czynszowych i mogących być zagrożonymi eksmisją; spośród powyższej liczby rodzin 19 rodzin korzysta z dodatku mieszkaniowego.

Poza tym kierunkowe podejmowanie zindywidualizowanych działań względem osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością realizowane jest m.in. poprzez Indywidualny Program Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności, którego istotny element stanowi tworzenie i rozwijanie procesów reintegracyjnych, zarówno na płaszczyźnie społecznej, jak również zawodowej. Ponadto opracowanie skutecznego systemu wsparcia osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością koreluje z ustawicznym udzielaniem schronienia tym osobom oraz z objęciem ich pomocą w procesie usamodzielniania. Przejawami wypełniania celów Programu są m.in. możliwość zasiedlenia mieszkań wspomaganych w Zespole Mieszkalno-Integracyjnym, funkcjonowanie Noclegowni i Ogrzewalni lub prowadzenie „Akcji Zima”.

Jednym z instrumentów wdrażających koncepty określone w Programie jest Indywidualny Program Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności, na mocy którego to narzędzia w 2025 r. zapewniono łącznie wsparcie **3** osobom, z którymi zawarto 2 IPU, za sprawą których osoby te zasiedliły mieszkania wspomagane.

Charakterystyka Zespołu Mieszkalno-Integracyjnego z mieszkaniami wspomaganyimi ujęta została w podrozdziale 7.5.3., opis działalności Noclegowni i Ogrzewalni – odpowiednio w podrozdziałach: 7.5.4. i 7.5.5., natomiast omówienie „Akcji Zima znajduje się w podrozdziale 12.2.1.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.4. Program „Posiłek w szkole i w domu”

Celem pięcioletniego rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach. Poza tym elementem Programu jest wsparcie finansowe gmin w udzieleniu przez nie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczenia wynosi do 200% kryterium dochodowego, czyli 1 646,00 zł na osobę w rodzinie, i 2 020,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej. W 2025 r. wsparciem w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” objęto 316 dzieci, w tym: 102 dzieci (z 50 rodzin) skorzystało z dożywiania w postaci obiadów w szkołach, przedszkolach lub innych placówkach oświatowych. Ogółem w 2025 r. wydano 10 934 posiłki na łączną kwotę 93 604,83 zł. Całość tej sumy to wkład własny Miasta Kutno do Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Poza tym na ogólny koszt realizacji Programu składają się także 238 250,00 zł, czyli 544 świadczenia w formie zasiłku celowego na żywność dla 397 osób, finansowane z budżetu Miasta Kutno, oraz wyasygnowane z budżetu wojewody 583 314,00 zł z przeznaczeniem na 1 762 świadczenia w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku dla 382 osób. W takim razie rzeczywista liczba osób (mogących skorzystać zarówno ze wsparcia w formie zasiłku celowego na zakup posiłku, jak i zasiłku celowego na żywność) będących beneficjentami Programu wyniosła w 2025 r. **859** osób, a suma wydatkowanych na realizację tego celu środków finansowych to 915 168,83 zł.

Kwestia dożywiania dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, finansowanego z budżetu Miasta Kutno, została ujęta w podrozdziale 6.3.1.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.1.: Kutno - miasto dla dzieci i miasto dla młodych;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

12.1.5. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027

W związku z realizacją Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie współpracuje ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Kutnie, którego działalność dotowana jest z budżetu Miasta Kutno.

W 2025 r. ramach Programu realizowany był Podprogram 2024. W okresie raportowanym zakwalifikowano do Programu **386** rodzin (w których przebywało 716 osób), wśród nich 251 to jednoosobowe gospodarstwa domowe, a 135 - gospodarstwa wieloosobowe.

Wśród zakwalifikowanych do pomocy znalazło się 118 rodzin z dochodem do 100% kryterium dochodowego i 268 rodzin, których dochód wynosił od 100 do 200% kryterium dochodowego.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.1.: Kutno - miasto dla dzieci i miasto dla młodych;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.6. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie realizował w imieniu Miasta Kutno Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025. Program koordynowany był przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Całkowita wartość zadania wyniosła **1 378 816,58 zł**. Zadanie było w całości finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Celem Programu było ogólnodostępne wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami poprzez bezpłatną usługę asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, mającą na celu zapewnienie pomocy uczestnikowi Programu w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Wsparciem w formie asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością mogły zostać objęte:

- 1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności;
- 2) osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Rzeczywista liczba osób, które wzięły udział w Programie, według stanu na dzień 14.12.2025 r., czyli ostatniego dnia świadczenia usług asystenckich, wyniosła **144** osoby, wszyscy uczestnicy, to osoby powyżej 16. r.ż (119 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w tym 82 osoby to osoby z niepełnosprawnością sprzężoną; 25 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 18 osób to osoby z niepełnosprawnością sprzężoną); łączny zakres godzinowy zrealizowanych usług to 29 379 godzin, z tego: 25 157,5 godziny dla osób powyżej 16 r.ż. ze znacznym stopniem niepełnosprawności (w tym 18 529,5 godziny dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną); 4 221,5 godziny dla osób powyżej 16 r.ż. z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (w tym 2 907,5 godziny dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną). Rzeczywista liczba asystentów w tym okresie wyniosła 97 osób.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.2.: Aktywni seniorzy;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.3.: Miasto przyjazne dla osób z niepełnosprawnościami;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.7. Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

Od końca lipca 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie, w imieniu Miasta Kutno, realizował – koordynowany przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 (od początku 2025 r. Miasto Kutno realizowało ze środków samorządowych zadanie w zakresie usług teleopieki w ramach oceny i ewaluacji efektów Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 – Moduł II, tzw. opieka na odległość, z zamiarem przystąpienia do Programu na rok 2025).

Całość zadania w zakresie tego modułu wyniosła **75 000,00 zł**, z tego dotacja celowa z budżetu państwa opiewała na kwotę 60 000,00 zł, zaś wkład własny miasta wyniósł 15 000,00 zł.

Adresatami zadania byli seniorzy w wieku 65 lat i więcej, mający problem z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Usługi teleopieki to nowoczesna forma sprawowania opieki na odległość nad osobami wymagającymi pomocy wyposażonymi w opaski bezpieczeństwa, pozwalająca monitorować stan zdrowia tych osób, mająca na celu jak najszybszą reakcję, powiadomienie właściwych służb i udzielenie możliwie jak najszybszej pomocy.

W 2025 r. liczba rzeczywista osób korzystających z teleopaski wyniosła **38** osób.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.2.: Aktywni seniorzy;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.3.: Miasto przyjazne dla osób z niepełnosprawnościami;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.8. Program Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”

Od lutego 2022 r. na mocy uchwały Rady Miasta Kutno wdrożony został kolejny element polityki społecznej Miasta Kutna wspomagający osoby starsze – Program Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”. Celem Programu, koordynowanego przez Centrum Seniora, jest bezpłatna pomoc seniorom, którzy ponoszą tylko koszty

materiałów, w drobnych naprawach np. elektrycznych, hydraulicznych lub ślusarskich, które nie wymagają specjalistycznej wiedzy i uprawnień. Usługi naprawcze świadczy Samorządowa Spółdzielnia Socjalna w Kutnie.

Z Programu mogą skorzystać osoby, które ukończyły 70. rok życia, mieszkają w Kutnie, a ich dochód nie przekracza 323% kryterium dochodowego w pomocy społecznej, tj. w 2025 r.: 3 262,30 zł netto – dla osoby samotnej; 334% kryterium dochodowego w pomocy społecznej, tj. w 2025 r.: 2 748,82 zł netto – na osobę w rodzinie. Bez względu na sytuację materialną o usługi naprawcze mogą ubiegać się osoby w wieku powyżej 60 lat posiadający orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, znacznym, orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, orzeczenie o I lub II grupie inwalidzkiej.

W 2025 r., wydatkując na to zadanie **49 995,00 zł**, wykonano dla 75 seniorów łącznie 154 usługi, z tego: 83 usługi hydrauliczne, 9 usług elektrycznych, 62 usługi w zakresie napraw i konserwacji.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.2.: Aktywni seniorzy;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.3.: Miasto przyjazne dla osób z niepełnosprawnościami;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.9. Program „Asystent rodziny w 2025 r.”

Program „Asystent rodziny w 2025 r.” adresowany był do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W 2025 r. Ośrodek otrzymał z Funduszu Pracy środki finansowe w wysokości **84 952,88 zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie do wynagrodzeń i dodatku dla asystentów rodzin.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.10. Program „STABILNE ZATRUDNIENIE - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie zakończył realizację Programu „STABILNE ZATRUDNIENIE - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”, z którego skorzystał 1 uczestnik. W 2024 r. Ośrodek pozyskał dofinansowanie w 100% ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację tego zadania, wynoszące **34 000,00 zł**. Celem działania, zaplanowanego na okres 19.08.2024 r.-18.07.2025 r., było podniesienie

wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w administracji publicznej, a wsparcie polegało na podjęciu działań aktywizujących osoby z niepełnosprawnościami, takich jak: wyposażenie stanowiska pracy, zakup urządzeń i oprogramowania odpowiednio do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz charakteru zatrudnienia, zakup szkoleń w ramach programu dla zatrudnionej osoby z niepełnosprawnością. Cała kwota została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem, w szczególności na wyposażenie stanowiska pracy osoby z niepełnosprawnością oraz zakup urządzeń i oprogramowania.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.3.: Miasto przyjazne dla osób z niepełnosprawnościami;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.11. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”

W 2025 r. po raz wtóry nadarzyła się sposobność partycypowania w nowym rządowym Programie „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”, z której to okazji Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie skorzystał, pozyskując kwotę w wysokości **1 108 741,00 zł**. Celem programu jest wsparcie kadr pomocy społecznej poprzez dofinansowanie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w ww. Programie, realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, w postaci dodatku motywacyjnego wraz z kosztami składek od tego dodatku w latach 2024-2027. Dodatek motywacyjny w wysokości 1 000,00 zł brutto miesięcznie otrzymują osoby zatrudnione na umowę o pracę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.12. Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”

Podobnie jak w przypadku Programu omawianego w pkt 12.1.11., tak i wypadku Programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” 2025 r. stanowił drugą z kolei możliwość skorzystania z wzięcia udziału w Programie, z czego Ośrodek skorzystał, pozyskując kwotę w wysokości **65 840,79 zł**. Celem programu jest dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, w postaci dodatku motywacyjnego wraz

z kosztami składek od tego dodatku w latach 2024-2027. Dodatek motywacyjny w wysokości 1 000,00 zł brutto miesięcznie otrzymują osoby zatrudnione na umowę o pracę.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.1.13. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

Dotacja otrzymana w ramach rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, w wysokości 6 000,00 zł została spożytkowana na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Mieście Kutno.

Realizacja Programu wpisuje się w:

- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.2. Projekty

12.2.1. Projekt „Akcja Zima”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie razem z partnerami w 2025 r. w okresach zimowo-wiosennym (01.01.2025 r.-30.04.2025 r.) i jesienno-zimowym (01.10.2025 r.-31.12.2025 r.) prowadził „Akcję Zima”, która skierowana była do osób pozbawionych schronienia i zagrożonych bezdomnością, lecz również do osób starszych, niesamodzielnych, chorych, a także o niskich dochodach. „Akcja Zima” ma na celu uwrażliwienie środowiska lokalnego na tematykę bezdomności, jak i na niepozostawianie bez pomocy – szczególnie w tym czasie – osób potrzebujących wsparcia. Ponadto celem inicjatywy jest koordynacja współpracy zaangażowanych w akcję podmiotów ze społecznością Kutna, której to kooperacji intencją jest zabezpieczenie osób bezdomnych przed zamarzeniem i wychłodzeniem. Projekt ten jest prowadzony corocznie od 2005 r., a w 2025 r. dzięki niemu pomocą zostały objęte m.in. **302** osoby (z tego 182 osoby skorzystały z Noclegowni i Ogrzewalni, 120 osób otrzymało zasiłek celowy na opał [licząc okres trwania „Akcji Zima” wraz z wrześniem, kiedy to osoby zabezpieczają się na okres zimowy]; z zastrzeżeniem, iż jedna osoba mogła skorzystać z kilku wymienionych form wsparcia).

Charakterystykę funkcjonowania Noclegowni i Ogrzewalni ujęto w podrozdziałach odpowiednio: 7.6.4. i 7.6.5.

Realizacja Projektu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.5.: Miasto bezpieczne;**

- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.2.: Podnoszenie świadomości na temat oferty pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.2.2. Projekt „Adaptacja budynku przy ul. Majdany 1 w Kutnie na mieszkania wspomagane”

Za finalizację projektu pn. „Adaptacja budynku przy ul. Majdany 1 w Kutnie na mieszkania wspomagane”, współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020; Oś Priorytetowa VII – Infrastruktura dla usług społecznych Działanie VII.3 – Infrastruktura opieki społecznej, trzeba uznać rozpoczęcie funkcjonowania oddanego do użytku w 2020 r. Zespołu Mieszkalno-Integracyjnego z mieszkaniami wspomagany. Etapem realizacji projektu, poprzedzającym powstanie mieszkań, było przeszkolenie kadry pracowników Zespołu. Celem rozpisanego na lata 2020-2025 projektu, jakim jest działalność Zespołu, są: poprawa stanu infrastruktury publicznej, zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne, podniesienie jakości życia mieszkańców Kutna. Całkowita wartość projektu, którego beneficjentem jest Miasto Kutno, to kwota **2 698 025,91 zł**, w tym kwota pochodząca z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego to: 1 798 999,50 zł.

Omówienie działalności Zespołu Mieszkalno-Integracyjnego z mieszkaniami wspomagany zawarto w podrozdziale 7.6.3.

Realizacja Projektu wpisuje się w:

- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.**

12.2.3. Projekt partnerski „CIS na FUL”

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie realizował, jako jeden z wykonawców, we współpracy z innymi podmiotami, Projekt partnerski „CIS na FUL”. Inicjatywa, w 95% współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Priorytet FELD.07 „Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem”, Działanie FELD.07.05 „Integracja i społeczeństwo obywatelskie”, ma na celu powstanie dwóch Centrów Integracji Społecznej (CIS) – w Pabianicach i w Kutnie oraz aktywizację zawodową i społeczną łącznie 84 osób

wspieranych przez MOPS w Pabianicach oraz przez MOPS w Kutnie, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w wieku od 18 do 64 lat (w przypadku Kutna grupę docelową stanowi 36 osób, w 3 edycjach po 12 uczestników w każdej z nich). Zakładane wsparcie sprowadza się do indywidualnych oraz grupowych instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej, takich jak: praca socjalna, specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, obywatelskie, poradnictwo i wsparcie w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, kursy i szkolenia zawodowe oraz świadczenie integracyjne w CIS, trzydniowy wyjazd diagnostyczno-edukacyjno-integracyjny oraz jednodniowe wyjścia kulturalne, jak również ciepły posiłek każdego dnia roboczego. Wśród podmiotów zaangażowanych w realizację przedsięwzięcia znalazły się: Fundacja Centrum Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych w Łodzi jako lider (partner wiodący, wnioskodawca), Fundacja Usług Lokalnych w Pabianicach jako partner 1 (realizator), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie jako partner 2 (realizator) oraz Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach jako partner 3 (realizator). Budżet Projektu, przewidywanego w okresie 01.04.2025 r.-30.04.2028 r., to: **339 190,32 zł**, z tego: dofinansowanie: 339 190,32 zł, z zastrzeżeniem, że wskazane środki dotyczą budżetu przewidzianego do dyspozycji przez MOPS w Kutnie, nie całości budżetu Projektu.

Realizacja Projektu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutno 2030”.

12.2.4. Projekt „Nowe Horyzonty - Akademia Integracji Kutno”

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie realizował Projekt „Nowe Horyzonty - Akademia Integracji Kutno”. Projekt - w 95% współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Priorytet FELD.07 „Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem”, Działanie FELD.07.05 „Integracja i społeczeństwo obywatelskie” - jako cel nadrzędny stawia sobie aktywizację zawodową i społeczną 30 osób wspieranych przez MOPS w Kutnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w wieku od 18 do 64 lat (w 3 edycjach po 10 uczestników w każdej z nich). Wsparcie beneficjentów ma obejmować indywidualne oraz grupowe instrumenty aktywizacji społecznej i zawodowej, takie jak: specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, obywatelskie, poradnictwo i wsparcie w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, kursy i szkolenia zawodowe oraz staże zawodowe. Budżet Projektu, przewidywanego w okresie 01.04.2025 r.-30.09.2026 r., to: **1 035 131,25 zł**, z tego: dofinansowanie: 983 374,69 zł; wkład własny Miasta Kutno: 51 756,56 zł.

Realizacji Projektu wpisuje się w:

- **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.2.: Miasto wspomagające osoby zagrożone wykluczeniem;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutno 2030”.**

12.2.5. Projekt grantowy „Premia społeczna”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie zrealizował w 2025 r., zorganizowany przez Fundację Fundusz Współpracy w Warszawie, Projekt grantowy – „Premia społeczna”, finansowany ze środków Programu Operacyjnego FERS Działanie 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego (finansowanego ze środków europejskich w 82,52%, zaś ze środków krajowych w 17,48%). Cel inicjatywy stanowiło zwiększenie popytu na usługi społeczne świadczone przez podmioty ekonomii społecznej dla jednostek samorządu terytorialnego, przyczyniające się do zwiększenia dostępu do wysokiej jakości usług społecznych świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej w społeczności lokalnej oraz zachęcające jednostki samorządu terytorialnego do zamawiania usług społecznych w sektorze społecznym. Efektem z kolei miał być wzrost popytu wśród jednostek samorządu terytorialnego na usługi społeczne świadczone przez podmioty ekonomii społecznej. Zakresem działań koordynowanym przez MOPS w Kutnie była realizacja usług opiekuńczych w 2025 r. przez Fundację Serca dla Seniorów w Białymstoku; łącznie zrealizowano 30 600 godzin usług dla 110 osób. Budżet Projektu opiewał na kwotę **1 283 976,00 zł**, z tego: dofinansowanie: 350 000,00 zł (grant „Premia społeczna”), środki zabezpieczone w budżecie Miasta Kutno na realizację tego celu: 933 976,00 zł.

Realizacja Projektu wpisuje się w:

- **1. Cel strategiczny: Miasto społeczeństwa obywatelskiego; Priorytet 1.2.: Aktywne organizacje pozarządowe;**
- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.3.: Miasto przyjazne dla osób z niepełnosprawnościami;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- **„Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutno 2030”.**

12.2.6. Projekt „Rodzinka w Akcji”

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie przystąpił do realizacji, rozpiętego na okres: 01.08.2025 r.-31.08.2026 r., Projektu „Rodzinka w Akcji”, w 95% współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Priorytet FELD.07 „Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem”, Działanie FELD.07.12 „Usługi na rzecz rodziny”. Założenie Projektu obejmuje działania polityki integracji społecznej, której celem jest rozwój usług wspierania rodziny, w szczególności: dzieci, młodzieży, ich rodziców/opiekunów prawnych i młodych dorosłych, stanowiących łącznie grupę 42 podopiecznych MOPS w Kutnie (w czasie 3 edycji; w 2025 r. w I edycji udział wzięło 14 osób), poprzez cykl działań o charakterze specjalistycznym, edukacyjnym i profilaktycznym. Projekt ma na celu stworzenie przestrzeni do wspólnego rozwoju, integracji oraz wzmacniania więzi rodzinnych, zwiększenie poczucia własnej wartości uczestników, rozwój umiejętności społecznych, kreatywności oraz aktywności fizycznej, a także promowanie zdrowych

relacji w rodzinach. Główną intencją inicjatywy jest zwiększenie dostępności do usług z zakresu wspierania rodziny dzięki rozszerzeniu oferty placówki wsparcia dziennego (świetlicy profilaktyczno-wychowawczej „Rodzinka”) o zajęcia o charakterze specjalistycznym, edukacyjnym i profilaktycznym. Narzędziami wsparcia z kolei są m.in.: indywidualna ścieżka uczestnictwa w Projekcie dla dzieci i dorosłych uwzględniająca aktualną sytuację uczestników Projektu, specjalistyczne wsparcie psychologiczne, grupowy trening umiejętności społecznych z elementami arteterapii, zajęcia informatyczne z elementami robotyki, zajęcia nauki pływania na krytej pływalni, ferie w mieście ze świetlicą „Rodzinka”. Budżet Projektu kształtuje się na poziomie **549 443,75 zł**, z tego: dofinansowanie: 521 971,56 zł; wkład własny Miasta Kutno: 27 472,19 zł.

Realizacja Projektu wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.1.: Kutno - miasto dla dzieci i miasto dla młodych;**
  - **3. Cel strategiczny: Miasto solidarne z osobami w trudnej sytuacji życiowej; Priorytet 3.1.: Miasto wspierające rodziny;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

12.2.7. Warsztaty „Stwórzmy coś razem”

W ślad za pożądanym społecznie imperatywem intergeneracyjnej solidarności pracownicy Centrum Seniora zadzierzgnęli w 2025 r. współpracę z Przedszkolem Miejskim nr 8 „Promyczek” w Kutnie, tworząc grupę Montessori, tzn. grupę, w obrębie której jej członkowie edukują się poprzez wzajemne uczenie się od siebie, a czynnikiem ułatwiającym proces zdobywania wiedzy i umiejętności może być zróżnicowanie wiekowe uczestników zajęć. W ramach tej inicjatywy prowadzony jest cykl warsztatów międzypokoleniowych - „Stwórzmy coś razem”. W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy spotkania poświęcone, kolejno: rysunkom pastelami, wiszącym mobilom, wyklejaniu piankolina. Warsztaty obejmują nie tylko wspólne wykonywanie prac artystycznych, ale również polegają na zbiorowym czytaniu bajek, śpiewaniu piosenek, oddawaniu się zabawom ruchowym oraz na dzielenym z innymi procesie nabywania wiedzy.

Realizacja Projektu wpisuje się w:

- **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.1.: Kutno - miasto dla dzieci i miasto dla młodych;**
  - **2. Cel strategiczny: Miasto aktywne wobec wyzwań polityki społecznej; Priorytet 2.2.: Aktywni seniorzy**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

12.2.8. Warsztaty „Ni z gruszki, ni z pietruszki”

W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum Seniora, zawiązując nieformalną grupę inicjatywną mieszkańców Kutna - „Różyczki i ich spółka”, podjęli kolaborację ze Społeczną Fundacją Miasta Kutna, będącą patronem nieformalnej grupy, pozyskując - w ramach Lokalnego Programu Mikrograntów: Mikrograndy w Kutnie 2025 dofinansowanego ze środków Miasta Kutno realizowanego przez Centrum Opus - kwotę w wysokości 2 640,00 zł na realizację warsztatów pod nazwą

„Ni z gruszki, ni z pietruszki”. Zajęcia dotyczyły kulinariów, objęły dwa spotkania, a łącznie wzięło w nich udział 45 osób.

12.2.9. Warsztaty „Jesienny Festiwal - DynioweLove”

Drugą inicjatywą podjętą w 2025 r. przez pracowników Centrum Seniora, którzy utworzyli nieformalną grupę mieszkańców Kutna – „Artystki życia”, były warsztaty pod nazwą „Jesienny Festiwal – DynioweLove”. Podobnie jak w przypadku projektu opisanego w pkt 12.2.8., tak i teraz realizacja przedsięwzięcia możliwa była za sprawą współdziałania ze Społeczną Fundacją Miasta Kutna, która patronowała grupie w partycypacji w Lokalnym Programie Mikrograntów: Mikrogranty w Kutnie 2025 dofinansowanym ze środków Miasta Kutno realizowanym przez Centrum Opus. Kwota pozyskana w wysokości 3 520,00 zł została przeznaczona na realizację warsztatów, na które złożyły się dwa spotkania, polegających na wspólnym wykonywaniu przez seniorów i młodzież ozdobnych dyń, toreb, breloczków z filcu i pieczeniu dyniowych muffinek; w zajęciach uczestniczyło 47 osób.

12.3. Badania ankietowe

12.3.1. Badanie ankietowe oceniające jakość i potrzeby w zakresie usług opiekuńczych

Badanie zostało przeprowadzone przez Dział Pomocy Środowiskowej w kwietniu 2025 r. Uczestnikami anonimowego badania ankietowego, w liczbie 64 respondentów, były osoby korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w 2024 r. Jako cel wyznaczono ustalenie jakości świadczonych usług, a co za tym idzie ocenę zadowolenia ze świadczonej pomocy oraz poznanie opinii na temat wypełniania powierzonych obowiązków przez osoby udzielające usług. Ze sformułowanych w raporcie rezultatów badania można wysnuć wnioski, iż wymiar i zakres usług był zgodny z realnymi potrzebami badanych, realizacja świadczonej pomocy przebiegała prawidłowo, jakość wsparcia oceniona została pozytywnie, a osoby realizujące usługi opiekuńcze wykonywały je w sposób należyty.

Realizacja badań ankietowych wpisuje się w:

- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej;**
  - **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.2.: Podnoszenie świadomości na temat oferty pomocy społecznej**
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

12.3.2. Badanie ankietowe oceniające jakość i potrzeby w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych

Badanie zostało przeprowadzone przez Dział Usług Specjalistycznych i Dział Pomocy Środowiskowej w okresie czerwiec-sierpień 2025 r. Docelową grupą badawczą, liczącą 25 respondentów, były osoby korzystające z pomocy społecznej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w 2024 r. Cel anonimowego badania ankietowego stanowiła ocena jakości świadczonych usług, w tym poznanie stopnia zadowolenia beneficjentów z usług oraz ewaluacja wywiązywania się z obowiązków przez osoby świadczące usługi. Ujęte w raporcie wyniki z badania wskazują, że: po pierwsze – wymiar i zakres

świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych był dostosowany do potrzeb respondentów, po drugie – świadczeniobiorcy byli zadowoleni ze specjalistów realizujących usługi, którzy – w opinii ankietowanych – byli fachowi, rzetelnie wykonywali swoje zadania i na bieżąco rozwiązywali zaistniałe problemy.

Realizacja badań ankietowych wpisuje się w:

- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.2.: Podnoszenie świadomości na temat oferty pomocy społecznej**

- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

12.4. Prace Zespołu ds. rozwoju i integracji społecznych

W 2024 r. Zarządzeniem Nr 19/2025 Prezydenta Miasta Kutno z dnia 17 listopada 2025 r. w sprawie powołania Zespołu ds. rozwoju i integracji usług społecznych ustanowiony został zespół, którego skład współtworzą pracownicy Ośrodka. Zadanie zespołu stanowi przygotowanie rekomendacji dotyczących zasadności utworzenia Centrum Usług Społecznych, wraz z ewentualnymi propozycjami organizacyjnymi i usługowymi oraz harmonogramem i terminarzem wdrożenia jego powstania.

Prace zespołu wpisują się w:

- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej;**
- **4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.2.: Podnoszenie świadomości na temat oferty pomocy społecznej**

- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

12.5. Działalność informacyjno-promocyjna Ośrodka

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie prowadził nieodzowną dla każdej instytucji publicznej działalność w wymiarze informacyjno-promocyjnym, dotyczącą zakresu zadań Ośrodka. Działalność informacyjno-promocyjna objęła m.in.:

- udział w przygotowaniu i realizacji Kutnowskich Dni Seniora (por. podrozdział 7.6.1.);
- organizację i przeprowadzenie jednej edycji warsztatów edukacyjnych „Szkoła dla Rodziców” (por. podrozdział 12.1.1.);
- współpracę z Radą Seniorów Miasta Kutno;
- współdziałanie z partnerami przy prowadzeniu „Akcji Zima”, w tym kolportaż plakatów (por. podrozdział 12.2.1.);
- współorganizację certyfikowanej konferencji metodycznej zatytułowanej „Człowiek w świecie wielowymiarowego ryzyka” (por. podrozdział 12.1.2.);
- udział pracowników Ośrodka w wystąpieniach medialnych oraz sporządzanie przekazywanych do lokalnych mediów informacji, not i komunikatów zapowiadających czy podsumowujących działania, akcje, programy, projekty lub inicjatywy podejmowane przez Ośrodek w zakresie szeroko pojętej pomocy społecznej;
- prowadzenie stron internetowych Ośrodka: podmiotowej i Biuletynu Informacji Publicznej oraz aktualizowanie informacji i ogłoszeń na niej zamieszczanych;

- prowadzenie fanpage'ów Ośrodka i Centrum Seniora na portalu społecznościowym Facebook.

Działalność tego rodzaju wpisuje się w:

- 4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.1.: Wzmacniany potencjał systemu pomocy społecznej;
- 4. Cel strategiczny: Miasto doskonalące system pomocy społecznej; Priorytet 4.2.: Podnoszenie świadomości na temat oferty pomocy społecznej
- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kutna 2030”.

* * *

Tabela 25. Aktywność programowo-projektowa Ośrodka w 2025 r. w ujęciu finansowym.

Lp.	Typ	Wysokość pozyskanych środków finansowych [w zł]	Wysokość środków finansowych pochodzących z wkładu Miasta Kutno [w zł]	Łącznie [w zł]	Wysokość środków wydatkowanych w 2025 r. [w zł]
1.	Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025	1 378 816,58	0,00	1 378 816,58	1 290 661,92
2.	Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 (Moduł II; teleopieka)	60 000,00	15 000,00	75 000,00	59 983,46 (w tym wartość dotacji: 47 983,46)
3.	Program „Asystent rodziny w 2025 r.”	85 089,52	0,00	85 089,52	84 952,88
4.	Program „Posiłek w szkole i w domu”	583 314,00 (kwota wydatkowana)	331 854,83 (kwota wydatkowana)	915 168,83 (kwota wydatkowana)	915 168,83 (w tym wartość dotacji: 583 314,00)
5.	Projekt „Nowe Horyzonty - Akademia Integracji Kutno”	983 374,69	51 756,56	1 035 131,25	56 996,90 (w tym wartość dotacji: 54 147,05)
6.	Projekt Partnerski „CIS na FUL”	339 190,32	0,00	339 190,32	108 164,33
7.	Projekt grantowy - „Premia społeczna”	350 000,00	933 976,00	1 283 976,00	999 559,48 (w tym wartość dotacji: 350 000,00)
8.	Projekt „Rodzinka w Akcji”	521 971,56	27 472,19	549 443,75	34 777,42 (w tym wartość dotacji: 33 037,12)
9.	Program „STABILNE ZATRUDNIENIE -	34 000,00	0,00	34 000,00	0,00

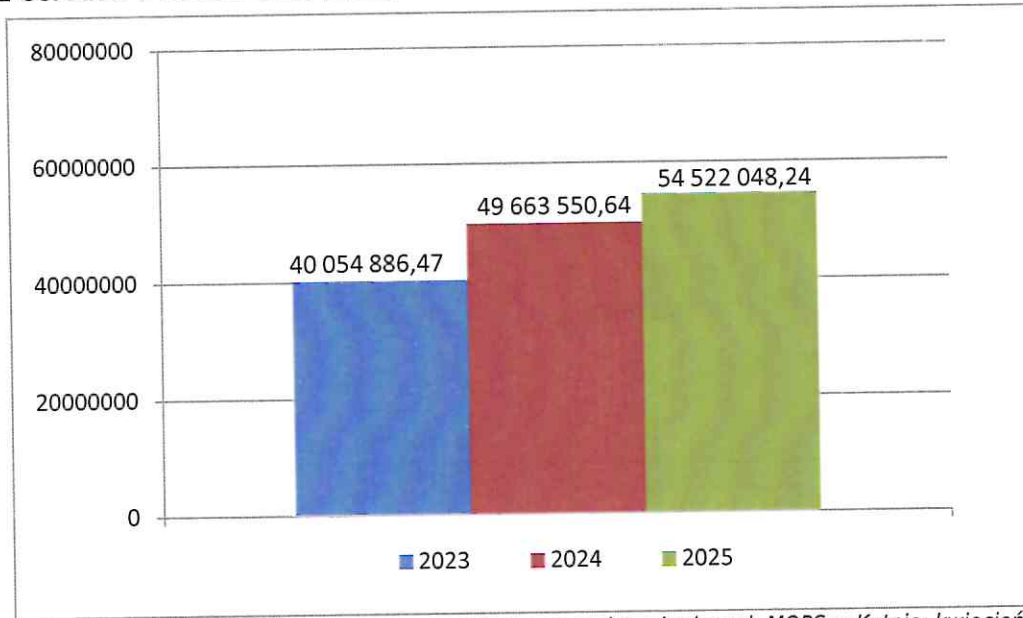
	osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”				
10.	Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	1 108 741,00	0,00	1 108 741,00	1 083 250,83
11.	Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	65 840,79	0,00	65 840,79	65 613,94
12.	Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030	6 000,00	0,00	6 000,00	5 999,97
13.	Program Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”	0,00	50 000,00	50 000,00	49 995,00
Suma środków		5 516 338,46	1 410 059,58	6 926 398,04	4 755 124,96 (w tym wartość dotacji: 3 707 125,50)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

13. Wydatki i dochody oraz ich struktura

W 2025 r. całościowo wydatki, wynosząc 54 522 048,24 zł, zwiększyły się w stosunku do 2024 r. o 4 858 497,60 zł, a w odniesieniu do 2023 r. o 14 467 161,77 zł.

Wykres 38. Wydatki [w zł], zarówno z budżetu gminy, jak i budżetu państwa, poniesione przez Ośrodek w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Przyczyn dynamiki zmian w wysokości wydatków rok do roku, porównując 2025 r. z 2024 r., można dopatrywać się w pojawieniu się nowych zadań związanych z realizacją programów i projektów, we wzroście wysokości świadczeń, a także w wysokich kosztach utrzymania, na co z pewnością wpływ wywarł wzrost wysokości wynagrodzenia minimalnego.

Trzeba uwypuklić, iż warunkowana wieloma czynnikami z domeny polityki społecznej sytuacja w obszarze pomocy społecznej jest do tego stopnia dynamiczna, że wszelkiego rodzaju prognozy, nawet odnoszące się jedynie do uchwycenia generalnych tendencji, są obarczone dużym ryzykiem niespełnialności.

Tabela 26. Struktura wszystkich wydatków Ośrodka [w zł po zaokrągleniu do jedności] w podziale na rozdziały, za lata 2023-2025.

Rozdział	Realizacja zadań	2023			2024			2025		
		Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Programy/ projekty
85202	Centrum Seniora	1 468 594	X	1 625 286	X	1 639 844	X			X
85205	przemoc domowa	124 716	X	48 163		41 809		6 000		X
85213	ubezpieczenia zdrowotne przy zasiłkach stałych	X	141 316	857			209 504	280 685		X
85214	zasiłki celowe, okresowe i inne oraz pomoc państwa w naturze	3 953 976	415 455	4 638 162		4 732 049		429 716		X
85215	1 dodatki mieszkaniowe	2 949 824	X	3 157 667	X	3 203 322	X			X
	2 bon energetyczny	X	X	X		X		5 589		X
85216	zasiłki stałe	X	1 648 473	X		X		3 182 743		X
85219	1 utrzymanie Ośrodka	6 127 647	863 960	7 400 315		8 283 171		1 780 201		X
	2 opiekun prawny - wynagrodzenie za sprawowanie opieki	X	40 642	X		X		54 309		X
	3 kurator - wynagrodzenie za sprawowanie opieki	2 800	X	4 800		4 800		X		X
	4 PFRON - Program "STABILNE ZATRUDNIENIE"	X	X	X		X		X		X
85220	Kompleks Terapeutyczno-Integracyjny "Wspólny Dom"	437 161	X	534 476	X	585 601		X		X
	2 Zespół Mieszkalno-Integracyjny z mieszkańcami wspomaganyymi	370 197	X	428 063		448 204		X		X

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KUTNIE

ul. Warszawskie Przedmieście 10a, 99-300 Kutno

e-mail: sekretariat@mops.kutno.pl

www.mops.kutno.pl

tel. 24 253 78 47, 24 253 44 46,

24 253 43 09, 24 254 95 68

NIP: 775-18-13-138 REGON: 004730497

Rozdział	Realizacja zadań	2023		2024		2025		Programy/ projekty
		Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	
85228	3 dodatek motywacyjny	X	X	X	49 176	X	97 712	X
	1 usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 057 259	185 058	1 156 367	204 941	999 559	174 896	X
	2 dofinansowanie do usług specjalist. i rehabilit.	153 681	X	166 140	X	226 486	X	X
	3 usługi sąsiedzkie	X	X	0	X	0	X	X
85230	Program „Posiek w szkole i w domu”	338 594 (wkład własny gminy do Programu finansowany z rozdziału 85214)	618 524	335 429 (wkład własny gminy do Programu finansowany z rozdziału 85214)	591 593	331 855 (wkład własny gminy do Programu finansowany z rozdziału 85214)	583 314	X
85295	1 Noclegownia	531 440	X	605 753	X	720 652	X	X
	2 Ogrzewalnia	156 659	X	171 700	X	198 080	X	X
	3 piecza zastępcza - placówki opiekuńczo-wychowawcze	878 844	X	953 653	X	1 116 253	X	X
	4 kwarantanna izolacja	X	X	0	X	0	X	X
	5 pomoc Ukrainie	X	X	X	X	X	566 229	X
	6 dodatek ostonowy	X	X	X	640 732	X	X	X
	7 Program POMOST/TT-Pomoc	X	X	X	8 400	X	10 332	X

Rozdział	Realizacja zadań	2023			2024			2025		
		Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Programy/ projekty
85322	8	X	X	X	X	X	X	X	X	350 000
	9	X	X	X	X	X	X	X	X	108 164
	10	X	X	X	X	X	X	X	X	56 997
	11	X	X	X	X	X	X	X	X	34 777
85322	Fundusz Pracy – asystent rodziny	X	X	X	X	88 860	X	X	84 953	X
85415	pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	1 016	4 064	580	2 319	461	1 844			X
85502	świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, świadczenie „Za życiem”, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenie wychowawcze	403 295	16 203 429	467 594	19 957 851	385 168	22 358 747			X
85503	Karta Dużej Rodziny	X	3 172	X	1 576	X	944			X
85504	1 wspieranie rodziny – asystent rodziny – dodatek motywacyjny	491 328	38 631	512 376	30 605	612 690	65 614			X
	2 Różane Wsparcie	X	X	X	X	58 000	X	X	X	X
85508	piecza zastępcza - rodzinna	444 047	X	520 234	X	592 976	X	X	X	X
85513	ubezpieczenia zdrowotne przy świadczeniach rodzinnych	X	307 102	X	379 468	X	389 160			X
85595	Program Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”	32 576	X	49 976	X	49 995	X			X

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KUTNIE

ul. Warszawskie Przedmieście 10a, 99-300 Kutno

e-mail: sekretariat@mops.kutno.pl

www.mops.kutno.pl

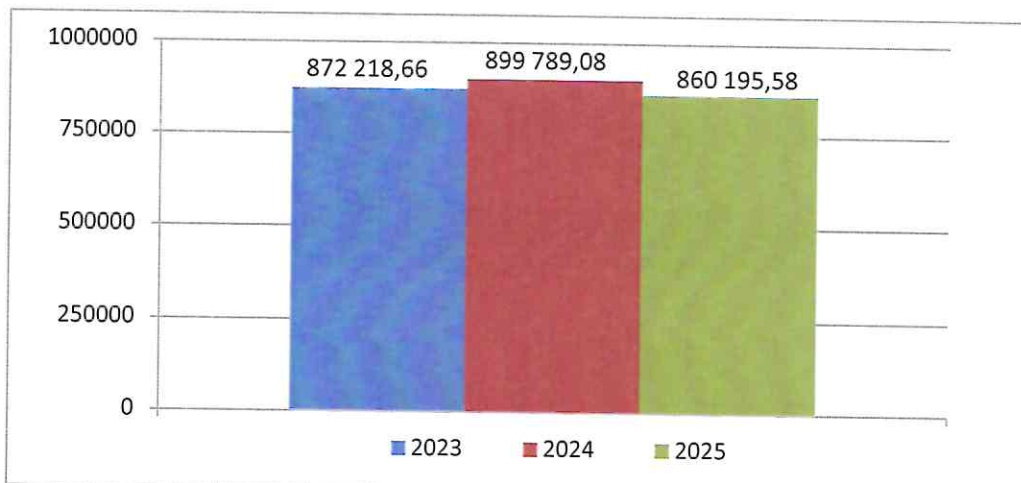
tel. 24 253 78 47, 24 253 44 46,

24 253 43 09, 24 254 95 68

NIP: 775-18-13-138 REGON: 004730497

Rozdział	Realizacja zadań	2023		2024		2025		Programy/ projekty
		Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	Budżet gminy	Budżet państwa	
		19 585 060	20 469 826	22 442 162	27 221 388	23 899 120	30 072 988	549 938
	RAZEM		40 054 886		49 663 550		54 522 046	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wykres 39. Dochody Miasta Kutno [w zł] z zadań własnych realizowanych przez Ośrodek w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

Wpływy do budżetu Miasta Kutno w ostatnich trzech lata kształtują się na zbliżonym poziomie, najwyższą wartość osiągając w 2024 r., wynoszącą 899 789,08 zł, tj. o 39 593,50 zł więcej wobec 2025 r. oraz o 27 570,42 zł więcej w zestawieniu z 2023 r.

Tabela 27. Struktura dochodów Miasta Kutno [w zł] z zadań własnych realizowanych przez Ośrodek w 2025 r.

Lp.	Rozdział	Paragraf	Źródła wpływów	Wpływy
1.	85202 - Centrum Seniora - Sekcja Dziennego Domu Pomocy Społecznej	0830	obiady	226 574,46
2.	85214 - Zasiłki i pomoc w naturze w ramach zadań własnych i zleconych gminie	0970	opłaty z tytułu pobytu w schronisku	19 497,92
3.	85219 - Utrzymanie Ośrodka	0920	odsetki bankowe	38 286,45
4.	85220 - Kompleks Terapeutyczno-Integracyjny „Wspólny Dom” - Sekcja Mieszkań Treningowych i Wspomaganych	0970	opłaty z tytułu pobytu w mieszkaniach treningowych i wspomaganych	86 623,11
5.	85228 - Usługi opiekuńcze	0830	wpływy z usług opiekuńczych	276 190,58
6.	85228 - Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0830	wpływy z usług - rehabilitacji	782,00
		2360	wpływy ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8,00
7.	85502 - Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2360	dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji	

			rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami:	
			a) wpływy z zaliczki alimentacyjnej	9 265,74
			b) wpływy z funduszu alimentacyjnego	202 967,32
Suma dochodów				860 195,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kutnie; kwiecień 2026 r.

14. Podsumowanie

Intencją niniejszej pracy stanowiło opracowanie i przedstawienie realizacji zadań pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie. W orbicie zainteresowań sprawozdania przeglądowego znajdowało się kompleksowe uporządkowanie i ogólne scharakteryzowanie funkcjonowania modelu pomocy społecznej w oparciu o jego wielowątkową analizę. Tym niemniej nie uchodziło za zauważenie, iż studium to wyznaczyło jedynie krąg widzenia, nakreśliło horyzont konceptualny, identyfikując mnogość zagadnień składających się na tematykę związaną z paradygmatem systemu pomocy społecznej w Kutnie. Podejmując w trakcie badania prowizoryczne próby sprobematyzowania układów zależności, odniesień i wzajemnych relacji między poszczególnymi elementami czy działaniami pomocowymi, organizujących dynamiczną sieć uniwersum społecznego, niejednokrotnie analiza wkraczała na pole metapolityki społecznej, tj. reguł, zasad, wartości i idei rządzących namysłem nad uprawianiem przez Miasto Kutno polityki społecznej.

W dobie postępujących tendencji starzenia się i zmian struktury demograficznej, grożących brakiem zastępowalności pokoleń, oraz w obliczu sytuacji poepidemicznej, redefiniującej dotychczasowe obszary życia, a także biorąc pod uwagę dwa kryzysy, tj. kryzys uchodźczy i kryzys energetyczny, z których konsekwencjami również w 2025 r. – choć w mniejszym stopniu niż miało to miejsce w latach ubiegłych – przyszło się zmagać, polityka społeczna prowadzona w obrębie lokalnej społeczności staje się przestrzenią pełną wyzwań. Skuteczne wdrażanie polityki odpowiadającej na bieżące problemy społeczne, a zarazem uwzględniającej konieczność elastycznego planowania celów i ich ewaluacji, dokonywania zmian oraz przemodelowania wykorzystywanych metod – polega na odpowiednim zarządzaniu infrastrukturą, kadrami oraz nakładami finansowymi przeznaczonymi na zadania użyteczności publicznej z zakresu pomocy społecznej.

Minione lata naznaczone były dotkliwymi następstwami wynikającymi z epidemii. W 2022 r. zaś cały kraj dotknięty został równie poważnymi wyzwaniami w postaci konsekwencji napadu Rosji na Ukrainę, a tym samym – falą migracji na terytorium Polski obywateli Ukrainy, jak również destabilizacją na rynku energetycznym determinującą wzrost kosztów nośników energii. Rok 2025 zapisze się jako czas relatywnie spokojniejszy od poprzedzających go miesięcy, szczególnie tych, dla których cezurami był początek i koniec roku 2022. Jednakowoż wspomniane zjawiska o charakterze geopolitycznym poprzez implikowane przez siebie perturbacje generujące podniesienie cen energii oraz, ujmowany w estymacji indeksowej, skok inflacji (według danych Głównego Urzędu Statystycznego poziom wskaźnika średniorocznej inflacji wyniósł w 2025 r. 103,6, co oznacza wzrost cen o 3,6% w konfrontacji z 2024 r., jak również przez wymuszone reakcje przeciwdziałające negatywnym skutkom tychże okoliczności także poniekąd w 2025 r. dyktowały konieczność podjęcia działań w obliczu napotykanym trudności.

Dane i statystyki za 2025 r. gromadzone w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kutnie w sposób miarodajny przedstawiają skalę i zróżnicowanie problemów oraz strukturę mierzących się z nimi grup społecznych. Tym samym pisane na ich podstawie sprawozdania, przedkładane władzom samorządowym, rzetelnie ukazują zagadnienia z dziedziny pomocy społecznej i kształtujące się w jej obrębie zadania, którym społeczności i jej władzom przyjdzie stawić czoło.

Najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy prezentują się następująco:

1. Względna stabilizacja z akcentem zwyżkowym w zakresie liczby rodzin objętych pomocą społeczną (bez uwzględniania liczby rodzin objętych pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej), przy jednoczesnej rosnącej liczbie osób w tych rodzinach;
2. wzrost rzeczywistej liczby rodzin objętych pomocą społeczną zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej;
3. zmniejszenie się liczby rodzin wspartych wyłącznie w postaci pracy socjalnej;
4. 64% beneficjentów pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej stanowią osoby samotnie gospodarujące;
5. blisko co druga rodzina objęta wsparciem w zakresie ustawy o pomocy społecznej (bez względu na to czy wśród rodzin pełnych, czy niepełnych) to rodzina z jednym dzieckiem;
6. niemal ośmiu na dziesięciu emerytów i rencistów, będących destynatorami, odbiorcami pomocy społecznej, to osoby żyjące samotnie;
7. niezmiennie do czterech najczęściej wskazywanych powodów ubiegania się o pomoc należą: niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie;
8. niewielkie przyrosty sumarycznej liczby osób korzystających ze wsparcia w obrębie trzech z czterech głównych przyczyn występowania o pomoc społeczną, przy równoczesnych relatywnych spadkach lub stabilizacji w przypadku pozostałych powodów niemal wszystkich powodów;
9. interferencja, nakładanie się, wzajemne oddziaływanie na siebie różnych powodów, np. ubóstwo powiązane jest z bezrobociem, ciężką i długotrwałą chorobą czy niepełnosprawnością;
10. obowiązywanie zauważonej kilka lat wcześniej zmiany kategorii powodów ubiegania się o pomoc - ze strukturalnych, globalnych, o charakterze makro (np. ubóstwo, bezrobocie) na jednostkowe, indywidualne, o charakterze mikro, uzależnione od stanu zdrowia (np. niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba);
11. niepokojące wskaźniki obciążenia demograficznego, sygnalizujące zagrożenie depopulacją;
12. niższa liczby świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych pobieranych przez seniorów;
13. zmniejszenie się wartości wskaźnika deprivacji lokalnej;
14. wywołany głównie skalą inflacji wzrost wydatków przeznaczonych na realizację zadań w obrębie pomocy społecznej;
15. delikatny wzrost liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej

skorelowany ze zwiększeniem się wydatków w tym obszarze;

16. przyrost liczby osób korzystających z usług opiekuńczych powiązany z rosnącą liczbą zrealizowanych usług i wzrostem wydatków w tym zakresie;
17. spadek liczby osób, za które Miasto Kutno częściowo pokrywa koszty pobytu w domach pomocy społecznej, przy jednoczesnym wzroście wydatków na to zadanie;
18. wzrost wydatków przeznaczonych na świadczenia rodzinne oraz na dodatki mieszkaniowe;
19. redukcja wydatków związanych z realizacją pomocy obywatelom Ukrainy;
20. zdecydowany spadek wydatków na realizację świadczeń przeciwdziałających kryzysowi energetycznemu;
21. zwiększona aktywność programowo-projektowa Ośrodka;
22. wzrost całościowo wydatków dokonanych przez MOPS w Kutnie.

Fakt, że grupa mieszkańców Kutna starających się o pomoc społeczną ze strony Ośrodka, nie wliczając w to kategorii rodzin objętych wsparciem wyłącznie w postaci pracy socjalnej, osiągnęła stan względnej równowagi, powinien jawić się jako korzystny prognostyk. Pomimo to warto mieć świadomość, iż to osoby tworzące tkankę miejską, które należy wspomagać w ułatwianiu im wydzwignięcia się z trudnych sytuacji życiowych m.in.: bezrobocia, niepełnosprawności czy ubóstwa.

Całościowy rozmiar świadczonej pomocy z racji ustabilizowania się liczby potrzebujących przybrał kształt zadowalający, nie może być jednak postrzegany w oderwaniu od nasilenia zbiegania się, skorelowania ze sobą przyczyn ubiegania się o pomoc.

Co prawda różnorodność powodów występowania o wsparcie nie uległa redukcji, jednak problematycznym staje się ich sprzężenie, pogłębiająca się współzależność. Szczególnie wrażliwe na terenie miasta Kutna ogniska przyczyn, jak chociażby niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, wystąpiły w 2025 r. z wyższym indeksem liczbowym niż rok wcześniej, podobnie rzecz ma się w wypadku bezrobocia; z kolei ubóstwo nie występuje już z taką ilościową regularnością jak w latach poprzednich. Dodatkowo poważnym wyzwaniem dla Kutna stało się splecenie powodów, ich współwystępowanie w wielu gospodarstwach domowych. Przyczyny, które można określić mianem strukturalnych, tj. bezrobocie i połączone z nim ubóstwo, a szczególnie ich natężenie, sukcesywnie są eliminowane lub ograniczane, na co wydatnie wpływa polityka samorządowa Miasta Kutna. Skala zatrudnienia na lokalnym rynku może być stymulowana odpowiednią polityką gospodarczą miasta. Symptomatycznym probierzem pozytywnej tendencji dostrzegania tej interakcji jest całość działań skoncentrowana na poszerzaniu, rozwijaniu i promowaniu Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Podstrefy Kutno. Abstrahując od stosunkowo zamortyzowanej i względnie dobrej sytuacji na rynku pracy, w obrębie której jednakowoż odnotowano w 2025 r. wahnięcie *in minus*, tzn. przyrost osób bezrobotnych, trzeba podkreślić, że w 2025 r., podobnie jak w latach 2024-2023 r., główną zmienną oddziałującą tak na kondycję materialną

mieszkańców Kutna, jak i na stan finansów samorządu był podyktowany skalą inflacji wzrost cen.

Sprzężenie przyczyn zapotrzebowania na pomoc ze strony Ośrodka, ich swoista interdependencja, współzależność jest czynnikiem potęgującym trudność w przeciwdziałaniu im, jak również neutralizowaniu i równoważeniu negatywnych skutków ich przejawów. Od kilku lat zauważalne jest przeniesienie akcentów kładzionych na powód zwracania się o pomoc. Z bardziej strukturalnych czy globalnych, jak ubóstwo czy bezrobocie, na jednostkowe, indywidualne, odwołujące się do - warunkowanej szczególnie przez wiek - kondycji zdrowotnej: niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Jest to połączone z największym odsetkiem osób samotnie gospodarujących pośród świadczeniobiorców, z coraz znaczącym udziałem osób starszych w społeczności lokalnej, z popytem na wyższej jakości usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz z bezwzględną koniecznością większej dostępności usług medycznych, w tym w szczególności geriatrycznych.

Potwierdzenia powyższych rozważań można doszukać się w danych za 2025 r. dotyczących struktury rodzin najczęściej korzystających ze środowiskowego i instytucjonalnego wsparcia kutnowskiego Ośrodka. W przeważającej mierze są to albo osoby prowadzące jedno- lub dwuosobowe gospodarstwa domowe: zwykle emeryci (przede wszystkim seniorzy) i renciści lub zasiłkobiorcy stali bądź osoby niezaradne życiowo wspierane pomocą w postaci wyłącznie pracy socjalnej albo rodzic samotnie wychowujący dziecko.

Ważką kwestią w kontekście skali usługobiorców będących seniorami - stanowiącymi w 2025 r. 38% beneficjentów pomocy społecznej, wliczając w to rodziny korzystające wyłącznie z pracy socjalnej, co oznacza identyczny odsetek jak w 2024 r. - pozostaje ustawa obniżająca wiek emerytalny, która weszła w życie 01.10.2017 r. Póki co z danych, którymi Ośrodek dysponuje, wynika, że w 2025 r. w odniesieniu do 2024 r. zaobserwowano spadek liczby świadczeń kierowanych do seniorów, która i tak jest znacząca. Co więcej, wraz z poprawiającymi się od kilku dekad warunkami egzystencji i stylu życia, przyczyniającymi się do wzrastającej długości funkcjonowania w środowisku, demograficzna perspektywa jawić się może jako jedno z najistotniejszych ujęć określania długofalowych i strategicznych celów polityki rozwojowej miasta. Kiedy dodamy do tego niepokojące wskaźniki demograficzne alarmujące, że mieszkańców Kutna może czekać depopulacja, czyli zmniejszenie liczby ludności, oraz dominacja ilościowa osób starszych, w dużej mierze samotnych, to oczywistą stanię się dyrektywa, że trzeba wnikliwie przyglądać się tworzącym się tendencjom, albowiem za kilka lat Miasto Kutno może mieć do czynienia z rosnącym wymogiem zapewnienia opieki krótko- i długoterminowej oraz ze zwyżką wydatków socjalnych adresowanych do seniorów. Nadto niebagatelną rolę w tym kontekście odgrywają zmiana modelu rodziny i przekształcenie praktyk społecznych wywiedzione z profilu relacji międzyludzkich, mogące prowadzić w ostateczności do deficytu potencjału opiekuńczego.

W najbliższej przyszłości, na skutek widocznych już w 2017 r., a potwierdzonych w latach 2018-2025, zmian odnoszących się zarówno do pokażnej puli osób korzystających z pomocy z racji niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej

choroby – a tym samym przy przypuszczalnie wysokim, i rosnącym ze względu na oczekiwaną i pożyteczną społecznie zmianę kryterium dochodowego kwalifikującego do nieodpłatnego korzystania z niektórych usług, popycie na usługi opiekuńcze finansowane przez miasto – jak i związanych ze wzrastającą grupą żyjących samotnie, Miasto Kutno może stanąć w obliczu konieczności zapewnienia takim osobom godnych warunków życiowych w placówkach stacjonarnych szczególnie do tego przeznaczonych, np. w domach pomocy społecznej. Osobną kwestią pozostaje to, że z uwagi na potrzebę powstrzymania odpływu z rynku pracy osób w wieku produkcyjnym, które niejednokrotnie były do tego zmuszane z powodu obowiązku zajęcia się schorowanym rodzicem (najczęściej odnosi się to do kobiet), wskazane jest rozważenie poszerzenia dostępności i różnorodności oferty usług opiekuńczych tak w środowisku (deinstytucjonalna pomoc), jak i, gdy nie istnieją inne rozwiązania, w instytucjonalnych placówkach opieki. Jednym z godnych rozważenia pomysłów są np.: rozwiązanie dotyczące stosowalności usług sąsiedzkich, koncept związany siecią opiekunów dziennych lub idea zakładów opiekuńczo-leczniczych, w których osoby przebywające miałyby kompetentną i całodobową pomoc.

Warto w tym miejscu poczynić socjologiczne spostrzeżenie wskazujące, że w miejsce funkcji, którą jeszcze nie tak dawno sprawowała rodzina, współcześnie z coraz większą intensywnością, wymuszona być może przez dialektykę rewizji w podejściu do życia z reorientacjami wartości, zaczyna wkraczać – a proces ten (w zależności od poglądów) godzi się poczytywać jako jedno z oblicz urzeczywistniania opiekuńczej roli państwa albo przejaw etatystycznej ingerencji w sferę życia prywatnego – domena świadczenia usług publicznych, administracja tyleż wspierająca, co *par excellence* usługowa. Odbywa się to przez konieczność wzmożonej gotowości sektora publicznego, np. samorządu terytorialnego w postaci jego jednostek organizacyjnych z przestrzeni polityki społecznej, jakimi są ośrodki pomocy społecznej wraz z ich instrumentarium pomocowym, do zapewnienia pomocy, chociażby w segmencie usług opiekuńczych, w skali znacznie większej aniżeli przednio.

Kontynuując, niepodobnieństwem byłoby nie zaznaczyć, iż w przypadku wsparcia środowiskowego na uwagę zasługuje wprowadzona do ustawy o pomocy społecznej z mocą obowiązującą od listopada 2023 r. uzupełniająca wobec usług opiekuńczych usługa sąsiedzka. Ta forma wsparcia może być świadczona w zakresie pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, prostej podstawowej opieki higieniczno-pielęgnacyjnej – czynności podstawowych, które nie wymagają specjalistycznego przygotowania, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienia kontaktów z otoczeniem, a jednym z warunków określających osobę mogącą być wykonawcą tych usług jest – jak sama nazwa wskazuje – to, aby była to osoba zamieszkująca w okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie. Innym, pochodzącym z domeny wsparcia deinstytucjonalnego, ciekawym, systemowym rozwiązaniem jest rozwinięcie – na kształt Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – sieci opiekunów dziennych dla starszych osób. Specjalnie przygotowane osoby, legitymujące się należytyimi kompetencjami, mogłyby tworzyć sieć domowej opieki nad osobami starszymi, gwarantując im wysoką jakość pomocy, eliminując poprzez to niezbędność budowy zaplecza infrastrukturalnego.

Z kolei placówki zbliżone profilem do zakładów opiekuńczo-leczniczych byłyby kolejnym etapem wsparcia, znacznie bardziej zinstytucjonalizowanym i fachowym

aniżeli pomoc rodziny czy sąsiadów, lecz jednocześnie stwarzałyby fazę przejściową, tymczasową, przed umieszczeniem osoby w domu pomocy społecznej.

Na kanwie powyższych rozważań trzeba uwypuklić, iż w 2025 r. w Kutnie realizowany był Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, którego intencją było ogólnodostępne wsparcie dla osób niepełnosprawnych poprzez bezpłatną usługę asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, mającą na celu zapewnienie pomocy uczestnikowi Programu w wykonywaniu codziennych czynności. Beneficjentami Programu były 144 osoby, którym usługi asystenckie zwiększyły szansę na funkcjonowanie w życiu społecznym w wymiarze, który dotychczas dla nich był, być może, niemożliwy lub trudno dostępny.

Obok osób samotnych i seniorów drugą znaczącą subpopulacją odbiorców usług kutnowskiego Ośrodka tworzą rodziny z jednym dzieckiem bądź z dziećmi. W 2025 r. w stosunku do 2024 r. nastąpił spadek liczby rodzin (pełnych lub niepełnych) z dziećmi objętych pomocą społeczną (formami pieniężną lub niepieniężną bądź pracą socjalną – określonymi w ustawie o pomocy społecznej), co przełożyło się też na zmniejszenie się udziału tej grupy w całości adresatów form pomocy społecznej: z 24% w 2024 r. do 20% w 2025 r.

Na podstawie tego, co zostało przedstawione, należy stwierdzić, że Miasto Kutno prowadzi racjonalną politykę społeczną, a zarazem, jak zostało wcześniej udokumentowane, dynamiczną na tle pozostałych miast z grupy porównawczej; tym niemniej adekwatną do posiadanych środków finansowych. Model wybranej i wdrażanej polityki zakreślony jest na gotowość rewidowania swych działań podyktowaną rzeczywistymi potrzebami i wyzwaniem w dziedzinie pomocy społecznej.

Jedną z ilustracji tej polityki może być założenie wspólnie przez Miasto Kutno i Powiat Kutnowski Samorządowej Spółdzielni Socjalnej. Co prawda jej powołanie i zarejestrowanie nastąpiło pod koniec 2020 r., jednakże w 2021 r. na dobre zaczęła swą działalność, a w latach 2022-2025 prężnie ją rozwijała. Głównym celem spółdzielni, jako podmiotu ekonomii społecznej, jest aktywizacja mieszkańców zagrożonych wykluczeniem, w tym zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, przebywających w mieszkaniach wspomaganych lub w noclegowni. Osoby, którym spółdzielnia pomogła odnaleźć się na rynku pracy, zajmują się choćby utrzymaniem obiektów na zrewitalizowanych terenach w centrum Kutna, w tym obsługą strefy płatnego parkowania, porządkowaniem terenów zielonych czy usługami sprzątającymi. Ponadto spółdzielnia odpowiada za funkcjonowanie „Zielonej Zośki” – Strefy Aktywności Miejskiej zlokalizowanej na terenie Zielonej Osi, czyli na terenach rekreacyjnych nad rzeką Ochnią, prowadzi również centrum ogrodnicze i sklep socjalny, a także – co jest istotne z punktu widzenia pomocy społecznej – zajmuje się wykonywaniem drobnych czynności naprawczych w domach kutnowskich seniorów w ramach Programu Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”.

Sama realizacja Programu Pomocy „Kutnowska Złota Rączka dla Seniora”, scharakteryzowana wyżej, może uchodzić za widomy znak zaangażowania samorządu miejskiego w pole polityki senioralnej. Dzięki bezpłatnemu wsparciu przy drobnych naprawach kutnowscy seniorzy, niejednokrotnie prowadzący samodzielne gospodarstwo domowe z dala od rodziny, nie są zmuszeni do poszukiwania usług

na rynku komercyjnym, co wydatnie przyczynia się do bezpieczeństwa i jakości ich życia, a co nie bez znaczenia – również nie nadweręża ich finansów.

Jako kolejne świadectwo realnego wsparcia ze strony samorządu domeny pomocy społecznej, a przede wszystkim osób w wieku poprodukcyjnym, może zostać potraktowana działalność Rady Seniorów Miasta Kutno. Rada stanowi ciało mające charakter konsultacyjno-doradczo-inicjatywny, opiniując np. projekty obejmujące swym działaniem grupy senioralne lub projekty dokumentów o strategicznym znaczeniu dla Miasta Kutna.

W miejską politykę prowadzoną na rzecz seniorów wpisuje się też organizowane rokrocznie święto seniorów, czyli Kutnowskie Dni Seniora. W 2025 r. przypadające na przełom lata i jesieni zgromadziły, jak zawsze, wielu miłośników zróżnicowanych atrakcji przeznaczonych dla najstarszych mieszkańców Kutna.

Trzeba wspomnieć, że w 2025 r. w ramach Kutnowskich Dni Seniora po raz pierwszy zorganizowano panel dyskusyjny zatytułowany „Polityka senioralna na szczeblu rządowym i samorządowym”, w którym uczestniczyli eksperci zarówno z poziomu województwa łódzkiego, jak i miasta Kutna, a także przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych.

Za kolejny element dopełniający spektrum inicjatyw w wymiarze polityki senioralnej może uchodzić realizacja dwóch, omówionych wcześniej, Programów: „Asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 oraz „Korpus Wsparcia Seniorów”, które łącznie przysłużyły się do poprawy i podniesienia jakości życia wielu mieszkańców Kutna.

Polityka społeczna może być widziana także w swej odślonie prorodzinnej. Egzemplifikacją urzeczywistniania przez Miasto Kutno troski o kutnowskie rodziny jest zapewne, omówiona uprzednio, kontynuacja realizacji programu Kutnowska Karta Dużej Rodziny. Następnym przykładem jest Miejski Program „Różana Rodzina”, który pod koniec 2025 r. został wzbogacony o dwa niezwykle ważne komponenty. Obecnie, oprócz dobrze znanego cyklicznego projektu promocji wewnętrznej miasta – „Różana Rodzina”, czyli uroczystej gali, podczas której do nowo narodzonych, a co najważniejsze – do nowo zameldowanych w Kutnie dzieci trafiają okazjonalne wyprawki, dołączyły dwa nowe elementy. Po pierwsze, wypłacana przez MOPS w Kutnie jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, tzw. „Różane Wsparcie”, przysługująca rodzicowi dziecka, które urodziło się nie wcześniej niż w 2025 r., zamieszkałemu na terenie miasta Kutno i posiadającemu Kutnowską Kartę Mieszkańca, wynoszące 2 000,00 zł niezależnie od dochodu na każde żywo narodzone dziecko. Po drugie, „Akademia Rodzica”, czyli skierowany do rodziców nowo narodzonych dzieci cykl bezpłatnych warsztatów, m.in. z: pediatrą, fizjoterapeutą, psychologiem czy dietetykiem.

Swoistym novum jest Program pn. „Kutnowska Karta Mieszkańca”, którego zinstytucjonalizowanie znalazło swój wyraz w uchwale Rady Miasta pod koniec 2022 r., lecz której wprowadzenie nastąpiło 6 grudnia 2023 r. Tego typu rozwiązanie jako system zniżek i bonusów dedykowany mieszkańcom Kutna ma na celu przede wszystkim zagwarantowanie im poprawy dostępności na preferencyjnych warunkach do usług instytucji publicznych, finansowanych przez Miasto Kutno, np. do instytucji kultury, aquaparku czy transportu miejskiego.

Dokonaniem polityki społecznej jako całokształtowi przedsięwzięć podejmowanych na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców słusznie przydaje się wagi w obszarze szeroko pojętej obywatelskości. Rozpatrywana pod kątem stwarzania warunków sprzyjających inkluzji społecznej działalność samorządu

lokalnego odzwierciedlała się w 2025 r. m.in. w zorganizowaniu i przeprowadzeniu już po raz czwarty, skierowanego do grup mieszkańców Kutna i organizacji pozarządowych, Lokalnego Programu Mikrograntów: „MIKROGRANTY KUTNO 2025”. Koncepcje i projekty realizowane w ramach konkursu obejmowały również inicjatywy z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz profilaktyki uzależnień.

Inny przejaw aktywności Miasta Kutno w aspekcie kształtowania kapitału obywatelskiego i budowania wspólnoty lokalnej stanowi organizacja Gali Wolontariusza Roku 2025 jako wydarzenia promującego ideę wolontariatu. Podczas oficjalnej uroczystości wręczono wyróżnienia dla kutnowskich wolontariuszy zaangażowanych w różne dziedziny życia społecznego.

Na polu zacieśniania współpracy na linii samorząd – mieszkańcy nie przystoi nie wspomnieć o najbardziej znaczącej w tym kontekście inicjatywie, jaką niewątpliwie jest Kutnowski Budżet Obywatelski, w tym możliwość opracowania i głosowania na projekty związane z szeroko pojętą pomocą społeczną. Z grona wybranych w 2025 r. do realizacji zamysłów wpisujących się w ramy szeroko pojętego systemu pomocy społecznej można przywołać chociażby projekt „Osiedlowe Pikniki Radości – Zabawa dla Wszystkich”, zakładający cykl wydarzeń integracyjnych, łączących przy wspólnej zabawie osoby z różnych grup wiekowych, budując poprzez spotkania silną i przyjazną społeczność.

Przedstawione w niniejszej Informacji dane uprawniają do skonstatowania, Miasto Kutno, którego emanacją w obszarze pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie, stworzyło spójny i kompleksowy system pomocy społecznej oferujący podopiecznym rozmaity zakres wsparcia finansowego, rzeczowego i instytucjonalnego. Potrzeby społeczne mieszkańców na bieżąco są monitorowane i aktualizowane zgodnie z obowiązującymi standardami i instrumentami pomocy społecznej, aby stale diagnozować sytuację społeczną, przyczyniać się do rozwiązywania zaistniałych problemów oraz skutecznie przeciwdziałać negatywnym skutkom patologii społecznych. W miarę możliwości katalog form wsparcia jest poszerzany w celu efektywnego i jakościowo optymalnego świadczenia pomocy społecznej.

15. Rekomendacje

Mając na względzie powyższą analizę i konkluzje z niej płynące, trzeba podkreślić, iż Miasto Kutno zorganizowało system pomocy społecznej w sposób harmonijny i funkcjonalny. Wykorzystując instytucjonalną zdolność zarówno do responsywnego, reaktywnego (defensywnego), jak i inicjującego, aktywnego (ofensywnego) stylu prowadzenia polityki pomocowej, zabiega o jak najlepszą adekwatność i synchronizację skoordynowanych działań, uprzednio poddanych koniecznemu namysłowi ufundowanemu na filozofii myślenia o polityce społecznej w perspektywie długookresowej i w kategoriach uwzględniających złożoność rzeczywistości społecznej. Tym samym niepodobna nie stwierdzić, że wprowadzony w Kutnie system pomocy społecznej cechuje się zarządzaniem nie tyle imperatywnym, ile dopuszczającym redefinicję priorytetowych rozwiązań, uprawdopodobniającym dzięki temu skuteczną reakcją nakierowaną na optymalne udzielenie pomocy potrzebującym.

Biorąc to pod uwagę i przykładając stosowną wagę do rosnącego znaczenia systemu pomocy społecznej w życiu społeczności Kutna, można sformułować następujące rekomendacje:

1. kontynuacja i pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami pomocy społecznej, podmiotami wywodzącymi się z różnych sektorów życia społecznego działającymi na rzecz społeczności lokalnej i organizacjami pozarządowymi;
2. modernizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie, w tym adaptacja pomieszczeń z przeznaczeniem na inne zadania;
3. dalsze prowadzenie aktywności programowo-projektowej Ośrodka, w tym pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację programów związanych z pomocą społeczną;
4. poprawa koordynowania projektów w polu pomocy społecznej, wykorzystywanie w zarządzaniu dobrych praktyk oraz ewaluowanie wyników zarówno wprowadzanych programów, jak i bieżącej pracy;
5. podjęcie działań mających za zadanie zwiększenie zakresu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
6. wdrażanie innowacyjnych form realizacji zadań z obszaru pomocy społecznej, również przy udziale nowoczesnych technologii, w tym w partnerstwie z podmiotami z sektorów prywatnego i społecznego;
7. rozwijanie organizacyjno-instytucjonalnej adaptacyjności Ośrodka pozwalającej na skuteczną realizację nowych zadań;
8. rozważenie potrzeby pogłębionych badań społecznych w dziedzinie pomocy społecznej;
9. wzrost nakładów na funkcjonowanie systemu pomocy społecznej;
10. wykorzystywanie innowacyjnych narzędzi wsparcia polegających na zapewnieniu dziennej opieki nad osobami starszymi, np. powstanie rozproszonych lokalizacyjnie klubów seniora;

11. wdrażanie nowych form pomocy seniorom, jak np. „Program Kutnowska Żłota Rączka dla Seniora” lub „Taksówka dla Seniora”;
12. animowanie międzygeneracyjnej i wspólnotowej integracji społecznej, zacieśniającej więzi między wieloma pokoleniami mieszkańców Kutna;
13. rozwój działań pomocowych i rehabilitacyjnych oraz placówek wsparcia dziennego, a także poszerzenie sieci mieszkań treningowych i wspomaganych, jak i rozważenie wprowadzenia opieki wytchnieniowej;
14. prowadzenie działań mających na celu poprawę sytuacji osób pozbawionych schronienia i znajdujących się w kryzysie bezdomności, w tym pod kątem analizy utworzenia schroniska dla osób bezdomnych;
15. zmiana lokalizacji ogrzewalni na lokal o większym metrażu - ze względu na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa zarówno opiekunom pełniącym całodobowo dyżury, jak i osobom przebywającym w placówce, a także z uwagi na potrzebę zapewnienia poczucia komfortu higienicznego osobom potrzebującym i opiekunom;
16. implementacja rozwiązań instytucjonalnych i programów społecznych ukierunkowanych na wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. rodzin mających deficyty opiekuńczo-wychowawcze, samotnych matek z dziećmi;
17. wprowadzanie nowych form pomocy dla młodych rodzin oraz nowych mieszkańców Kutna;
18. zwiększenie dostępności form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami;
19. poddanie analizie możliwości uzupełnienia instytucjonalnego wsparcia mechanizmami wywodzącymi się z obszaru deinstytucjonalizacji pod kątem konieczności zapewnienia niezbędnej jakości świadczonych usług.

16. Spis rysunków tabel i wykresów

16.1. Spis rysunków

Rysunek 1. Schemat zakresu pomocy udzielanej mieszkańcom Kutna przez Ośrodek.	9
--	---

16.2. Spis tabel

Tabela 1. Pracownicy w trakcie kształcenia/dokształcania w 2025 r.	8
Tabela 2. Wydatki [w zł] na pomoc społeczną (Dział 852 – klasyfikacja budżetowa) Kutna i miast z grupy porównawczej w latach 2023-2024.	25
Tabela 3. Realizacja pracy socjalnej, kontraktów socjalnych i Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, w tym Wychodzenia z Bezdomności (IPU) – w latach 2023-2025.	26
Tabela 4. Realizacja świadczeń pieniężnych, w tym średnia roczna kwota [w zł] przypadająca na jedną rodzinę w danej formie świadczeń pieniężnych, w 2025 r.	30
Tabela 5. Liczba osób, składek i wydatki [w zł] na składkę ubezpieczenia zdrowotnego opłacaną przy zasiłku stałym w latach 2023-2025.	32
Tabela 6. Liczba świadczeń i wydatki [w zł] poniesione na pochówek w latach 2023-2025.	33
Tabela 7. Liczba dzieci i wydatki [w zł], w tym średnia roczna kwota dofinansowania jednego dziecka, poniesione na różne formy wspierania pieczy zastępczej w 2025 r.	34
Tabela 8. Struktura rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2023-2025.	36
Tabela 9. Charakterystyka realizacji usług opiekuńczych w latach 2023-2025.	39
Tabela 10. Charakterystyka realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2023-2025.	40
Tabela 11. Charakterystyka realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2023-2025.	41
Tabela 12. Wybrany zakres wsparcia podejmowany przez instruktora terapii zajęciowej oraz przez pielęgniarkę w 2025 r.	46
Tabela 13. Liczba osób i wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Noclegowni w latach 2023-2025.	50
Tabela 14. Liczba osób i wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Ogrzewalni w latach 2023-2025.	50
Tabela 15. Liczba osób, liczba świadczeń i średni miesięczny koszt dofinansowania gminy do pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej [w zł] w latach 2023-2025.	51
Tabela 16. Realizacja świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekuna w 2025 r.	55
Tabela 17. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2023-2025.	56
Tabela 18. Liczba osób, składek i wydatki [w zł] na składkę ubezpieczenia zdrowotnego opłacaną przy świadczeniach rodzinnych w latach 2023-2025.	57
Tabela 19. Liczba świadczeń i liczba osób korzystających z danych rodzajów świadczeń w 2025 r.	57

Tabela 20. Liczba dodatków mieszkaniowych i wydatki [w zł] na poszczególne lokale w 2025 r.	59
Tabela 21. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w latach 2023-2025.	60
Tabela 22. Liczba wszczętych i zamkniętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie miasta Kutna oraz wydatki [w zł] przeznaczone na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2023-2025.	61
Tabela 23. Realizacja pomocy obywatelom Ukrainy w obrębie pomocy społecznej na podstawie specjalnej ustawy w 2025 r.	64
Tabela 24. Realizacja świadczeń przeciwdziałających kryzysowi energetycznemu w 2025 r.	65
Tabela 25. Aktywność programowo-projektowa Ośrodka w 2025 r. w ujęciu finansowym.	84
Tabela 26. Struktura wszystkich wydatków Ośrodka [w zł po zaokrągleniu do jednośc] w podziale na rozdziały, za lata 2023-2025.	87
Tabela 27. Struktura dochodów Miasta Kutno [w zł] z zadań własnych realizowanych przez Ośrodek w 2025 r.	91

16.3. Spis wykresów

Wykres 1. Zatrudnienie w Ośrodku wedle klasyfikacji zadań, według stanu na 31.12.2025 r.	7
Wykres 2. Wykształcenie pracowników, według stanu na 31.12.2025 r.	8
Wykres 3. Główne przyczyny trudnej sytuacji życiowej rodzin w latach 2023-2025.	10
Wykres 4. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w Kutnie w latach 2023-2025.	13
Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych w Kutnie w latach 2022-2024, według stanu na 31 grudnia danego roku.	14
Wykres 6. Rzeczywista liczba rodzin/osób objętych pomocą społeczną, tj. świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi, w 2025 r.	15
Wykres 7. Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia, rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną (bez uwzględnienia „wyłącznie w postaci pracy socjalnej”) w latach 2023-2025.	16
Wykres 8. Rzeczywista liczba osób/rodzin objętych pomocą społeczną w formie pieniężnej w latach 2023-2025.	17
Wykres 9. Rzeczywista liczba osób/rodzin objętych pomocą społeczną w formie niepieniężnej w latach 2023-2025.	17
Wykres 10. Liczba ludności miasta Kutna w latach 2023-2025, według stanu na 31 grudnia danego roku.	18
Wykres 11. Typy rodzin, ze względu na liczbę osób, wspartych pomocą społeczną w latach 2023-2025.	19
Wykres 12. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w latach 2023-2025.	20
Wykres 13. Typy rodzin niepełnych z dziećmi objętych pomocą społeczną w latach 2023-2025.	20
Wykres 14. Rodziny emerytów i rencistów objęte pomocą społeczną w latach 2023-2025.	21

Wykres 15. Prognoza struktury ludności [w %] i ogólnej liczby mieszkańców Kutna w latach 2030 i 2040.	22
Wykres 16. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w Kutnie i miastach porównawczych w latach 2023-2024.	22
Wykres 17. Liczba świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych pobieranych przez seniorów (kobiety 60 lat i więcej, mężczyźni 65 lat i więcej) w latach 2023-2025.	23
Wykres 18. Wskaźnik deprivacji lokalnej w Kutnie i miastach porównawczych w latach 2023-2024.	24
Wykres 19. Dochód (ogółem) [w zł po zaokrągleniu do jednośc] Kutna i miast porównawczych na 1 mieszkańca w latach 2023-2024.	25
Wykres 20. Liczba osób/rodzin objętych pieniężną formą pomocy w latach 2023-2025.	28
Wykres 21. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jednośc] z budżetu gminy i państwa poniesione na świadczenia pieniężne w 2025 r.	29
Wykres 22. Wydatki [w zł] z budżetu gminy i państwa na świadczenia pieniężne w 2025 r.	30
Wykres 23. Obiady/posiłki przyznawane w drodze decyzji przygotowywane w Sekcji Dziennego Domu Pomocy Społecznej w 2025 r.	32
Wykres 24. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jednośc] ogółem poniesione na wspieranie pieczy zastępczej w latach 2023-2025 r.	35
Wykres 25. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność świetlicy „Rodzinka” i na asystenturę rodziny w latach 2023-2025.	38
Wykres 26. Charakterystyka Ogólnopolskiej i „Kutnowskiej Karty Dużej Rodziny 3+” w latach 2023-2025.	39
Wykres 27. Wydatki [w zł] na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2025 r.	40
Wykres 28. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jednośc] z budżetu gminy i państwa poniesione na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w 2025 r.	42
Wykres 29. Liczba osób w SDDPS w latach 2023-2025.	43
Wykres 30. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Centrum Seniora w latach 2023-2025.	44
Wykres 31. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność KTI-SMTiW w latach 2023-2025.	47
Wykres 32. Wydatki [w zł] przeznaczone na działalność Zespołu Mieszkalno- Integracyjnego w latach 2023-2025.	49
Wykres 33. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jednośc] poniesione przez gminę za osoby przebywające w DPS w latach 2023-2025.	52
Wykres 34. Liczba świadczeń i wydatki [w zł po zaokrągleniu do jednośc] przeznaczone na świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna w 2025 r.	55
Wykres 35. Struktura wydatków [w zł po zaokrągleniu do jednośc] na świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, świadczenie „Za życiem”, zasiłek dla opiekuna, składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2025 r.	58
Wykres 36. Struktura wydatków [w zł] poniesionych na poszczególne rodzaje lokali w 2025 r.	59

Wykres 37. Wydatki [w zł po zaokrągleniu do jedności] poniesione na dodatki mieszkaniowe w latach 2023-2025.	60
Wykres 38. Wydatki [w zł], zarówno z budżetu gminy, jak i budżetu państwa, poniesione przez Ośrodek w latach 2023-2025.	86
Wykres 39. Dochody Miasta Kutno [w zł] z zadań własnych realizowanych przez Ośrodek w latach 2023-2025.	91

Sporządził:
Michał Bielecki

KIEROWNIK
Zespołu Metodologiczno-Analitycznego

Michał Bielecki

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kutnie

Grzegorz Ciojński